

การศึกษาเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก

ในเขตกรุงเทพมหานคร

A STUDY OF ATTITUDE TOWARDS TEACHING PROFESSION

OF CATHOLIC PRIVATE VOCATIONAL SCHOOL TEACHERS

IN BANGKOK

นายสมพงษ์ กิจสำเร็จ

MR. SOMPHONG KITSAMRET

วิทยานิพนธ์
ห้ามนำออกนอกห้องสมุด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2538

ISBN 974-8158-10-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 23671
วัน, เดือน, ปี 8 ส.ค. 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรณียอดหนังสือ ลึกหนึ่งห้วงปีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**A STUDY OF ATTITUDE TOWARDS TEACHING PROFESSION
OF CATHOLIC PRIVATE VOCATIONAL SCHOOL TEACHERS
IN BANGKOK**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
KING MONKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1995

ISBN 974-8158-10-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	นายสมพงษ์ กิจสำเริง
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.เมธี ปิลันธนาพันธ์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ผศ.ดร.อรพรรณ ต้นบรรจง
ระดับการศึกษา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา
ภาควิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา	2538

บทคัดย่อ

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก เป็นสถานศึกษาที่ช่วยรัฐแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษา และผลิตนักศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อเข้าสู่อาชีพการงานในสังคมเป็นจำนวนมาก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องมีครูที่ดีมีคุณภาพ และที่สำคัญต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูอีกด้วย โดยที่ยังไม่มีงานวิจัยที่ชี้ชัดในเรื่องเจตคติต่ออาชีพครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกเป็นอย่างไร การศึกษาเจตคติต่ออาชีพครู ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกที่มีต่ออาชีพครูที่ปฏิบัติอยู่จึงเป็นความจำเป็นยิ่ง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่ออาชีพครู ด้านเจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ด้านเจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ด้านเจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านเจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูของครูที่นับถือศาสนา กับครูที่นับถือศาสนา คาทอลิกในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาระดับเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่นับถือศาสนา
พุทธและศานาคาทอลิก ที่กำลังปฏิบัติงานสอนระดับ ปวช. ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
คาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามวัดเจตคติ หรือความคิดเห็นซึ่งมีการ
ตรวจสอบคุณภาพ 2 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเชื่อมั่นแบบสอบถามโดย
วิธีของ Cronbach's alpha ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.86 และการวิเคราะห์
ข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

ผลการวิจัยครั้งนี้

1. การนับถือศาสนาของครูในกลุ่มตัวอย่าง ครูส่วนใหญ่จะนับถือพุทธมากกว่า
ศาสนาคาทอลิก เจตคติเกี่ยวกับการประกอบอาชีพครู ส่วนใหญ่ทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธและ
ศาสนาคาทอลิกต่างก็คิดมาก่อนว่าจะประกอบอาชีพ จำนวนครูที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพ กับ
จำนวนครูที่ไม่ต้องการเปลี่ยนอาชีพหากกระทำได้ มีจำนวนใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่ม และเหตุผล
ที่เลือกประกอบอาชีพครู ครูทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่เห็นคุณค่าของอาชีพนี้ นอกนั้นก็เพราะเรียน
มาทางครู เคยมีครูที่เคารพและต้องการเอาอย่างบ้าง

2. ระดับเจตคติต่ออาชีพครู ด้านสภาพอาชีพครู ด้านลักษณะการเป็นครูและ
เจตคติต่อนักเรียน โดยส่วนรวมครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกทั้งสองกลุ่ม ต่างก็มี
เจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ด้านกระบวนการเรียนการสอน ครูที่นับถือศาสนาพุทธและครูที่นับถือ
ศาสนาคาทอลิกต่างก็มีเจตคติ อยู่ในเกณฑ์ที่น้อยกว่าทุกข้อใกล้เคียงกันในข้อที่ว่า ครูต้องสอน
เฉพาะวิชาที่ตนถนัดเท่านั้น ด้านความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ผลการวิจัย พบว่า ครูทั้งสอง

กลุ่มต่างก็มีเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูมีเจตคติอยู่ในเกณฑ์น้อยในเรื่องที่ว่า อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้ง่ายกว่าอาชีพครู มีช่องทางหารายได้พิเศษง่ายกว่าอาชีพอื่น และมีโอกาสเจริญก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น

ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนา катоลิกต่างก็มีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ที่ติดต่อาชีพครูในแทบทุกด้าน ยกเว้นในด้านความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ครูทั้งสองกลุ่มมีเจตคติปานกลางใกล้เคียงกัน คือ (2.94 และ 2.92) ฉะนั้นในการจัดการศึกษาผู้บริหารจึงต้องตระหนักถึงองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งสัมพันธ์กันทั้งสามด้าน คือ ครู นักเรียน และวิธีการเรียนการสอน ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานการสอน หากครูไม่มีเจตคติที่ติดต่อาชีพครู จะเป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

Thesis Title   A Study of Attitude Towards Teaching Profession
                                 of Catholic Private Vocational School Teachers
                                 in Bangkok

Student   Mr.Somphong Kitsamret

Thesis Advisor   Assoc. Prof. Dr. Methi Pilanthananond

Thesis Co-advisor   Assist. Prof. Dr. Aurapan Tanbanjong

Level of Study   Master of Industrial Education in Vocational
                                 Administration

Department   Industrial Education, King Mongkut's
                                 Institute of Technology Ladkrabang

Year   1996

Abstract

Catholic Private Vocational Schools are educational institutions, which help the government provide education and mold the students both in Vocational Certificate level and Higher Vocational Certificate level. They are the school set up to help young aspiring students to gain knowledge and technical expertise to be able to compete in the world of professionals. In this record, it is very necessary for the Catholic Private Vocational Schools to employ qualified teachers to handle such arduous task. This included the well rounded personality of every teacher, essentially the attitude of the teachers towards his occupation. There were no research which could clearly point out about the attitude of teachers employed in Catholic Private Vocational School.

THE OBJECTIVES OF THE RESEARCH

1. To compare the attitudes of teachers as follows : The status of teachers, teachers' characteristics teaching process, teachers and student rapport, expectation of teaching profession and the emphasis on teachers' role whether Catholic or Buddhist in work enforcement.

2. To study the level of attitude towards teaching professional in the Catholic Private Vocational School in Bangkok

The population used for thesis research were the teachers from various institutions belonging to the Catholic Private Vocational School, primarily the scope was in Bangkok. It was used as the sample group arithout random sampling.

The questionnaire was used as the instrumentation for investigating the data. The random process among schools evaluated the attitude or opinions of teachers were checked and two points were considered namely; the validity of content and the reliability of the questionnaire through Cronbach's Alpha. The data was analyzed by a computer SPSS Program.

The findings of this research can conclude as follows : there were more Buddhist teachers than Catholic teachers. Most of the teachers whether Buddhist or Catholic intend to be a teacher from the start. The number of teachers who wanted to change their occupation and those who didn't take that chance if the opportunity

arises, both groups were almost the same in number. Another reason for being a teacher was; most of the teachers in both groups realize the value of the teaching profession. Some said they learn in this field and others used to have good teachers as their model so they wanted to be like them.

The Catholic Private Vocational School teachers had good performances and good attitude. The process of learning and teaching in both groups had the same level of scores which was lower than any other questions, teachers should teach only the field they are proficient at. The attitude of teachers and the expectation on this profession for both groups were low, especially they didn't agree that teachers could easily change occupation. Teaching profession could earn from part time jobs easier than other jobs and could make more progress. They also came to know that both groups had good attitude towards the teaching profession almost every aspect except the expectation towards teaching profession. Both groups seem not to be good attitude almost at the same level (2.94 > 2.92.) So in the educational management the administrator should realize the relation of these three factors such as teachers, students and the techniques of teaching and learning process. Teachers had the important roles in the teaching process. If the teacher didn't have a good attitude towards the teaching profession, it could be a big obstacle for the efficiency of educational management.

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ รศ. ดร. เมธี ปิณฑานนท์ ผศ.ดร อรรถพรณ ตันบรรจง ที่กรุณาให้คำแนะนำมาโดยตลอด นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานครทุกท่านที่ให้ กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม และที่ลืมไม่ได้คือ พี่ น้อง เพื่อนของผู้ทำการวิจัย ที่สนับสนุนการศึกษาและให้กำลังใจมาโดยตลอด

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลา อันมีค่าอย่างยิ่งร่วมพิจารณาให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ที่สุด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	IV
กิตติกรรมประกาศ	VII
สารบัญ	VIII
สารบัญตาราง	IX
สารบัญภาพ	XI
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ทฤษฎีหรือกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
เชิงอรรถ	7
2 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
ความเป็นมาของ โรงเรียนคาทอลิก	8
วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โรงเรียนคาทอลิก	~~10~~
วัตถุประสงค์ของสภาการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย	11
จุดมุ่งหมายทั่วไปของการจัดการศึกษา ใน โรงเรียนคาทอลิกในทุกๆระดับ	12
ความหมายของสถานภาพ และบทบาท	12 ✓
สถานภาพของอาชีวะครู	16 ✓
บทบาทของอาชีวะครู	19 ✓

VIII

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ลักษณะของครูอาจารย์โรงเรียนอาชีวะและเทคนิคที่ดี	24
การวัดเจตคติ	27
อาชีพครู	31 ✓
เชิงอรรถ	48 ✓
3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
กลุ่มตัวอย่าง	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
แบบสอบถามที่นำไปใช้ในการวิจัย	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
เชิงอรรถ	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	105
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	105
กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย	105
การวิเคราะห์ข้อมูล	106
สรุปผลการวิจัย	107
อภิปรายผล	109
ข้อเสนอแนะ	118
เชิงอรรถ	121
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	132
ประวัติผู้เขียน	148

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การนับถือศาสนาของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	67
2 เจตคติของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ใน เขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความตั้งใจที่มา	67
3 เจตคติของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ใน เขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพ	68
4 ความคิดเห็นของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู	69
5 เปรียบเทียบเจตคติเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ของครูที่นับถือ ศาสนาพุทธกับครูที่นับถือศาสนามากาตอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	70
6 เจตคติของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกในเขต กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพ.....	72
7 เจตคติการเป็นครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู..	74
8 เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	76
9 เจตคติต่อนักเรียน ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	78
10 เจตคติต่อความคาดหวัง ที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	80
11 เจตคติต่อสถานภาพครู ของครูที่นับถือศาสนามากาตอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีว ศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

12	เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	84
13	เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	86
14	เจตคติต่อนักเรียน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	88
15	เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	90
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อ สถานภาพอาชีพครูของครูที่นับถือศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	93
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อ ลักษณะการเป็นครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	95
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อ กระบวนการเรียนการสอน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	97
19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อ นักเรียนของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	99
20	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อ ความคาดหวัง ที่มีต่ออาชีพครูของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนา คาทอลิก โรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	101
21	สรุปการเปรียบเทียบเกี่ยวกับระดับเจตคติต่ออาชีพครู 5 ด้าน ของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร	103

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ

หน้า

1. แผนภูมิการวัดเจตคติ

27

ในการพัฒนาประเทศ เป็นที่ยอมรับกันว่าการพัฒนาคน เป็นงานที่สำคัญที่สุดเพราะคน เป็นปัจจัยที่ช่วยให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้บรรลุผลสำเร็จ วิธีการหนึ่งในการพัฒนาคน คือ การให้การศึกษา บทบาทของการศึกษาก็มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ดังที่ ฌอนอม มาเกะจันท์ กล่าวไว้ว่า "การศึกษาเป็นกระบวนการเสริมสร้างสมรรถภาพของบุคคลช่วยให้คนเจริญเติบโต โดยสมบูรณ์ ถูกต้องตามเจตนาของส่วนรวม การศึกษาช่วยให้คนเข้าใจตำแหน่งฐานะ คุณค่า ของคนในสังคมได้อย่างรวดเร็ว"¹ นอกจากนี้บทบาททางการศึกษาในสังคมปัจจุบัน ได้เป็นที่ตระหนักและยอมรับว่า นอกเหนือจากปัจจัย 4 ประการ ซึ่งเป็นพื้นฐานความต้องการของ มนุษย์แต่ดั้งเดิม การศึกษาได้กลายมาเป็นที่ 5 ซึ่งช่วยให้มนุษย์มีความรู้ สามารถพัฒนาตนเอง ได้เหมาะสมกับความต้องการ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา² ผู้ที่มีบทบาท ที่สำคัญที่สุดในการให้ศึกษาก็คือครูสมัยก่อน โรงเรียนมีหน้าที่เพียงสอนเด็กชายหญิง และ เยาวชนให้รู้ในเนื้อหาวิชาเท่านั้น คนทั่วไปเชื่อว่าใครก็ตามที่มีความรู้ ความสามารถก็สอนได้ แต่ในปัจจุบันนี้ความสำเร็จของการศึกษาไม่เพียงแต่ให้มีความรู้ความสามารถในวิชาความรู้ เท่านั้น แต่หมายถึงผลทางการศึกษาจะต้องทำให้ผู้เรียนมีชีวิตที่ดี และดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ "อาชีพครู" และ "ครู" จึงมีบทบาทและหน้าที่โดยตรง ในการ พัฒนารัพยากรมนุษย์ เพื่อมนุษย์จะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการทำงานและการประกอบอาชีพเพื่อ ความเป็นอยู่ที่ดีในสังคม และกำลังสำคัญของชาติในอนาคตอีกด้วย

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาแม้จะเป็นหนึ่งในหลาย ๆ ปัจจัยของการพัฒนาประเทศ แต่เป็นปัจจัยหลัก ที่มีความสำคัญยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามไม่ ปรากฏว่ามีประเทศใดที่สามารถจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูง เกินคุณวุฒิของครูในประเทศ นั้นได้ ครูเป็นผู้สร้างคน คนเป็นผู้สร้างชาติ ปรีดา พัฒนาถบุตร ได้กล่าวถึงบทบาทของครูไว้

ตอนหนึ่งว่า "บทบาทของครูนับว่าเป็นหัวใจของการศึกษาและพัฒนาประเทศ ครูเป็นผู้มีส่วน
เอกราชเป็นเอกสารพลังมนุษย์ที่ปรึกษาในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออยู่แต่หน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำคัญยิ่งต่อการกำหนดแนวทางอนาคตของบุคคลแต่ละคนและสังคมโดยรวม"³ ครูจึงเป็นผู้ที่ควรแก่การเคารพบูชา อาชีพและภารกิจของครูจึงเป็นอาชีพที่น่าภูมิใจ ในอดีตเมื่อกล่าวถึงครูหรืออาชีพครูแล้ว ดูเหมือนทุก ๆ คนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ผู้ปกครอง บิดามารดา รวมทั้งบุคคลโดยทั่วไปก็จะได้ภาพรวมที่ใกล้เคียงกัน คือ ความเป็นผู้มีมารยาทอันงดงาม มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมอันน่ายกย่องสรรเสริญหรือความเป็นผู้นำที่เพียบพร้อมด้วย การเสียสละอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้อาชีพครูในอดีตจึงได้รับการยกย่องเป็นปฐนียบุคคลกล่าวคือ อาชีพครูต้องเป็นคนดี มีความประพฤติเรียบร้อยมีคุณธรรมและเยื่อใยสามารถเลียนแบบอย่างได้ด้วย

ปัจจัยที่สำคัญต่อการศึกษาอีกแบบอย่างหนึ่งคือ โรงเรียนหรือสถาบันศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เป็นสถาบันที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่สนองตอบสังคม และช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของรัฐ การดำเนินกิจการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เป็นการลงทุนจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้เป็นอย่างดี เพราะปรากฏว่าผู้ที่ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน ทั้งในส่วนราชการและเอกชนนั้น เป็นผู้สำเร็จการศึกษามาจากสถาบันการศึกษาภาคเอกชนเป็นจำนวนมาก⁴ ผลสำเร็จนี้แสดงให้เห็นว่า การที่จะได้ผลผลิตที่เน้นบุคคลที่มีคุณภาพที่ดีนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่างเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ สถานศึกษา ครู กระบวนการเรียนการสอน ตัวนักเรียน และตลอดจนการจัดระบบการบริหารสถานศึกษาซึ่งจะต้องเอื้ออำนวยซึ่งกันและกัน การพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคมและวัฒนธรรม หรือด้านอื่น ๆ ก็ตาม จะต้องอาศัยกำลังคนเป็นตัวจักรใหญ่ และจะมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครูผู้จัดการศึกษาให้กับเยาวชนเหล่านั้น

การที่ประเทศไทยเรามีปัญหาการขาดแคลนครูในอดีต ทำให้มีการเร่งรัดการผลิตครูเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การผลิตครูจึงเป็นไปเพื่อมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เพียงพอับปริมาณที่ต้องการ จึงเป็นเหตุให้คุณภาพของครูด้อยลง ครูบางคนไม่มีความศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริงและกอร์ปกับการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ครูต้องพยายามดิ้นรนเพื่อฐานะทางเศรษฐกิจของตนและครอบครัว โดยการพยายามหารายได้พิเศษ เช่น เปิดการสอนพิเศษภาคค่ำ การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษาของตนอันจะทำให้รับเงินเพิ่มขึ้นหรือไม่ก็ลาออก และเปลี่ยนอาชีพไปเลยที่สุด ด้วยสาเหตุดังกล่าวทำให้คุณภาพ การเอา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใจใส่ เจตคติ และอุดมการณ์ในอาชีพครูลดน้อยลงจนเป็นที่สังเกต⁵ ในสภาพโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ปัจจุบันเช่นกันเกิดปัญหาเกี่ยวกับครูเป็นอย่างมาก ในทุก ๆ ปี จะมีครูจำนวนมากสมัครเข้าทำการสอน และอีกจำนวนมากได้ลาออกระหว่างปีการศึกษา โดยให้เหตุผลว่าต้องการทำงานอย่างอื่น และอยากเปลี่ยนอาชีพเป็นอย่างยิ่ง ทั้ง ๆ ที่ ครูเหล่านั้นได้สำเร็จการศึกษามาทางครูเกือบทั้งสิ้น และการรับสมัครครูต่างก็ผ่านขั้นตอนการสรรหาคัดเลือก การสอบสัมภาษณ์ถึงเจตคติต่ออาชีพครูมาเป็นอย่างดี

ปัญหาที่จะทำการวิจัย

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาและสถานศึกษาประเภท อาชีวศึกษา ภาครัฐบาลต่างก็จัดการศึกษาแข่งขันกันทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ บุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนวิชาการและการบริหารงาน ต่างก็ระดมกำลัง การศึกษาควบคู่กันตลอดเวลา และจากการพบปะผู้บริหาร โรงเรียนหลายท่าน พบว่าในแต่ละปี มักจะมีครูใหม่มาสมัครและลาออก หรือเปลี่ยนอาชีพไปไม่น้อยในแต่ละโรงเรียน ก่อให้เกิดปัญหา การบริหารงานของ โรงเรียนและนักเรียนจนเป็นเรื่องที่น่าสังเกต และน่าจะศึกษาเจตคติต่อ อาชีพครูในแต่ละ โรงเรียนดังกล่าว ทั้งนี้เพราะเจตคติที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ทั้ง ในแง่ที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมและเป็นผลอันเนื่องมาจากพฤติกรรมอีกด้วย ในด้านการให้ การศึกษาและการสอนของครูจะมีผลดีและมีประสิทธิภาพหรือเป็นไปในรูปแบบใด ความสำคัญ ขึ้นอยู่กับเจตคติที่มีต่ออาชีพของครู เป็นสำคัญ ครูที่มีเจตคติต่ออาชีพของครูดีจะส่งผลให้เห็น คุณค่าและความสำคัญของอาชีพครู เกิดความภาคภูมิใจในการยึดอาชีพครู คิดปรับปรุง การดำเนินชีวิตในงานอาชีพของตนให้ก้าวหน้า ครูที่ไม่กระทำตนให้เป็นครูที่ดีในสายตาของ นักเรียน อันเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ก่อให้เกิดปัญหาในการพัฒนาสร้าง คุณลักษณะนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ต่อเยาวชน⁶ และทำให้เกิดผลผลิตที่ไร้คุณภาพที่สามารถจะดำรง ชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และวิทยาการต่าง ๆ ได้ เปลี่ยนไป อาชีพครูจึงต้องมีบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นบทบาทที่เคยกระทำในอดีต และบทบาท ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นตามสภาพของสังคม ย่อมทำให้ครูเกิดความสับสนและลำบากใจในการปฏิบัติ หน้าที่ต่ออาชีพครูเป็นอย่างมาก เพราะต้องพยายามรักษามบทบาทหน้าที่เดิมแห่งอาชีพครูเอาไว้ใน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขณะที่มีปัญหานานับประการ และต้องพยายามทำบทบาทหน้าที่แห่งอาชีพครูใหม่ ๆ ซึ่งบางอย่างครูเองก็ไม่แน่ใจว่าจะกระทำได้ในขอบเขตเพียงใด ล้วนแต่เป็นผลกระทบต่อเจตคติต่ออาชีพครูทั้งสิ้นเป็นผลให้ครูเกิดความไม่แน่ใจในอาชีพของตนจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพ ลาออกจากการใช้ชีวิตอาชีพครูทั้ง ๆ ที่เรียนวิชาชีพครูมาโดยตรง และมีความมุ่งมั่นจะประกอบอาชีพครูแต่ก็หันเหจากอาชีพครูในขณะเพิ่งจะเริ่มงานสอนได้ระยะสั้น ๆ ก่อให้เกิดปัญหาแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน ในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ด้วยสาเหตุต่าง ๆ นานา ดังกล่าวอันสืบเนื่องมาจากปัญหา เจตคติต่ออาชีพของครูในรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้ ยังไม่ชัดเจนว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกต่าง ๆ จะเป็นดังเช่นที่กล่าวมาหรือไม่เพียงใดเพราะยังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัยไว้ก่อน จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยใคร่จะทำการศึกษาดังเจตคติต่ออาชีพครู ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่ออาชีพครู 5 ด้าน ด้านเจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ด้านเจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ด้านเจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านเจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนามาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร

ทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู ผู้วิจัยยึดกรอบแนวคิดจากการวิจัยเรื่อง "การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของครูโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย" ซึ่งเมธี บิลันธานนท์ ได้ทำการวิจัยโดยยึดหลักว่า เจตคติของครูจะตรวจสอบได้จากองค์ประกอบ 5 ประการคือ

1. เจตคติต่อสภาพภาพอาชีพครู
2. เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู
3. เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน
4. เจตคติต่อนักเรียน
5. เจตคติต่อการต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู⁷

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบวัดเจตคติอาชีพครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถวัดเจตคติต่ออาชีพครู ของครูในระดับโรงเรียนอาชีวศึกษาได้
2. ตัวอย่างประชากรตอบแบบสอบถามวัดเจตคติต่ออาชีพครูตามความรู้ลึกที่เป็นจริงและตรงกับสภาพเป็นจริงของผู้ตอบเอง
3. การตอบแบบสอบถามในวันเวลาที่ต่างกัน มิได้มีผลกระทบต่อคำตอบแบบสอบถาม

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาตัวแปรตามในเรื่องเจตคติต่ออาชีพครู 5 ด้านคือ
  - 1.1 ด้านสภาพภาพอาชีพครู
  - 1.2 ด้านลักษณะการเป็นครู
  - 1.3 ด้านกระบวนการเรียนการสอน
  - 1.4 ด้านนักเรียน
  - 1.5 ด้านความคาดหวังต่ออาชีพครู
2. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ เจาะครูที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในปี 2533
3. ตัวแปรอิสระที่จะทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สภาพภาพของครูที่เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เจตคติ หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด ท่าที ของบุคคลากรที่มีต่อบุคคล วัตถุ สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในทำนองพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

เจตคติต่ออาชีพครู หมายถึง มโนทัศน์ ความรู้สึก ท่าที หรือความเชื่อถือที่มีต่อ สถานอาชีพครู ลักษณะการเป็นครู กระบวนการเรียน การสอน นักเรียน รวมทั้งความคาดหวัง ที่มีต่ออาชีพครู

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึก ท่าที ความคิดเห็น ของครูต่อลักษณะการเป็นครูที่ดี ที่ครูควรพึงเป็น

เจตคติต่อการเรียนการสอน หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึก ท่าที ความคิดเห็น ที่ครูพึงใช้เป็นแนวทางการสอนนักเรียนในหน้าที่ความรับผิดชอบ

เจตคติต่อนักเรียน หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนความคิดเห็นที่ ครูพึงมีต่อนักเรียนในความรับผิดชอบ

เจตคติความคาดหวังต่ออาชีพครู หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด และท่าที ของครูที่มีต่อความคาดหวังต่ออาชีพครูในอนาคต

ครูโรงเรียนคาทอลิก หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสอนที่ได้รับการบรรจุให้เป็นครู อย่างถูกต้อง ตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดอยู่ในสภาการศึกษา คาทอลิกแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้นับถือศาสนาพุทธ หรือนับถือศาสนาคาทอลิก

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก หมายถึง โรงเรียนภายในสังกัดของสภา การศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ⁸

เชิงอรรถ

¹ ทัศนอม มากะจันทร์, ทฤษฎีการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514), หน้า 8.

² ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, "การศึกษากับการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย," วารสารครูศาสตร์ (12 เมษายน-มิถุนายน, 2527), หน้า 19.

³ ปรีดา พัฒนาถาวร, "รายงานการประชุมวิชาการเรื่องครุศึกษากับอนาคตของประเทศไทย," คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (9 กรกฎาคม 2527), หน้า 16.

⁴ มารุต บุณาค, "การเปิดการประชุมสามัญประจำปี และการสัมมนาทางวิชาการครั้งที่ 12," รายงานประจำปีสมาคมโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย 2531, หน้า 2.

⁵ วิเชียร อชิโนบุญวัฒน์, "ครูกับการพัฒนาประเทศ : ความหวังใหม่ในสภาวะการณปัจจุบัน," มิตรครู, (พฤศจิกายน 2525), หน้า 9.

⁶ A. Unruk, "Teacher and Classroom Discipline," NASSP Bulletin (February 1977), pp. 84-87.

⁷ เมธี ปิณฑานนท์, การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของครูโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย (นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526), หน้า 4-7.

⁸ ประทีป ม. โกมลมาศ, การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ, 2531), หน้า 251.

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเป็นองค์ประกอบของการจัดการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่ดำเนินการให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพให้แก่นักเรียน เมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาลงสู่สังคมการทำงานประกอบอาชีพ เป็นการลดภาระให้สังคมที่ตนอาศัยอยู่ และความเป็นอยู่ของสังคมที่ดีขึ้น ดังนั้น โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อพัฒนาทางการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษาเป็นอย่างมาก และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา รวมทั้งจะต้องช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการช่วยพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้า

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนคาทอลิก

การจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกมีประวัติความเป็นมายาวนาน เริ่มตั้งแต่สมัยสุโขทัย โดยใช้บ้าน วัด และวัง เป็นสถานศึกษา มีพระภิกษุ หรือเจ้านายในราชตระกูลเป็นผู้สอน ไม่มีอาคารสถานที่ หลักสูตร ระบบการศึกษาที่แน่นอน ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ได้มีคณะ missionaries ชาวฝรั่งเศส นิกายโรมันคาทอลิกเข้ามาจัดตั้งโรงเรียนเพื่อเผยแพร่ศาสนาและให้การศึกษแก่คนไทย¹

ในปี พ.ศ. 2417 เริ่มมีโรงเรียนสตรีแห่งแรกตั้งขึ้น เรียกว่า โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง ซึ่งได้รับความนิยมจากคนทั่วไป โดยเฉพาะเจ้านาย ข้าราชการ ได้ส่งบุตรธิดาเข้าศึกษา² ต่อมาโรงเรียนกุลสตรีวังหลัง ได้ย้ายมาตั้งใหม่ที่ตำบลบางกะปิ และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ในปี พ.ศ. 2428 บาทหลวง Golombet ได้จัดตั้งโรงเรียนอัสสัมชัญ ซึ่งเป็นโรงเรียนคาทอลิกในระบบแห่งแรกขึ้น เปิดรับสมัครนักเรียนทั่วไป จากนั้นจำนวนนักเรียนทั่วไปก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2443 มีนักเรียนถึง 1,000 คน อันเป็นจำนวนมากเกินกว่าท่านจะดำเนินงานเองได้ ท่านจึงเดินทางไปยุโรป เพื่อขอให้คณะภราดา St. Gabriel มาช่วยดำเนินงานซึ่งได้เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2444 นักบวชคณะนี้ได้ทัศนศึกษาเพื่อการศึกษาโดยแท้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการเขียนเพื่อการศึกษานี้แล้วณผู้ดูแลเนื้อหาโดยระบบอัตโนมัติด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จริง ทำให้โรงเรียนอัสสัมชัญเกิดความเจริญ และเป็นที่ยู้งักแพร่หลายในอีกหลายสาขามาจนถึงปัจจุบัน เช่น โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนมงฟอร์ตจังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชย์ วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ เป็นต้น³

ในปี พ.ศ. 2432 Rev. John A. Eakin ได้จัดตั้งโรงเรียนชายชื่อว่า Christian High School ที่ตำบลกุฎีจีน ธนบุรี ต่อมาได้ย้ายมาอยู่ที่ถนนประมวญ จังหวัดพระนคร และได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่เป็น กรุงเทพมหานครคริสเตเรียน นับเป็นโรงเรียนราษฎร์ซึ่งเป็นโรงเรียนชายโรงเรียนแรกและยังดำเนินการมาถึงปัจจุบันนี้

ในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกัน ได้มีนักบวชอื่น ๆ อีกหลายคนเข้ามาในประเทศไทย และได้จัดตั้งโรงเรียนเปิดทำการสอน โรงเรียนเหล่านี้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายอย่างดีสืบมาจนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2441 คณะภคินี Saint Paul de Chartres ได้เริ่มเข้ามาดำเนินการสอนในประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยตั้งโรงเรียน Saint Joseph Convent ต่อมาได้เจริญมากขึ้น และได้ขยายกิจการออกมาเป็น โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ โรงเรียนซางตาครูคอนแวนต์ โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเซเวียร์คอนแวนต์ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2443 ได้เริ่มก่อตั้งคณะภคินีชาวพื้นเมืองขึ้นเรียกว่า "ภคินีพระทฤทัยกรุงเทพฯ" ซึ่งมีโรงเรียนในเครือช่วย ได้แก่ โรงเรียนพระทฤทัยคอนแวนต์ โรงเรียนพระทฤทัยสวรรค์โลก โรงเรียนอูร์โนทัยลำปาง และโรงเรียนมารีสวรรค์ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2467 ได้มีภคินี Ursulin เข้ามาดำเนินการเปิดโรงเรียนทำการสอนในประเทศไทย โดยจัดตั้งโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย เป็นแห่งแรก และได้ขยายกิจการไปตั้งโรงเรียนเรยีนาเชลี เชียงใหม่ โรงเรียนกุหลาบวัฒนา ตลาดน้อย และโรงวาสูเทวี ถนนจันทร์ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2470 มีคณะนักบวชซาเลเซียน ได้เข้ามาเมืองไทยและได้รับมอบหมายให้จัดการศึกษา มีโรงเรียนอยู่ในความปกครอง คือ โรงเรียนสารสิทธิ์วิทยาลัย ราชบุรี โรงเรียนอาชีวะดอนบอสโก กรุงเทพมหานคร โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนแสงทองวิทยา หาดใหญ่ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2495 ได้ตั้งคณะภคินีคณะธิดาพระราชินีมาเรียผู้นิรมล ซึ่งเป็นภคินีเอกสารนี้เป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้ท่านไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นเมือง ได้จัดการศึกษาและขยายสาขาออกเป็น โรงเรียนพระแม่มาวีหญิง โรงเรียนพระแม่มาวีชาย โรงเรียนพระแม่มาวีสาธุประดิษฐ์ โรงเรียนพระแม่มาวีพระโชนง โรงเรียนพระแม่มาวีประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น

ต่อมาในระยะเวลาใกล้เคียงกันนี้ คณะภราดาลาซาลเริ่มเดินทางเข้าทำการสอนในประเทศไทย และจัดตั้งโรงเรียนโชติรวี ปากน้ำโพและโรงเรียนลาซาล บางนา เป็นต้น

นอกจากดังกล่าวมาแล้ว ยังมีโรงเรียนคาทอลิกอีกประการหนึ่งซึ่งบริหารงาน และดำเนินการสอนโดยฆราวาส ที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเหล่านี้แต่เดิมผู้ก่อตั้งเป็นผู้ที่นับถือศาสนาคาทอลิก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการศึกษาในแนวของคาทอลิก เนื่องจากเคยเป็นนักบวชหรือปฏิบัติงานของโรงเรียนนักบวชดังกล่าวมาก่อน และมีแนวความคิดในการจัดการศึกษาแตกต่างจากคณะนักบวชที่ตนสังกัดอยู่ หรือเคยเป็นครูอาจารย์ในโรงเรียนเหล่านี้มาก่อน ได้จัดตั้งโรงเรียนของตนเองขึ้นมา แต่อย่างไรโรงเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่มักยังคงดำเนินการอยู่อย่างเหนียวแน่นตามแนวทางการบริหารแบบโรงเรียนของศาสนาคาทอลิก อาทิ โรงเรียนเซนต์จอห์น โรงเรียนทิวไผ่งาม โรงเรียนดลพิทยา เป็นต้น

กาลเวลาและความต้องการของสังคมอับกับความเจริญเติบโตของโรงเรียนคาทอลิกที่เพิ่มมากขึ้นและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศชาติ ตลอดจนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นแรงผลักดันให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกได้เกิดการพัฒนามากขึ้นจนกลายเป็นองค์กรที่เรียกว่าสภาการศึกษาคาทอลิก ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เป็นตัวแทนของศาสนาในด้านการจัดการศึกษาร่วมกับรัฐบาล⁴ ในทุก ๆ ปีจะมีการประชุมสัมมนาบรรดาผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกทั่วประเทศ เพื่อศึกษาความเหมาะสมและแนวโน้มของการจัดการศึกษาทั้งภายในและภายนอกประเทศ

วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โรงเรียนคาทอลิก

การศึกษาคาทอลิกดำเนินการอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลาเกือบ 350 ปีแล้ว นับแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ปัจจุบันมีโรงเรียนที่ดำเนินการสอนโดยคาทอลิกทั้งประเภทโรงเรียนสายสามัญ ประเภทโรงเรียนอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษารวม 253⁵ แห่ง

มีอาจารย์ และนักเรียน นักศึกษาอยู่ในความปกครองนับจำนวนมาก จึงเป็นภารกิจที่หนักสำหรับ
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานศึกษาคาทอลิกจะต้องอบรมบุคลากรผู้ติดตามของประเทศไทยให้เป็นพลเมืองดี เป็นบุคคลที่
 เพียงพร้อมด้วยคุณธรรม และมีความรู้ความสามารถเพื่อจะได้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของ
 ประเทศไทย เป็นการแบ่งเบาภาระ การจัดการศึกษาของรัฐ และเพื่อให้สอดคล้องและ
 เหมาะสมกับแผนการศึกษาของชาติ โรงเรียนหรือสถาบันศึกษาคาทอลิกทุกแห่งก็ต้องจัด
 การศึกษาให้สอดคล้องกับแนวนโยบาย และวัตถุประสงค์ของสภาการศึกษาคาทอลิกใน
 ประเทศไทย เช่นกัน

วัตถุประสงค์ของสภาการศึกษาคาทอลิก ในประเทศไทย

1. ช่วยโรงเรียนคาทอลิกให้ดำเนินกิจกรรมตามข้อเสนอของสภาสังคายนาวาติกัน
 ในข้อที่ว่าด้วยการศึกษา และเพื่อประสานงานระหว่างสภาพระสังฆราช แห่งประเทศไทยกับ
 โรงเรียน
2. ให้โรงเรียนคาทอลิกได้บรรลุผลตามนโยบายของแต่ละโรงเรียน และวัตถุประสงค์
 ประสงค์ของการจัดการศึกษาร่วมกัน
3. เป็นตัวแทนรักษาผลประโยชน์ทางการศึกษาของ โรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย
 กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติรัฐบาล และองค์การระหว่างชาติ
4. ส่งเสริมความสามัคคี เพื่อให้เกิดกิจกรรมร่วมกัน
5. ส่งเสริมโรงเรียนคาทอลิกให้มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ร่วมมือ
 กับองค์การอื่น ๆ ทั้งของภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อความเจริญของประเทศไทย
6. กำหนดนโยบายการศึกษาทอลิก
7. สนับสนุนสมาคมครูคาทอลิก และกิจกรรมการศึกษาของกิจการคาทอลิก
 การที่เยาวชนของชาติมีคุณภาพที่ดี ย่อมหมายถึงชาติมีทรัพยากรที่มีคุณค่าที่จะเป็น
 รากฐานที่สำคัญ ในการพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ ผู้บริหาร
 สถานศึกษาคาทอลิกและผู้เกี่ยวข้อง จึงควรศึกษาหาแนวทางในการจัดการศึกษา โดยปลูกฝัง
 คุณธรรมที่ดั่งามให้กับเยาวชนของชาติ เพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ในการเสริมสร้าง และพัฒนา
 คุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งก็ตรงกับจุดมุ่งหมายทั่วไปของ โรงเรียนคาทอลิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดมุ่งหมายทั่วไปของการจัดการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกในทุกระดับ

โรงเรียนคาทอลิกเป็นสถานที่อบรมจิตใจ การให้การศึกษาโดยอาศัยความคิด และ วัฒนธรรมย่อมมีแบบแผนเป็นเครื่องมือ มุ่งให้ค่านิยมอย่างแท้จริงในแง่ของชีวิต พยายามที่จะให้ ค่านิยมสอดเข้าไปในชีวิต วัฒนธรรมจะมีค่าในการอบรมก็เฉพาะเมื่อเยาวชนสามารถให้ การเกี่ยวพันกับสภาพในชีวิตแท้ ซึ่งพวกเขาคุ้นเคย จนกว่าจะเห็นแจ่มแจ้งและประดิษฐ์คิดได้เอง ต้องให้เยาวชนสามารถรู้ และเข้าใจว่าประสบการณ์ และความจริงที่พวกเขาค้นพบนั้น หมายความว่าอะไร เพราะฉะนั้นการจัดการศึกษาจะช่วยให้เยาวชนคิดเป็นทำเป็น การสอน ด้วยการบอกให้เยาวชนรู้ทั้งหมดมิได้ช่วยให้พวกเขาได้พัฒนาความคิด หากจะเป็นการขัดขวาง การพัฒนาตนเองของพวกเขา

จุดมุ่งหมายของการสอน คือ "การอบรมบ่มนิสัยให้เกิดการพัฒนาจิตใจ ช่วยให้ มนุษย์พ้นจากภาวะที่ขัดขวางมิให้เข้าเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างแท้จริง โรงเรียนต้องยึดหลักการ อบรมให้มนุษย์สมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ"⁷ เพราะฉะนั้นนโยบายของสภาการศึกษา คาทอลิกจะเป็นตัวชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนคาทอลิกได้อย่างชัดเจน คือการศึกษาคาทอลิกในทุกระดับเป็นการศึกษาที่ต้องยึดหลักการอบรมสั่งสอนให้เยาวชนของชาติ เจริญเติบโตขึ้นมีอาชีพการงานและเป็นคนดี เป็นผู้มีความรู้และศีลธรรมวัฒนธรรม เพื่อเป็น กำลังของประเทศชาติสืบไป

สถานภาพ และบทบาทอาชีพครู

ผู้วิจัย ได้ศึกษา เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพ และบทบาทอาชีพครู จำแนกเป็นหัวข้อสำคัญได้ดังนี้ ความหมายของสถานภาพและบทบาท สถานภาพและบทบาทอาชีพ ครู

ความหมายของสถานภาพ และบทบาท

สถานภาพ และบทบาทจัดเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาโครงสร้างทางสังคม เพราะ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอยู่ร่วมกันของมนุษย์ ซึ่งเรียกว่า "สังคม" จำเป็นต้องมีการจัดระเบียบในสังคมด้วยการวางแผนแบบแผนพฤติกรรมให้บุคคลปฏิบัติและโดยเฉพาะในสภาพสังคมปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ความจำเป็นอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้ ผู้มีอาชีพครูนอกจากจะทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ และยังต้องมีบทบาทอื่น ๆ อีกมากมาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้สามารถคิดหาเหตุผลจากข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เหมาะสมและปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้นในการศึกษาสถานภาพและบทบาทของผู้มีอาชีพครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาเป็นประการแรก

ทฤษฎีบทบาทถือกำเนิดมาจากการวิเคราะห์และวิจัยในศาสตร์แขนงต่าง ๆ อันได้แก่สังคมวิทยา มนุษยวิทยา และจิตวิทยา ดังนั้นจึงมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า "บทบาท" (role) ไว้หลาย ๆ ทรรศนะ เช่น Broome และ Selznick กล่าวว่า บทบาท หมายถึง "องค์ประกอบพื้นฐานของโครงสร้างทางสังคม หรืออีกนัยหนึ่ง หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมซึ่งเกี่ยวเนื่องกับตำแหน่งทางสังคม"^๑ ตัวอย่างเช่น ชายคนหนึ่งอาจมีบทบาทได้หลายบทบาทคือ เป็นบิดา เป็นครู เป็นนายจ้าง ตลอดจนเป็นคนใช้ก็ได้ เป็นต้น จากทรรศนะของท่านนี้ก็มีความคิดตรงกับนักการศึกษาของไทยท่านหนึ่งคือ ภิญญู สาธิต ท่านได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องบทบาทไว้ว่า "เป็นความมุ่งหวังที่บุคคลอื่นคาดหวังบุคคลใดตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งควรกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง บทบาทหน้าที่มีความคู่กับตำแหน่งที่บุคคลดำรงอยู่เสมอ"^๒

นอกจากที่ Levinson นักการศึกษาอีกท่านหนึ่งยังได้สรุปความหมาย ของบทบาท สอดคล้องกันดังกล่าวได้ 3 ประการคือ

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน (norms) ความคาดหวัง (expectation) ข้อห้าม (taboos) ความรับผิดชอบ (responsibilities) และอื่น ๆ ที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันกับตำแหน่งที่สังคมกำหนดไว้ ซึ่งมุ่งเน้นหน้าที่อันควรกระทำ
2. บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งเองที่คิด และกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่จะกระทำโดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม หรือแนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้น ๆ¹⁰

นอกจากคำว่า บทบาทแล้ว "สถานภาพ" เป็นอีกคำหนึ่งซึ่งมักใช้ในความหมายที่เกี่ยวข้องกันหมายถึง ฐานะ ตำแหน่ง หรือเกียรติยศ ของบุคคลที่ปรากฏในสังคม¹¹ หรืออาจหมายถึงตำแหน่งที่บุคคลดำรงอยู่ทั้งที่รู้สึกตัว และไม่รู้สึกตัวก็ตาม ตำแหน่งเหล่านี้สังคมจะกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่บุคคลพึงจะปฏิบัติตามสถานภาพของตำแหน่งนั้น¹²

หิตยา สุวรรณะชฎ ได้ศึกษาเกี่ยวกับฐานะตำแหน่งและบทบาททางสังคมของมนุษย์สรุปได้ว่า

1. มีฐานตำแหน่งอยู่จริง ในทุกสังคมและมีก่อนที่คนจะเข้าไปครอง
2. มีบทบาทที่ควรจะเป็นปฏิบัติเป็นประจำอยู่ในตำแหน่ง
3. วัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียมประเพณี ในสังคมนั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการกำหนดฐานะตำแหน่ง และบทบาทที่ควรจะเป็น
4. การที่คนเราจะทราบถึงตำแหน่งฐานะ และบทบาทนั้น ได้มาจากสังคมกรรม (socialization) ในสังคมนั้น ๆ
5. บทบาทที่ควรจะเป็นนั้น ไม่น่าแน่นอนว่า จะเหมือนพฤติกรรมจริง ๆ ของคนที่ครองตำแหน่งนั้น ๆ เพราะพฤติกรรมจริง ๆ นั้นเป็นผลของปฏิกริยาของคนที่ครองฐานะตำแหน่งที่มีบทบาทที่ควรจะเป็นบุคลิกภาพของตนเองและบุคลิกภาพของผู้อื่นที่เข้ามาาร่วมในพฤติกรรม และเครื่องกระตุ้นที่มีอยู่ในเวลา และสถานที่ที่เกิดจากการติดต่อทางสังคม¹³

มนุษย์แต่ละคนมีความต้องการแตกต่างกัน ซึ่งถ้าจะปล่อยให้ไปไปตามความต้องการของตนเอง โดยไม่มีการควบคุมแล้วย่อมก่อให้เกิดอันตรายต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ การจัดระเบียบสังคมด้วยการกำหนดแบบอย่างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีต่อสถานภาพและบทบาทต่าง ๆ กันในสังคม จึงเป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของโครงสร้างสังคม ตามปกติ

สมาชิกแต่ละคนของสังคมถ้ามีสภาพเดียวกันก็จะมีบทบาทเหมือนกัน ซึ่งเขาจะเรียนรู้บทบาทจาก

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และจะใช้วิธีการตอบโต้ต่อพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป เพื่อบังคับให้บุคคลที่มีสถานภาพเดียวกันมีบทบาทเหมือน ๆ กัน Bloom และ Selznick กล่าวว่า "บทบาทจะเป็นเครื่องชี้ให้บุคคลดำรงตำแหน่งได้รู้ว่าเขาควรจะทำตำแหน่งและปฏิบัติตนเช่นไร"¹⁴ และ "การปฏิบัติประพฤติดำเนินการที่ของตำแหน่งบทบาทกับตำแหน่งนี้ไม่สามารถแยกจากกันได้ บุคคลที่อยู่ในตำแหน่งใด ย่อมจะทำหน้าที่ตามพันธะของตำแหน่งนั้น"¹⁵ และเป็นที่ยอมรับของ Parsons ว่าดังนี้

สถานภาพและบทบาทเป็นคุณลักษณะของผู้แสดงบทบาท คือ การจัดระเบียบของผู้เริ่มแสดง เป็นการสร้างและกำหนดการที่มีส่วนร่วมของเขาในกระบวนการที่มีการกระทำร่วมกันซึ่งเป็นการรวมความคาดหวังที่เกี่ยวกับตนเองและของบุคคลอื่น ๆ ที่เขามีความสัมพันธ์ด้วย ส่วนสถานภาพ คือ ตำแหน่งของผู้แสดงในสถาบันที่เขาอยู่¹⁶

อย่างไรก็ตามลักษณะสำคัญของบทบาทและสถานภาพ เป็นการกระทำที่สร้างสมขึ้นมา ไม่ใช่กำหนดขึ้นมาได้ทันที และจะสมบูรณ์ได้ต้องขึ้นอยู่กับการกระทำของเขา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำของเขาด้วย แต่อย่างไรก็ตาม Sarbin กล่าวว่า

การแสดงบทบาทและสถานภาพของแต่ละบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปตามตัวแปรอย่างน้อยสามตัว คือ มีการรับรู้บทบาทได้อย่างถูกต้อง มีทักษะในการแสดงบทบาท และมีการจัดระเบียบของตนเองและการรับรู้ถึง โครงสร้างซึ่งมีผลต่อการรับรู้ การเลือก และการแสดงบทบาท¹⁷

แนวทฤษฎีที่เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทดังที่กล่าวมา เมื่อนำมาพิจารณาร่วมกันแล้วพอจะสรุปความหมายของสถานภาพได้ว่า หมายถึง ฐานะตำแหน่งหรือเกียรติยศของบุคคลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามบทบาท ส่วนบทบาท หมายถึง ภาระหน้าที่หรือรูปแบบของพฤติกรรมที่ต้องกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง การกระทำหรือพฤติกรรมดังกล่าว จะเป็นผลมาจากความคาดหวังของบุคคลอื่น ๆ ในสังคม และจากความเข้าใจของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นด้วยบุคคลในตำแหน่งเดียวกัน และอยู่ในสังคมเดียวกัน จึงมักมีรูปแบบของพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กล่าวคือ จะแสดงพฤติกรรมไปตามที่คาดว่าผู้อื่นต้องการให้ตนกระทำอะไร อย่างไร ในฐานะที่ตนเป็นผู้ดำรงสถานภาพ หรือตำแหน่งนั้น

สถานภาพ และบทบาทอาชีพครู

การศึกษาถึงสภาพและบทบาทของอาชีพครูในส่วนนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษาทั้ง เอกสารและที่มีผู้เขียนไว้ในอดีต และวรรณคดีต่าง ๆ ของนักวิชาการในปัจจุบัน ซึ่งแบ่งออกเป็นสองตอนดังนี้

สถานภาพของอาชีพครู

การศึกษาจะเจริญก้าวหน้าได้ก็ต้องอาศัยครูเป็นหลักใหญ่ ดังนั้นครูจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะผลผลิตจากการสอนของครู คือ นักเรียน ซึ่งเป็นทรัพยากรของชาติ ส่วนใหญ่จบการศึกษาออกมาอยู่ในสังคมส่วนรวมของประเทศ คุณภาพการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญสำหรับประเทศไทยการสอนครั้งแรก ๆ เป็นการสอนในครอบครัว ต่อมาเป็นการสอนตามวัด มีพระทำหน้าที่เป็นครูอบรมสั่งสอนและให้การศึกษาแก่เยาวชน จึงกล่าวได้ว่า "ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และรัตนโกสินทร์ตอนต้น ครูได้รับการเคารพนับถืออย่างสูงจากศิษย์และชุมชน ได้รับการยกย่องว่าเป็นปูชนียบุคคล"¹⁸

ในระยะต่อมาการศึกษา ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กล่าวคือ มีการระดมบุคคลที่มีความรู้มาช่วยพระทำการสอนหนังสือแก่เยาวชน สังคมเริ่มมองครูว่าเป็นพ่อพิมพ์ หรือแม่พิมพ์ของชาติที่สำคัญ มีความเคารพนับถือยกย่องว่าครูเป็นปูชนียบุคคล นอกจากนี้ "มีการจัดตั้งกระทรวงธรรมการและโรงเรียนฝึกหัดครูเป็นครั้งแรก เพื่อผลิตครูออกมาทำหน้าที่สอนวิชาหนังสือโดยเฉพาะ"¹⁹ "อาชีพครูจึงเกิดขึ้นมาเป็นครั้งแรกในสังคมไทยในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว"²⁰ หลังจากนั้นอาชีพครูได้เจริญและพัฒนาก้าวหน้ามาตามลำดับ จำแนกเป็นสาขาต่าง ๆ หลายสาขา และจากการรายงานการประชุมสภาครูอาเซีย ครั้งที่ 6 เรื่องอาชีพครู ของกลุ่มอาเซีย กล่าวถึงอาชีพครูไว้ตอนหนึ่งว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

...คำว่า "ครู" นั้นแท้จริงไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็จะมี ความศักดิ์สิทธิ์ในตัว ของมัน เพราะอยู่ในฐานะผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่เยาวชนที่จะต้องเติบโตใหญ่ และมีหน้าที่ใช้ความรู้ที่ได้รับมานั้นมาประกอบสัมมาอาชีพะ ประกอบการดำเนินชีวิต ประจำวัน ด้วยเหตุของความศักดิ์สิทธิ์ สถานภาพความเป็นครูในทางสังคม จึงช่วย คำความไม่พอใจอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาทางเศรษฐกิจไม่ว่าสมัยใด ผู้ประกอบอาชีพครู ไม่มีคำว่าร่ำรวย หุดให้ชดักคือครูมีความพึงพอใจต่อสถานภาพทาง สังคมจนรู้สึกพอใจที่จะเก็บเอาเรื่องอื่นของชีวิตที่มีความสำคัญน้อยลง ไป...²¹

คำกล่าวข้างต้นดูเหมือนจะสอดคล้องกับ จักรลีน พิเศษสาทร ที่กล่าวถึงพระบรม ราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแก่คณะครูอาวุโสที่เข้าเฝ้ารับ พระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ณ ศาลาดุสิตาลัย เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม 2516 ตอนหนึ่ง มีใจความว่า

...งานครูเป็นงานพิเศษ ผิดแปลกกับงานอื่น ๆ กล่าวในแง่หนึ่งที่สำคัญก็คือว่า ครูจะหวังผลตอบแทนเป็นยศศักดิ์ ความร่ำรวยหรือประโยชน์ทางวัตถุเป็นที่ตั้งไม่ได้ ผลได้ส่วนสำคัญเป็นผลทางใจ ซึ่งผู้เป็นครูที่แท้จริงพึงใจ และภาคภูมิใจอยู่แล้ว ดูเหมือนจะภูมิใจกว่าข้าวของเงินทอง และยศศักดิ์เสียอีก...²²

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมดำเนินไปอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมมีแนวโน้มไปสู่แบบธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ผู้เข้าสู่อาชีพครูมาจากสถาบันต่าง ๆ หลายสาขา ครูจำต้องดิ้นรนเพื่อฐานะความเป็นอยู่ของตนเอง และครอบครัวมากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายหลังเหตุการณ์วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 มีผลกระทบต่อสถานภาพ ทางสังคมและบทบาทครูเป็นอย่างมาก

เฉลิม อยู่เวียงชัย กล่าววว่า

...ลักษณะทางสังคมและค่านิยมในยุคร่วมสมัยเปลี่ยน โฉมหน้าฐานะทางสังคม กับบทบาทครูในจุดนี้ไปไกลมากคือ ครูมิใช่ "บุรุษในบุคคผล" หรือ "แม่พิมพ์ของชาติ"

หรือ "ผู้สันโดษ" อีกต่อไปแล้ว แต่เป็นบุคคลในอาชีพครูคล้ายคลึงกับอาชีพอื่น เป็นสมาชิกในสังคม มีสิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมือง เป็นหน่วยเศรษฐกิจ มีฐานะเป็นทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภค และเป็นผู้เสียภาษีเช่นเดียวกับบุคคลอื่น...²³

และจากสภาพสังคมที่มีแนวโน้มไปสู่แบบอย่างธุรกิจมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ทวีป อภิลิทธิ์ ได้มีความคิดเห็นสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน กล่าวว่า

... จะส่งผลกระทบต่อกลับไปยังผู้มีอาชีพครู ภาพพจน์ของครูที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม และจรรยาบรรณในอาชีพครู หรือครูที่จะสวมวิญญาณครูอย่างแท้จริง เช่น ครูสมัยก่อนเริ่มจะกลาง เลือนลัดน้อยลง ภาพพจน์ของครูที่มีลักษณะ เป็นนักธุรกิจเริ่มเด่นชัด และทวีจำนวนมากขึ้น...²⁴

เมื่อเป็นเช่นนี้ "ครูมักถูกวิพากษ์วิจารณ์จากบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายว่ามีคุณภาพต่ำ ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีจรรยาบรรณ วินัยหย่อน ครูคือผู้บอกร้างหนังสือ คิษย์ขาดความเคารพนับถือ"²⁵ แต่จะอย่างไรก็ตามประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญนอกจากครู แต่เนื่องจากครูเป็นรูปธรรมที่เห็นชัดเจน ซึ่งมักถูกเพ่งเล็งจับผิด ตลอดเวลาในสังคม

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่สำคัญต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศชาติ ฐานะตำแหน่ง หรือเกียรติยศของครูที่ได้รับจากการปฏิบัติตามบทบาทของอาชีพนครนั้นเป็นสิ่งที่ครูพึงพอใจ และเห็นว่ามีค่าอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่า "โลกปัจจุบันได้ก้าวหน้าเข้าสู่ยุคแห่งสารสนเทศ หรือ The world of information แม้เทคโนโลยีจะก้าวไกลจนไม่น่าเชื่อ แต่จะไม่สามารถจะมาแทนครูได้เลย หัวใจการเรียนการสอนยังคงอยู่ที่ตัวครู"²⁶ ฉะนั้นสถานภาพของอาชีพครูที่ดูเหมือนเป็นเรื่องคลอนแคลนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ก่อ สวัสดิทานิชย์กล่าวว่า "ฐานะทางสังคมของครูจะสูงมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับครูจะสามารถทำตนให้สังคมเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด"²⁷

บทบาทของอาชีวะครู

บทบาทความสำคัญของครูในฐานะเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของประชากรนั้นได้เป็นที่ตระหนักและยอมรับกันทั่วไปในทุกสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยยังอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลง และเร่งรัดพัฒนาประเทศ "ย่อมมีความจำเป็นและต้องการอย่างยิ่งที่จะต้องมีหลักประกันความมั่นคงในอนาคต ด้วยการมีระบบการศึกษาและครูที่สามารถสร้างกำลังคนได้เหมาะสมกับแผนงานและเป้าหมายของประเทศ"²⁸

ในสมัยโบราณการศึกษามีศูนย์กลางสำคัญอยู่ที่วัด โดยมีพระทำหน้าที่เป็นครู ดังนั้นพื้นฐานความเป็นครู และการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของครูจึงได้มาจากลัทธิธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ และเนื่องจาก "สภาพสังคมไทยในสมัยก่อนเป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อย มีลักษณะของการคงที่และคงตัว ซึ่งทำให้ครูสามารถมองเห็นแนวทางอย่างแน่ใจว่า จะสั่งสอนอบรมศิษย์ของตนไปทางไหนอย่างไร"²⁹ ครูจึงมีบทบาทเด่นชัดในฐานะผู้ให้ ผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ ตลอดจนค่านิยมและความเชื่อของสังคมแก่ศิษย์อันศิษย์จะพึงยอมรับ และเชื่อฟังครูโดยดุขุม แต่ด้วยเหตุที่การศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคม เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป การศึกษาย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย นั่นก็หมายความว่าบทบาทของครูก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน การปฏิรูปปรับปรุง เปลี่ยนแปลงบ้านเมืองในทุก ๆ ด้านในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เรียกได้ว่า เป็นยุคของการปฏิรูป (age of reform) หรือยุคของการทำให้ประเทศไทยทันสมัย (age of modernization) นั้น "พระองค์ยังทรงวางรากฐานการศึกษาของไทยโดยปฏิรูปจากการเรียนการสอนในวัด ในวัง และในครัวเรือน มาเป็นการศึกษาในรูปโรงเรียน"³⁰

การจัดการศึกษาแบบสากลที่เริ่มจัดในรัชสมัยราชการที่ 5 เป็นต้นมา ได้มีการวางรูปแบบ และรากฐานการจัดดำเนินการไว้เป็นรูปร่างที่มั่นคง ในระยะต่อมาสมัยรัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2453-2468) และในสมัยรัชกาลที่ 7 ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง การศึกษาเบื้องต้นของราษฎรทั่วไปได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง มีประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ เป็นครั้งแรก พ.ศ. 2461 และประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาในปี พ.ศ. 2464 เป็นฉบับแรก เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารเมื่อเป็นเช่นนี้ความต้องการครูจึงมีมากขึ้นไปตามสภาพการแผ่ขยายตัวของการศึกษา การค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทของครูก็ยังเป็นการสอนหนังสือ ให้ความรู้ ถ่ายทอดวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อของสังคม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อลูกศิษย์ที่เป็นนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้จดจำและยึดถือไว้เป็นแบบฉบับ ที่ควรประพฤติปฏิบัติตาม จึงมีคำกล่าวไว้ว่า "ครูเป็นอย่างไรนักเรียนมักเป็นอย่างนั้น"³¹

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา ลักษณะเด่นชัดของบทบาทของครูในระบอบที่ผ่านมาแล้วนั้นคือ บทบาทในการปั้นเด็กให้แก่สังคมโดยทำหน้าที่เป็นผู้ให้และถ่ายทอดค่านิยมความเชื่อของสังคมไว้ ผู้เป็นครูจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์นั้น ยังเป็นบทบาทของครูในการสอนและอบรมศิษย์ ครั้นในระยะเวลาต่อมาสภาวะทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป บทบาทของครูก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ครูซึ่งเป็นผู้มีอาชีพในทางให้การศึกษาที่ได้รับ "การยกย่องและตระหนักในความสำคัญในฐานะที่เป็น "ผู้นำความเปลี่ยนแปลง" (agents of change) ผู้หนึ่งด้วย"³² สถาบันการศึกษาฝึกหัดครูแห่งเอเชียได้กล่าวว่า "ครูควรมีบทบาทที่สำคัญ สามประการ คือ ครูเป็นผู้ให้การศึกษอบรมแก่ผู้เรียน ครูจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ชุมชน และครูต้องเป็นผู้ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ"³³

ต่อมาภายหลัง เหตุการณ์วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม และการเมือง ได้ขยายตัวมากขึ้น สังคมทำให้ครูมีบทบาทใหม่แตกต่างไปจากเดิมที่เป็นมา

สุจริต เพียงชอบ ได้กล่าวถึง บทบาทที่ครูจะต้องปฏิบัติสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทในการให้การศึกษา
2. บทบาทในการอบรมศีลธรรมจรรยา
3. บทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

ของไทย ตลอดจนการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม

4. บทบาทในการร่วมกิจกรรมของชุมชน
5. บทบาทในการเป็นผู้นำ

6. บทบาทในการศึกษาวิจัย และวิเคราะห์สังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. บทบาทในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่าง โรงเรียนและ ชุมชน

8. บทบาทในการปฏิรูปสังคม³⁴

จากที่กล่าวมาแล้วย่อมแสดงให้เห็นว่าบทบาทของครูเป็นบทบาทที่กว้างขวางมาก ครูจะต้องมีบทบาทเพิ่มขึ้นอีกหลายประการ นอกเหนือจากบทบาทที่สำคัญของครูในด้านการสอน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นไปในแนวทางที่ครู มิใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้สักแต่อย่างเดียว แต่ต้องกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตัวเอง รู้จักค้นคว้าแสวงหาความรู้ บทบาทอื่นครูจะละทิ้งอีกไม่ได้ คือ เป็นผู้อบรมแนะแนวทางในด้านศีลธรรมจรรยา ให้เขาได้อยู่ร่วมในสังคมของประเทศได้อย่างดี และเช่นกันครูต้องแสดงบทบาทต่อสังคม และชุมชน โดยการให้บริการช่วยเหลือพัฒนาชุมชน และสังคมของประเทศชาติร่วมกัน

ลักษณะของครูที่ดี

"ครู" ได้รับการยกย่องจากสังคมตลอดมาว่าเป็นบุคคลที่มีเกียรติ ด้วยภาระหน้าที่ต้องอบรมสั่งสอนเยาวชนให้เป็นผู้มีคุณสมบัติ คุณธรรม วิชาความรู้ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อเติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติ รู้จักรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อตนเอง และต่อสังคมประเทศชาติสืบไป "ครูจึงเป็นผู้มีหน้าที่นี้ เยาวชนเหล่านี้ให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้โดยรอบด้าน ปลูกฝังผู้เรียนด้วยศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม เช่นเดียวกับวิญญูชนหนึ่งมี"³⁵ นอกจากนี้ครูยังต้องใช้ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สังคมพึงปรารถนา และในทางตรงข้ามครูยังต้องใช้ความสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นครูจึงมีความสำคัญในการให้การศึกษาแก่เยาวชนของชาติเป็นอย่างมาก Stephens กล่าวว่า "เจตคติเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของครู ครูที่มีเจตคติต่ออาชีพย่อมมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ผลทางวิชาของนักเรียน"³⁶

แม้แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงตระหนักในความสำคัญของครูว่าต้องเป็นผู้ที่มีคุณภาพ ดังพระบรมราชโองการที่พระราชทานนิสิต นักศึกษาผู้เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร วิชาการศึกษาเมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2510 ณ ทบประมุขวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประธานมิตร มีความตอนหนึ่งว่า ... ขอให้ท่านตระหนักว่า ความเจริญ หรือ ความเสื่อมของชาตินั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของเยาวชน ผลการอบรมเยาวชนของท่านถือว่าเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติบ้านเมือง โดยแท้ เมื่อท่านได้เลือกหน้าที่ของท่านแล้วต้องทำด้วยกาย และด้วยใจ โดยเต็มกำลัง เพื่อให้ได้ผลสมบูรณ์ให้สัมพันธ์กับหน้าที่สำคัญ..

ความสนพระทัยเอาใจใส่ในการฝึกหัดครู พระองค์ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การฝึกหัดครูไว้ในหลายโอกาส เช่นวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2513 ณ ตำหนัก จิตรลดาโรฐาน พระองค์ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่ผู้รับผิดชอบต่อการฝึกหัดครู และข้าราชการกรมการฝึกหัดครู ดังความตอนหนึ่งว่า ..ขอให้ทุกคนพยายามรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของการเป็นครู แล้วถ่ายทอดให้แก่ครูที่ฝึกหัดอยู่เท่าที่จะทำได้ เพื่อให้บ้านเมืองเป็นบ้านเมืองให้ประชาชน พลเมืองเป็นคน คือ มีความรู้ และมีจิตใจไม่เบียดเบียนกัน จะทำให้ส่วนรวมอยู่ได้เป็นปึกแผ่น ครูทั้งหลายก็นับได้ว่าได้ทำหน้าที่อย่างกล้าหาญอย่างฉลาด...

พระบรมราโชวาทที่อัญเชิญมา ณ ที่นี้ ย่อมชี้ให้เห็นได้ว่า การศึกษา ครูมีบทบาทสำคัญยิ่ง ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศในทุกด้าน ด้วยความหวังจะให้การศึกษาพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมาย ได้นั้น "ครู" นับเป็นกำลังสำคัญที่สุดเพราะนอกจากครูจะมีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาอบรมเยาวชนของชาติ ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบแล้ว ครูยังเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการพัฒนาประเทศอีกด้วย การที่จะเป็นไปได้ดังกล่าวจำต้องเฟ้นหาครูที่มีความเพียบพร้อม และเป็นคนที่สมบูรณ์ด้วย ความดีดังที่เฉลียว บุรีภักดี ได้ทำการวิจัยลักษณะครูที่ดีพบว่า

1. ความสำคัญของครู อยู่ที่บทบาท และการสอน และการประพฤติเป็นแบบอย่าง
2. ครูที่คนไม่ชอบมากที่สุด คือ ครูที่ขาดความรับผิดชอบ เจ้าอารมณ์ ขาดความยุติธรรม เห็นแก่ตัว ประจบสอพลอ
3. ครูที่ชอบมากที่สุด คือ ครูตั้งใจสอน เข้าใจนักเรียน และเป็นกันเองมีความยุติธรรม ตรงต่อเวลา มีความเสียสละ และมีความเมตตา
4. ลักษณะครูที่ดีเรียงความสำคัญ ดังนี้

- 4.1 มีคุณธรรม และประพฤติดี
- 4.2 การเป็นพลเมืองดี
- 4.3 มีความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครอง
- 4.4 มีความสามารถในการสอน
- 4.5 มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- 4.6 มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับอาชีพครู
- 4.7 มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์³⁷

จากผลการวิจัยดังกล่าวแล้ว ก่อ สวัสดิทานิชย์ นักการศึกษาอีกท่านหนึ่งที่กำหนดลักษณะของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นครู ควรจะมีลักษณะ 4 ประการ

1. ต้องเป็นบุคคลที่อยากสอน
2. ต้องเป็นบุคคลที่อยากเรียน
3. ต้องเป็นบุคคลที่สอนเป็น
4. ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ในวิชาที่สอน³⁸

จากแนวความคิดในเรื่องลักษณะของความจำเป็นที่บุคคลที่จะเป็นครูพึงมี คณะกรรมการวางแผนฐานปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) ก็ได้มีความคิดเห็นพ้องต้องกันและกำหนดลักษณะและบทบาทของครูที่ดีและมีประสิทธิภาพที่พึงประสงค์ดังนี้

1. รักการอ่าน รักการศึกษา ค้นคว้า ปรับปรุงตนเอง ให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีความมั่นใจต่อการเป็นครู
2. มีความคิดเห็นเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออก เผยแพร่ความคิดเห็นหรือความรู้ใหม่ ๆ ต่อสาธารณชน เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยบริสุทธิ์ใจ
3. ประพฤติและปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี เป็นบรรทัดฐานที่ยอมรับกันทั่วไปในสังคมชุมชน

4. ประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพพอแก่ค่าน้ำนม ฐานะยากจนมีชัยโดยนัยด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อตถน ไม่เห็นแก่ความเจริญทางด้านวัตถุ เกินกว่าคุณธรรมและจริยธรรม³⁹

จากการศึกษาลักษณะของการเป็นครูที่ดี นักการศึกษาหลาย ๆ ท่านมีทรรศนะตรงกัน คือ ให้ความสำคัญครูเป็นผู้รับผิดชอบต่อนักเรียนของตน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่สุด เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติ และการพัฒนาการศึกษาซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาในทุกด้านจึงจำเป็นต้องการครูที่มีลักษณะที่มีศีลธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเสียสละอดทนตลอดจนมีจรรยาบรรณครู เหล่านี้ล้วนเป็นลักษณะที่จำเป็นสำคัญสำหรับครูที่พึงมี ในตนเองทุกคน

ลักษณะของครูอาจารย์ โรงเรียนอาชีพและเทคนิคที่ดี

บุคลิกลักษณะของครูอาจารย์เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างดี ครูอาจารย์ที่มีบุคลิกลักษณะของตนเองดีย่อมมีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้เรียน บุคลิกลักษณะที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. ครูอาจารย์ที่มีลักษณะการปกครอง แตกต่างกันไป จะมีผลทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกที่แตกต่างกันออกไปด้วย ลักษณะการคุมชั้นเรียนของครูอาจารย์สามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1.1 ลักษณะการปกครองชั้นเรียนของครูอาจารย์แบบอัตตาศาธิปไตย ย่อมก่อให้เกิดอิทธิพลต่อผู้เรียนคือ มีจิตใจก้าวร้าว หัวอ่อนยินยอมง่าย ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ขาดการเป็นผู้นำ

1.2 ลักษณะการปกครองชั้นเรียนของครูอาจารย์ แบบปล่อยปละละเลย หรือตามสบาย ก่อให้เกิดอิทธิพลต่อผู้เรียนคือ ขาดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ทำงานไม่เป็น ขาดความรับผิดชอบ แบ่งพรรคแบ่งพวก ทำให้ไม่เป็นที่ไว้วางใจ

1.3 ลักษณะการปกครองชั้นเรียนของครูอาจารย์ แบบประชาธิปไตยย่อมก่อให้เกิดอิทธิพลที่ดีต่อผู้เรียน คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีลักษณะความเป็นผู้นำ ทำให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกัน มีการเคารพในหน้าที่ของกันและกัน

2. มีบุคลิกลักษณะของครูช่างที่ดี ที่ผู้เรียนต้องการคือ

2.1 มีความเมตตากรุณา ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้เรียนเป็นอย่างดี

2.2 มีความซื่อสัตย์ยุติธรรม ไม่ลำเอียงในการให้คะแนน หรือให้คำชมเชย

2.3 เป็นคนตรงไปตรงมา มีนิสัยเปิดเผย

2.4 มีวินัยในการทำงาน รักษาเวลาเป็นอย่างดี

2.5 มีความขยันอดทน ไม่เบื่อหน่ายในการสอน

2.6 มีใจกว้าง สามารถรับคำตำหนิ คำวิจารณ์ได้และยินดีปฏิบัติตาม

2.7 มีขันติ สามารถควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

2.8 มีความตั้งใจจริงต่ออาชีพครู

2.9 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สนับสนุนให้ผู้เรียน กล้าคิด กล้าทำ

2.10 มีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดีเสมอ

เจตคติต่อวิชาชีพครู

ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและผลงานวิจัยอันเกี่ยวข้องกับเจตคติต่ออาชีพครู จำแนกออกเป็นหัวข้อสำคัญดังนี้ ความหมายของเจตคติ การวัดเจตคติ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ อาชีพครู เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู เจตคติต่อการเรียน การสอน และเจตคติต่อนักเรียน ดังต่อไปนี้

ความหมายของเจตคติ

Thurstone ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า "เป็นเรื่องของความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง"⁴⁰ เพราะฉะนั้นการเป็นครูที่ดี จำเป็นต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพของตนจึงจะก่อประโยชน์สูงสุด ถ้าบุคคลมีความพึงพอใจดี ความรู้สึกรัก และชอบในสิ่งใดแล้ว ผลของการปฏิบัติก็จะเป็นที่ถูกต้อง ดังที่

Carter V. Good ได้กล่าวว่า "ความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนึ่ง อาจจะเป็นเข้าหาหรือหนี หรือต่อต้าน สภาพบางอย่างของบุคคลหรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งเช่น กลัวเกลียด ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น เป็นต้น"⁴¹ การแสดงออกของบุคคลอาจในรูปของการต่อต้าน ซึ่งพอสังเกตได้ภายนอก แต่เจตคติที่มีอยู่ในใจของบุคคล เป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ไม่ว่าจะเป็นเจตคติที่แสดงออกทางด้านพฤติกรรมว่า พึงพอใจ เห็นดี เห็นชอบด้วย ไม่รัก พฤติกรรมที่แสดงออกมาปรากฏชัดเจนเหล่านี้ เป็นเจตคติทางลบ เจตคติเหล่านี้ได้สอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน ได้ให้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติของมนุษย์ไว้มากมาย ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ แต่ผู้วิจัยสนใจแนวคิดและทฤษฎีของ สุชา จันทน์เอม ท่านได้กล่าวถึงเจตคติของมนุษย์หมายถึง "ท่าที ความคิดเห็น ความรู้สึกเอนเอียง ของจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด พฤติกรรมเช่นนี้ ไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่สามารถจะดูได้จากการแสดงออกของบุคคลในลักษณะ ท่าที ความคิดเห็น"⁴² แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติเหล่านี้ อาจจะเป็นท่าที ความคิดเห็นที่แสดงออกมาแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะเชิงนิมาน เป็นการแสดงออกมาในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นชอบ สนับสนุน
2. ลักษณะเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกมาในลักษณะตรงข้ามกับลักษณะเชิงนิมาน คือ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย และไม่ร่วมมือ
3. ลักษณะที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง อยู่ระหว่างกลาง ลักษณะของเชิงนิมาน และเชิงนิเสธ มีลักษณะไม่แน่ใจ เฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบ หรือเกลียดแต่อย่างใด

เจตคติของบุคคลที่แสดงออกมาให้ปรากฏทั้ง 3 ลักษณะ ดังกล่าว สืบเนื่องมาจากอิทธิพลขององค์ประกอบอื่น 3 ประการ

1. Cognition Component เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้หรือความเชื่อถือของบุคคลต่อสิ่งในสิ่งหนึ่ง หากบุคคลมีความรู้หรือมีความเชื่อถือว่าสิ่งนั้นดี ก็มักจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ในทางตรงข้าม หากบุคคลมีความรู้มาก่อนว่า สิ่งนั้นไม่ดีก็จะมีเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางไม่ดี
2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกของบุคคลซึ่งมีอารมณ์เกี่ยวข้องอยู่ด้วย นั่นคือ หากบุคคลมีความรู้สึกรักหรือชอบพอใจในบุคคลใดหรือสิ่งใด หรือมีความเอกสารเป็นเอกสารที่สวางไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รู้สึกเกลียดสิ่งใด หรือบุคคลใด จะทำให้มีความรู้สึกโกรธ เกลียด หรือมีเจตคติไม่ดีต่อบุคคล หรือสิ่งนั้น

3. Action Tendency Component เป็นองค์ประกอบอันเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล คือ ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบโต้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือพฤติกรรมที่เขาแสดงออกมานั้น เกิดจากความรู้และความรู้สึกที่เขามีอยู่เกี่ยวกับวัตถุเหตุการณ์ หรือบุคคลนั้น ๆ นั้นเอง

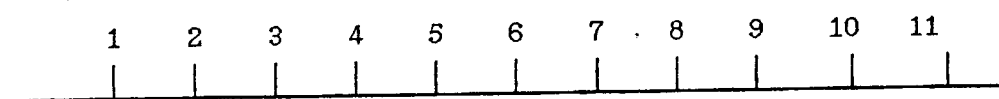
องค์ประกอบทั้งสามประการดังกล่าวมาแล้วมีความสัมพันธ์อย่างแยกออกจากกัน ไม่ได้เกี่ยวกับเจตคติของมนุษย์ที่มีต่อมนุษย์ หรือที่มีต่อวัตถุเหตุการณ์นั้น ๆ การพัฒนาเจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล การติดต่อด้านสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การเลียนแบบอย่างในสังคม สิ่งเหล่านี้จะรวมตัวกันขึ้น เป็นรูปแบบเจตคติของแต่ละบุคคล "เจตคติจะต้อง เกี่ยวเนื่องกับกระบวนการทางจิตวิทยาสังคมที่สำคัญซึ่ง ได้แก่ การจูงใจ การเรียนรู้ การรับรู้"⁴³ อีกด้วย

การวัดเจตคติ

การวัดเจตคติมีหลายวิธี แต่ผู้วิจัย ได้ศึกษาวิธีที่สำคัญและนิยมใช้กันมากที่สุด สองวิธี ดังนี้

1. Thurstone Scale ใช้วิธีการวัดเจตคติจากการตอบว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" กับข้อความที่ใช้วัดเจตคติ แต่ต้อง ไม่สรุปว่าบุคคลนั้นจะปฏิบัติตามในข้อที่ตนเห็นด้วย

วิธีนี้ต้องรวบรวมข้อความเกี่ยวกับที่จะศึกษา ซึ่งข้อความเหล่านี้ จะเป็นตัวแทนของระดับความคิดเห็นต่าง ๆ ผู้ถูกทดสอบจะต้องแสดงให้เห็นว่า เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับข้อความนั้น ๆ ข้อความหนึ่งจะกำหนดค่า scale value เอาไว้เริ่มจาก 1.0 ซึ่งเป็นข้อความที่มีความรู้สึกเป็นกลาง ๆ จนกระทั่งถึง 11.0 ซึ่งมีค่าสูงสุดสำหรับข้อความที่พอใจมากที่สุด

ไม่พอใจมากที่สุด

เป็นกลาง

พอใจมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. Likert Scale เป็นวิธีการรวบรวมข้อความที่ต้องการจะศึกษาให้มีข้อความ ทั้ง 2 ประเภท คือ ข้อความแสดงเจตคติที่ดี (positive) และข้อความที่แสดงเจตคติไม่ดี (negative) ผู้ถูกทดสอบ จะแสดงความรู้สึกของตนต่อข้อความออกมาตามมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ลักษณะ (rating scale)

ข้อความที่แสดงเจตคติที่ดี (positive)

เห็นด้วยอย่างมาก	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นใจ	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ข้อความที่แสดงเจตคติไม่ดี (negative)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

คะแนนเจตคติของแต่ละคน ได้จากผลรวมของคะแนนทุกข้อ แล้วนำคะแนนของแต่ละคนมาเรียงกัน เพื่อแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยกำหนดให้ 27% ของคะแนนสูงสุดและต่ำสุดแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อความ (item analysis) เพื่อหาอำนาจจำแนก แล้วข้อความเฉพาะที่มีอำนาจจำแนกสูงพอเพียงไว้ใช้เป็นแบบวัดเจตคติ "แบบวัดเจตคติของ Likert Scale มีผู้นิยมใช้แพร่หลายมากที่สุด เพราะสร้างขึ้นได้ง่ายกว่า Thurstone Scale"⁴⁴

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

เจตคติของมนุษย์อาจมีการเปลี่ยนแปลงหันเหหรือเบี่ยงเบนไม่ได้โดยการใช้แรง

จูงใจหากบุคคลที่มีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยเหตุผล หรือได้รับประสบการณ์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อตนเองโดยตรงก็เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดทำที่ ความพอใจ หรือเจตคติที่ตนมีอยู่ได้
ไพบูลย์ อิศวรวิธา ได้กล่าวถึงวิธีการที่เจตคติของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปได้
สี่ประการ

1. บุคคลจะเปลี่ยนแปลงเจตคติได้โดยอาศัยแรงจูงใจ
2. บุคคลจะเปลี่ยนแปลงเจตคติได้โดยอาศัยเทคนิคอันเหมาะสม
3. บุคคลจะเปลี่ยนแปลงเจตคติได้โดยอาศัยการกระทำหรือการปฏิบัติจริง
4. บุคคลจะเปลี่ยนแปลงเจตคติได้โดยอาศัยหลักการแห่งเหตุผล⁴⁵

วิธีการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลดังกล่าวสอดคล้องต้องกันกับความคิดเห็นใน
เรื่องการเปลี่ยนแปลงเจตคติของ David E. Edward ซึ่งเป็นจิตวิทยาต่างประเทศ ที่ให้
แนวคิดและทฤษฎีของการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้คล้ายคลึงกันดังนี้

1. เจตคติจะเปลี่ยนแปลงได้ต้องอาศัยแรงจูงใจ
2. เจตคติจะเปลี่ยนแปลงได้ต้องอาศัยการเรียนรู้และประสบการณ์โดยตรง
3. เจตคติจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อบุคคลได้รับความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นและยอมรับ
คุณสมบัติและสภาพนั้น ๆ
4. เจตคติจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีการกระทำ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
การจริง⁴⁶

นอกจากแนวความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้วยังมีทฤษฎี การเปลี่ยนแปลง
เจตคติอีกหลายทฤษฎี ที่จะชี้ให้เห็นว่าเจตคติในมนุษย์สามารถจะเปลี่ยนแปลงไปได้จะมากน้อย
เพียงไร แต่ไหน ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและทฤษฎีเหล่านี้เป็นสำคัญ เช่น

1. ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) โดยยึดหลักว่าเจตคติจะ
เปลี่ยนแปลงได้เมื่อบุคคลเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้ทำให้บุคคลได้รับความคิดใหม่ ๆ และ
การเรียนรู้นั้นจะเกิดความคิดเห็นมากขึ้นเพียงใด ต้องอาศัยการเสริมแรงและองค์ประกอบ

สำคัญที่จะทำให้เกิดความคิดเห็นใหม่ ๆ เช่น ความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"ก่อนที่บุคคลจะเกิดความคิดใหม่ ๆ จะต้องเกิดความสนใจความรู้ที่จะได้รับก่อน เมื่อสนใจเกิดความเข้าใจแล้ว จึงเกิดการยอมรับ"⁴⁷

2. ทฤษฎีการตัดสินทางสังคม (Social Judgement Theory) ยืนยันเจตคติเกิดจากการเรียนรู้เช่นกัน และต้องสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม ประกอบกับการมีความคิดเกี่ยวกับตนเองอยู่ด้วย "การเปลี่ยนแปลงเจตคติจะเกิดขึ้นเมื่อมีความขัดแย้งระหว่างเจตคติเดิมกับข้อมูลที่ได้รับ"⁴⁸ บุคคลจะเปรียบเทียบเจตคติเดิมกับข้อมูลใหม่ที่ได้รับ ถ้าเจตคติตรงกับบรรทัดฐานของกลุ่ม และข้อมูลใหม่มาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มเช่นกันก็จะทำให้บุคคลสงสัยว่า เจตคติของเขาอาจคลาดเคลื่อนไปจากบรรทัดฐานของกลุ่ม ซึ่งมีผลทำให้บุคคลนั้นหันไปหาข้อมูลใหม่คือ เจตคติที่เปลี่ยนไปนั่นเอง

3. ทฤษฎีความสอดคล้อง (Consistency Theory) ทฤษฎีนี้ให้ความหมายของความสอดคล้องไว้ว่า "เป็นภาวะที่ทุกสิ่งทุกอย่างกลมกลืนกัน ไม่มีความกดดันด้านใดด้านหนึ่งเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ถ้าเกิดความไม่สอดคล้องจะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ"⁴⁹

4. ทฤษฎีความสมดุลย์ (Balance Theory) โดยปกติบุคคลทั่วไปจะพยายามรักษาความสมดุลย์ของเจตคติของตนไว้ คือเมื่อมีเจตคติที่ติดต่อกัน และได้รับข้อมูลต่าง ๆ นี้ เกี่ยวกับสิ่งนั้นในด้านที่ดี ก็จะทำให้เจตคติที่มีต่อสิ่งนั้นอยู่ในสภาพสมดุลย์ ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ แต่ในทางตรงข้าม ถ้าข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นไปในทางที่ไม่ดี ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งในเจตคติเดิม ทำให้บุคคลเกิดความพยายามที่จะแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง จึงอาจทำให้เจตคติเปลี่ยนแปลงไปในทางยอมรับ หรือปฏิเสธข้อมูลใหม่ที่ได้รับ เพื่อทำให้ความรู้สึกขัดแย้งลดน้อยลงมากที่สุด

แม้ว่าเจตคติจะมีการเปลี่ยนแปลง แต่ก็ยังพอมีความคงที่พอที่จะกำหนดค่าที่และพฤติกรรมของบุคคลได้ H.H. Remmerse ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคงที่ของเจตคติพบว่า "เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่ในบางกรณีก็มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก หรือเปลี่ยนแปลงได้ยาก"⁵⁰

อาชีพครู

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะอาชีพแล้ว "อาชีพครู" ก็จัดได้ว่าเป็นอาชีพชั้นสูง เช่นเดียวกับอาชีพ แพทย์ ทนายความ สถาปนิก "วิศวกรและอาชีพอื่น ๆ"⁵¹ เพราะฉะนั้นบุคคลที่จะเข้ามาสู่อาชีพครู น่าจะต้องมีความพอใจ และภูมิใจในอาชีพครู ต้องศึกษาหาความรู้ในอาชีพของตนเอง นานพอสมควร เพราะเป็นอาชีพที่ทุกคนให้ความเคารพนับถือ

ดังที่ Carter V. Good ได้ให้ความหมายไว้ว่า "เป็นอาชีพซึ่งโดยทั่วไปเกี่ยวกับการจะต้องเตรียมตนในระยะเวลานานพอสมควร และต้องมีกฎเกณฑ์จรรยาบรรณแห่งอาชีพ"⁵² นอกจากนี้จะต้องเตรียมเข้าสู่อาชีพด้วยระยะเวลาแล้ว ยังต้องมีจรรยาบรรณแห่งอาชีพของตนเอง เป็นประการสำคัญ อาชีพครู ตามความหมายของมติที่ประชุมของสมาคมครู WCOTP (World Confederation of Organization of the Teaching Profession) กล่าวคือเป็นอาชีพที่

1. ต้องอาศัยความรู้อย่างแท้จริง ในด้านวิชาการ และต้องทุ่มเทให้กับ
การทำงาน
2. มีการกำหนดบทบาทของการทำงานอย่างชัดเจน การให้การศึกษากับ
นักเรียน
3. มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการเข้าประกอบอาชีพ กล่าวคือ มีวุฒิทาง
การศึกษา มีประสบการณ์ เป็นต้น
4. มีสถาบันอาชีพที่มีเอกภาพในการดำเนินงาน และมีอำนาจในการควบคุม
ดูแลสอดส่องการประกอบอาชีพ และจรรยาบรรณ
5. มีสถาบันอาชีพเป็นหลักประกัน ส่งเสริมความเป็นอยู่ สวัสดิการ และ
สวัสดิภาพของครู
6. ประกอบด้วยสมาชิกที่มีปรัชญา และอุดมการณ์ร่วมกันในอาชีพครู และ
ส่งเสริมความก้าวหน้าของอาชีพครู⁵³

อาชีพครูอีกว่า

วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูง ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการสอน ประกอบด้วยวิชา และเนื้อหา ความรู้เฉพาะวิชาสอน และวิชาจากศาสตร์สาขาอื่น ๆ เช่น สังคมวิทยา และแนะแนว การวัดผล ประเมินผล และขณะเดียวกันหน้าที่หลักก็คือ การอบรมสั่งสอน ให้เด็กเกิดความสำเร็จของงาน⁵⁴

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า อาชีพครูชั้นสูง เทียบได้กับอาชีพแพทย์ วิศวกร ทนายความและสถาปนิก Hoyle ยังให้ทรรศนะของอาชีพครู ว่าเป็นอาชีพชั้นสูง ความหมายที่ว่า การสอนเป็นอาชีพชั้นสูง เพราะการสอนต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นการบริการที่สำคัญแก่สังคม
2. ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการประกอบอาชีพ
3. ต้องเพิ่มการบริการวิชาการ และอบรมอยู่เสมอ
4. มีอิสระในการปกครองตนเอง
5. มีจรรยาบรรณแห่งอาชีพ
6. มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ⁵⁵

ในทรรศนะของนักการศึกษาหลายท่านทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศต่างก็แสดงทรรศนะคล้าย ๆ กัน ในการให้เกียรติต่ออาชีพครูว่าเป็นอาชีพชั้นสูง อาชีพครูเป็นอาชีพที่จะต้องมีการเสียสละ มาะ อุตุน ไม่หวังผลทางด้านความร่ำรวยหรือทางวัตถุ เป็นอาชีพที่สอนมนุษย์ซึ่งเป็นเยาวชนให้เป็นคนดีของสังคม สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายจิตใจ ให้เปี่ยมด้วยความรู้ความสามารถ และคุณธรรม สมแล้วที่อาชีพครูได้สมญานามว่า เป็นอาชีพชั้นสูง

วิจิตร ศรีสอ้าน ได้กล่าวถึงลักษณะอาชีพครูที่เป็นอาชีพชั้นสูงไว้ดังนี้

1. อาชีพครูมีการบริการแก่สังคม คือ การสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วิธีการแห่งปัญญา เพราะเรื่องการสอน เป็นการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม ครูจึงต้องใช้ทั้งศาสตร์ และศิลป์

3. โดยวิธีการแห่งปัญญา ในการให้บริการด้านวิชาการ ครูต้องได้รับการอบรมอย่างลึกซึ้ง มีความเข้าใจตนเอง และสังคมสิ่งแวดล้อม รู้หลักการสอน และ ระยะเวลาเตรียมตัวยาวนาน

4. กระบวนการสอนแม้ว่าจะได้กำหนดมาตรฐานกลางแห่งหลักสูตรครูต้องมี อิสระ ในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างมีเสรีภาพทางวิชาการ

5. อาชีพครูมุ่งบริการผู้อื่น จึงต้องเป็นอาชีพที่ต้องมีจรรยาบรรณ

6. มีครูสภาเป็นสถาบันอาชีพ⁵⁶

จากการศึกษาความคิดเห็นและแนวทางต่ออาชีพครู จากเอกสารต่าง ๆ มากมาย ส่วนใหญ่อดมิได้ที่จะกล่าวว่าครูต้องมีจรรยาบรรณ ซึ่งก็หมายความว่า ทุกคนมองเห็นอาชีพครู เป็นพ่อพิมพ์ แม่พิมพ์ของชาติ มีภาระหน้าที่หล่อหลอมหรือปั้น ให้ลูกหลานของเขาเป็นคนดี ความ คาดหวังของเขายิ่งน้อยต้องการให้ลูกหลานหรือเยาวชนของชาติได้ถูกการหล่อหลอมจาก แม่พิมพ์ พ่อพิมพ์ที่ดี มีจรรยาบรรณครูซึ่งเป็นเสมือนข้อปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบอาชีพครูที่จะต้อง ยึดเหนี่ยวเป็นแนวปฏิบัติ ครูสภาได้ประกาศระเบียบครูสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู และวินัย ตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 ดังนี้

1. เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถืออยู่ ไม่ลบหลู่ทรมานศาสนาอื่น

3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วย ความเอาใจใส่อุทิศ เวลาของตนให้ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งการงานมิได้

4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติยศของครู

เป็นเรื่องที่แน่ชัดว่า อาชีพครูมีข้อห้ามปฏิบัติที่ต่างไปกับอาชีพอื่น ๆ อันเนื่องจากว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่ได้รับความเคารพ ยกย่อง เหมือนกับเป็นบุพชนิบุคคล หรืออีกนัยหนึ่งว่า เป็นผู้ทำผิดไม่ได้ วาสิน ศรีสมัย กล่าวว่า "ครูเป็นอาชีพชั้นสูง เป็นอาชีพที่ทำเพื่อประโยชน์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนรวม มีความเสียสละ และผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ต้องผ่านการศึกษอบรมมาอย่างดี มีจรรยา มารยาท และมีคุณธรรมประจำใจสูง"⁵⁷ ซึ่งดูเหมือนเป็นข้อสรุปที่ดีมาก

เจตคติต่อสถานสภาพอาชีพครู

อาชีพครูเป็นอาชีพหนึ่งที่ให้บริการแก่สังคม ในด้านการพัฒนาความรู้ สติปัญญา เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมให้กับเด็กนักเรียน อาชีพครูจึงเป็นอาชีพที่สอนให้บุคคลสามารถ ปรับตนให้อยู่ในสังคมได้อย่าง เป็นสุข ในทุกสถานการณ์ ผู้เป็นครูจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ ในการสอน มีคุณธรรม การประกอบอาชีพของครูจะมีผลกระทบต่อชีวิต อนาคตของ เยาวชน และของประเทศชาติโดยส่วนรวม ในอดีต "ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัย รัตนโกสินทร์ตอนต้น อาชีพครู ได้รับความเคารพยกย่อง นับถืออย่างสูงจากศิษย์และชุมชน โดย ได้รับยกย่องว่าเป็นปูชนียบุคคล"⁵⁸ บุคคลหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแม้แต่ผู้ปกครอง ในปัจจุบันมีความเห็นว่า ในอดีตนั้น การสอนไม่เป็นอาชีพแต่เป็นไปด้วยความสมัครใจไม่หวัง สิ่งตอบแทนใด ๆ ผู้สอนเปี่ยมไปด้วยเมตตาธรรม กอปรด้วยคุณธรรมสูงยิ่ง ประพฤติตนเป็นแบบ อย่างที่ดียิ่ง ครูจึงได้รับการยกย่องว่า เป็นปูชนียบุคคลและได้รับการยกย่องตลอดมา

จากแผนการศึกษาชาติ จะเห็นได้ว่ารัฐได้เห็นความสำคัญของอาชีพครู รัฐจึงเป็น ผู้จัดการการศึกษาด้านการฝึกหัดอาชีพครู แต่ผู้เดียวและในด้านการให้การศึกษาอบรมเพื่อผลิต ครูนั้น รัฐยังต้องการให้ครูมีลักษณะพิเศษด้านคุณธรรม วัฒนธรรม และต้องการให้ยึดหลักการ ปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพราะยังถือว่าอาชีพครูทำให้ครูเป็น แม่นิมฟ์ของชาติที่เยาวชนจะต้องยึดถือเอาเป็นแบบอย่าง "อาชีพครูได้เกิดขึ้นในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว"⁵⁹ หลังจากนั้นอาชีพครูนี้ได้เจริญเติบโตและพัฒนา ความก้าวหน้ามาเป็นลำดับจำแนกออกเป็นสาขาต่าง ๆ หลายสาขาและจากรายงานการประชุม สภาครูอาเซียครั้งที่ 6 เรื่อง อาชีพครูของกลุ่มอาเซียกล่าวถึงอาชีพครูไว้ตอนหนึ่งว่า

...สถานภาพความเป็นครูในทางสังคมจึงช่วยค่าความไม่พึงพอใจอื่น ๆ

ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะสมัยใดผู้ประกอบอาชีพครูไม่มีคำว่า

รวย พูดให้ชัด ๆ ก็คือ ครูมีความพึงพอใจต่อสถานภาพทางสังคมมากจนรู้สึกพอใจที่จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เก็บเอาเรื่องอื่น ๆ ของชีวิตที่มีความสำคัญน้อยลงไป...^{๑๐}

จากคำกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแก่คณะครูอาวุโสที่เข้าเฝ้ารับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ณ ศาลาตุลิตาลัย เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ตอนหนึ่งว่า ครูหวังผลตอบแทนเป็นยศศักดิ์ควมร่ำรวย หรือประโยชน์ทางวัตถุเป็นที่ตั้งไม่ได้ ผลได้ส่วนสำคัญเป็นผลทางใจ ซึ่งผู้เป็นครูแท้ก็พึงใจ และภาคภูมิใจอยู่แล้ว ดูเหมือนจะภูมิใจกว่าข้าวของเงินทองและยศศักดิ์เสียอีก แสดงให้เห็นชัดว่าอาชีพครูควรมีการเจียมเนื้อเจียมตัวในทุก ๆ สถานภาพ เหมาะสำหรับบุคคลที่มีใจรักการเป็นครูโดยแท้จริง แต่อย่างไรก็ตามบุคคลย่อมมีเจตคติต่ออาชีพการเป็นครูโดยแท้จริง แต่อย่างไรก็ตามบุคคลย่อมมีเจตคติต่ออาชีพการเป็นครูแตกต่างกันออกไป สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมดำเนินไปอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมมีแนวโน้มจะเป็นไปในรูปแบบของธุรกิจมากขึ้น ผู้เข้าสู่อาชีพครูมาจากสถาบันต่าง ๆ กันหลายสาขา และครูย่อมต้องต้อนรับต่อสภาพเหล่านี้เพื่อความอยู่รอดของตนเอง และครอบครัวมากขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อสถานภาพอาชีพครูมากขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะประสิทธิภาพการสอนและปัญหาด้านความก้าวหน้าของครูเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ วิศวกร ทนายความ หรือสถาปนิก อาชีพครูในทรรศนะของบุคคลอื่นมองเห็นว่ายังต้องอยู่ยงมาก สิ่งที่ยึดความรู้สึกเหล่านี้ไม่ให้ เบี่ยงเบนหรือหันเห ไปสู่ความไม่ดีไม่งามก็คือ จรรยาบรรณ การเป็นปูชนียบุคคลที่ชนทั้งหลายยกย่องสรรเสริญให้ความเคารพ เชื้อถือเหล่านี้ ย่อมเป็นเครื่องตลใจให้ผู้มีอาชีพครูได้ปฏิบัติตนได้คงเส้นคงวาต่อไป

ความแตกต่างของสังคม ทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสถานภาพอาชีพครู ครูมักจะถูกวิจารณ์ไปในแง่ว่าคุณภาพต่ำ ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีจรรยาบรรณ วินัยหย่อนยาน ครู คือผู้บอกหนังสือ เหล่านี้หารู้ไม่ว่า นอกจากครูแล้วประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น เป็นปัจจัยสำคัญเช่นกัน แต่สังคมมองเห็นครูเป็นรูปธรรมที่เห็นชัดจึงถูกเพ่งเล็ง ซึ่งย่อมไม่ยุติธรรมแก่ครู และปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีผลกระทบต่อสถานภาพอาชีพครูพอจะสรุปได้ดังนี้

1. เนื่องจากปัญหาด้านฐานะเศรษฐกิจของครู
2. เนื่องจากแนวพิจารณาในเรื่องสถานภาพและบทบาทของครู
3. เนื่องจากทฤษฎีในเรื่องการสอนแผนใหม่
4. เนื่องมาจากการวางมาตรฐานในด้านการจัดระบบการศึกษา^{๑1}

ดังกล่าวแล้วว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่สำคัญต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศชาติ สถานภาพของครู อันเป็นฐานะ ตำแหน่ง หรือเกียรติยศ ของครูที่ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ ตามสถานภาพแห่งอาชีพนั้น เป็นสิ่งที่ครูพึงพอใจ และเห็นว่ามีค่าอย่างยิ่ง ฉะนั้นสถานภาพ ของอาชีพครูซึ่งดูเป็น เรื่องคลอนแคลนทั้ง ในปัจจุบันและอนาคต ก่อ สวัสดิภาพศิษย์ กล่าวว่ "ฐานะทางสังคมของครูจะสูงมากน้อยแค่ไหน ก็ขึ้นอยู่กับครูจะสามารถทำตนให้สังคมเชื่อถือได้ มากน้อยแค่ไหน"^{๑2}

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษาคือ "ครู" ในอดีต โรงเรียนมีหน้าที่เพียงสอนเด็กชาย หญิง ให้รู้ในเนื้อหาวิชาเท่านั้น คนทั่วไปจึงเชื่อว่า ใครก็ตาม ที่มีความรู้มีความสามารถก็สอนได้ แต่ในปัจจุบันนี้การศึกษาไม่เพียงแต่ให้คนมีความรู้ความสามารถเท่านั้น แต่หมายถึงผลทางการ ศึกษาจะต้องให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตที่ดีขึ้น และดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมอีกด้วย ด้วย เหตุนี้ "ครู" จึงเป็นผู้มีหน้าที่พัฒนาคนโดยตรงนั่นเอง การที่จะให้ พันหาลักษณะการเป็นครูที่ดี มีการตื่นตัว เป็นอย่างมากในการสรรหาและคัดเลือกบุคคล เข้าทำหน้าที่ครู สืบเนื่องมาจากครูที่ เป็นอยู่ขณะนี้มีคุณภาพต่ำอันเนื่องมาจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในสถาบันการฝึกหัดครูขาด ประสิทธิภาพ จึงได้บุคคลที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่ออาชีพครูหรือขาดอุดมการณ์การเป็นครูอย่างแท้จริง ความคิดเห็นของนักการศึกษา เช่น Marks ได้กล่าวถึงลักษณะการเป็นครูซึ่งเป็นอาชีพชั้นสูงไว้ ในหลาย ๆ ทรรศนะ ดังนี้

1. ครูต้องเพิ่มความรู้ และฝึกอบรมอยู่เสมอ
2. ต้องมีมาตรฐานอย่างสูง และบุคคลที่เข้าสู่อาชีพต้องได้รับการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คัดเลือกพิเศษ

3. ต้องมีจรรยาบรรณาชีพครูอย่างเคร่งครัด
4. ครูต้อง ใช้ปัญญาอย่างมาก ในการประกอบอาชีพ
5. ครูต้องมีการค้นคว้าวิจัยอยู่เสมอ
6. ครูต้องมีความรับผิดชอบสูง
7. ครูต้องมีความสามัคคีกันเพื่อน้อง
8. ครูต้องมีใบรับรองวิชาชีพ⁶³

เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับชุมชน ในสังคม ได้ยกย่องผู้ที่มีอาชีพครูเป็น "ปุษนียบุคคล" สุนน อมรวิวัฒน์ ได้ศึกษาลักษณะของครูที่ดี พอสรุปได้ดังนี้ "ครูที่มีความรับผิดชอบ รักการสอนรักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม มีคุณธรรมประจำใจ มีบุคลิกภาพที่ดี มีความคิดเป็นของตนเอง และเข้ากับนักเรียนได้"⁶⁴ ซึ่งสอดคล้องกับเจตคติต่อลักษณะการเป็นครูที่

เฉลียว บุรีภักดี ได้ทำการวิจัยเจตคติต่อลักษณะการเป็นครู พบว่า ลักษณะการเป็นครูเรื่องลำดับความสำคัญได้ดังนี้

1. มีคุณธรรม และประพฤติดี
2. เป็นพลเมืองดี
3. มีความสามารถในการอบรม และปกครอง
4. มีความสามารถในการสอน
5. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
6. มีบุคลิกภาพ เหมาะสมกับอาชีพครู
7. มีสุขภาพร่างกาย และจิตใจที่สมบูรณ์⁶⁵

แสดงว่าลักษณะการเป็นครูที่มีคุณธรรม จะต้องกอร์ปไปด้วยความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะการสอน ตลอดจนคุณธรรม และบุคลิกภาพ อีกทั้งสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ เหล่านี้ล้วนแสดงว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพครู วิจิตร ศรีอ้วน กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่จะเป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครูที่ดีว่า "ครูนั้นจะต้องเป็นตัวอย่างได้ทั้งในด้านความรู้ วิธีการถ่ายทอดความรู้ รวมถึงท่าที และลักษณะเหมาะสมกับการเป็นครู เจตคติของครูไม่ใช่จะมีผลต่อพฤติกรรมของครูในการสอน เท่านั้น แต่ยังมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนด้วย"^{๑๖} เพราะฉะนั้นครูจึงควรมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ

จันทร์ ชุ่มเมืองปึก ได้กล่าวสรุปไว้ว่า

ตัวประกอบที่มีผลทำให้การสอนเกิดประสิทธิผลสมความมุ่งหมาย ในการสอน ถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นครูแล้ว ย่อมมีความภาคภูมิใจ มองการสอนเป็นสิ่งที่น่า สนใจ ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ดีและมีความสุข ในการเป็นครู แต่ถ้าครูมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ การเป็นครูย่อมจะขาดความภาคภูมิใจ มองการสอนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ ทำหน้าที่ไม่เต็ม ความสามารถและ ไม่มีความสุข ในการเป็นครู^{๑๗}

ด้วยเหตุที่ครูมีความสำคัญดังกล่าว ครูจึงต้องเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอน ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมีเจตคติที่ดีต่องานที่ตนได้รับมอบหมาย เพราะฉะนั้นหน่วยงานที่มี หน้าที่รับผิดชอบในการผลิตครู จะต้องกระทำด้วยความรอบคอบระมัดระวังเป็นพิเศษ ต้องมุ่ง ให้นักเรียนฝึกหัดครู ได้รับการศึกษาอบรมในหน้าที่ครูเป็นอย่างดีจนถึงขนาดที่เรียกว่า "ครูชั้นอาชีพ" คือต้องมีทักษะ ในการถ่ายทอดความรู้ หรือสอนเป็น ซึ่งถือว่าเป็นทักษะทาง วิชาชีพซึ่งได้มาด้วยการฝึกฝนอบรม

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ครู ผู้เรียนและวิธีการสอน และองค์ประกอบนอกเหนือจากนี้ที่สำคัญก็คือ เจตคติเมื่อเกิดขึ้นในตัวบุคคลแล้วจะแสดงออกมา ทางพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล การแสดงออกนี้ แบ่งออกได้หลายลักษณะ การแสดง ออกมาในลักษณะพึงพอใจ ชอบ ถ้าบุคคลใดมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วก็จะทำให้คนอยาก ปฏิบัติ อยากได้ อยากเข้าใกล้ ซึ่งเป็นลักษณะเชิงบวก การเรียน การสอนก็เช่นกัน ถ้าครูเกิด เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจในอาชีพครู ชอบและรักการทำหน้าที่สอน ก็มักจะบังเกิดผลดีตามมาต่อกระบวนการเรียน การสอนของครู แต่ในทางตรงข้ามถ้าครูเกิดมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอน ไม่ชอบ ไม่มีจิตใจรักการสอน ไม่บังเกิดความพึงพอใจในการสอน ผลก็จะเกิดการเบื่อหน่ายในการสอน ดูการสอนเป็นสิ่งจำเจ ซ้ำซาก เนื่องจากไม่มีเจตคติที่ดีต่อการสอน ซึ่งเป็นลักษณะของเจตคติทางลบต่อการสอน ผลงานที่ออกมาก็คือล้มเหลว และขาดประสิทธิภาพในเรื่องการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้เนื้อหาวิชา

ดังจะ เห็น ได้ว่า เจตคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทาง ได้ว่า ถ้าบุคคลประสบสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นจะมีหน้าที่ต่อสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง และประกอบกับเจตคติเป็นสภาวะทางจิตที่มีแนวโน้มค่อนข้างจะถาวรพอสมควร ทั้งนี้ เนื่องจากแต่ละบุคคลต่างสะสมประสบการณ์ การรับรู้และผ่านการเรียนรู้มาเป็นอันมากแตกต่างกันแต่อย่าง ไรก็ตาม "เจตคติอาจมีการเปลี่ยนแปลง ได้อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้"⁶⁸ ดังนั้นพฤติกรรมการเรียนการสอนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสดงออกมาจากบุคคลที่มีเจตคติที่ดี มิฉะนั้นแล้ว การเรียนการสอนจะขาดประสิทธิภาพ

ชม ภูมิภาค กล่าวว่า "อุปสรรคที่สำคัญที่สุดต่อการสอนของครูอย่างมีประสิทธิภาพก็คือ เจตคติของครูนั่นเอง"⁶⁹ การเตรียมบุคคลที่จะเป็นครูนั้น นอกจากการให้ความรู้สามัญและความรู้ทางอาชีพแล้ว การสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ครูที่มีความรู้ดีแต่ขาดเจตคติที่ดีต่อการสอน ย่อมจะเป็นครูผู้สอนที่ดีไม่ได้ ครูเป็นู้ทำงานเกี่ยวข้องกับคน ต้องมีความสนใจในตัวคน เข้าใจธรรมชาติความต้องการของคนของนักเรียน มิฉะนั้นแล้วจะเกิดอุปสรรคอย่างรุนแรงต่อการเรียนการสอนแน่นอน Francis D. Curtis ยังกล่าวเสริมความคิดเห็นต่อไปอีกว่า "ครูจำเป็นต้องมีเจตคติที่ดีในการสอน การมีเหตุมีผล ความสนใจอยากรู้ อยากเห็นความมีน้ำใจ ความซื่อสัตย์และมีใจเป็นกลาง"⁷⁰ การพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ เป็นหลักสำคัญต่อการถ่ายทอดวิชาความรู้ในการเรียนการสอนของหน้าที่ครูผู้สอน

นอกจากครูผู้สอนจะทำหน้าที่การสอนด้วยหัวใจแห่งความเป็นครู มีความเสียสละอดทนมีความตั้งใจพยายามจะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์อย่างจริงใจแล้ว วิจิตร ศรีสอ้าน ยังได้กล่าวอีกทรรศนะในเรื่องของการเรียนการสอนว่า "อาชีพครูเป็นการบริการแก่สังคม

การสอนเป็นวิธีการแห่งปัญหาในการให้บริการ เพราะเรื่องการเรียนรู้เป็นการถ่ายทอดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนูญาติเห็นไปไซประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม ครูผู้สอนจึงต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์"⁷¹ ถึงแม้ว่ากระบวนการเรียนการสอนจะได้กำหนดมาตรฐานกลางแห่งหลักสูตร แต่ครูควรมีอิสระในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนต่อนักเรียนในชั้นเรียนอย่างมีอิสระเสรีทางวิชาการ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้สอนอย่างราบรื่นอีกด้วย

นอกจากกิจกรรมดังกล่าวที่ดูเหมือนเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของครู หรืออย่างน้อยที่สุดก็เป็นภาระหน้าที่ตั้งแต่การวางแผนการสอน การประเมินการสอน การเตรียมเนื้อหาวิชาการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมช่วยกระตุ้นความสนใจ และส่งเสริมให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมให้มีส่วนแสดงความคิดเห็น และการบริหารชั้นเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เรื่องของกระบวนการเรียนการสอนของครู สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ได้กล่าวว่า "เป็นกระบวนการต่าง ๆ ที่กระทำหรือส่งเสริมให้บุคคลได้รับความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อจะได้ปรับตัวเองให้ชีวิตมีความสุข"⁷² นอกจากนั้นแล้ว

สังต์ อุทรนันท์ ยังได้กล่าวถึง องค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนที่ต้นควรประกอบด้วยองค์ประกอบเหล่านี้

ลักษณะของครู ลักษณะของผู้เรียน จุดมุ่งหมายการสอน เนื้อหาสาระที่สอน การเตรียมความพร้อม การดำเนินการสอน กิจกรรมเสริมทักษะ กิจกรรมสนับสนุน การควบคุมและการตรวจสอบ สัมฤทธิผลของการเรียนการแก้ไขปรับปรุง⁷³

แม้ว่าหลักสูตรจะได้กำหนดเนื้อหากิจกรรมไว้อย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูควรมีอิสระที่จะเลือกวิธีสอนและกิจกรรมที่เห็นว่าเหมาะสม เพราะไม่ว่าจะเลือกสอนวิธีใดวิธีหนึ่งแล้วจะทำให้ผู้เรียนได้รับความสมบูรณ์และจะบรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้ สมิตร์ คุณานุการ ได้ให้ความเห็นว่า "การสอนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ครูควรจะใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบ"⁷⁴ ทั้งนี้เพราะการสอนแต่ละครั้งย่อมประกอบไปด้วยจุดมุ่งหมายหลาย ๆ ประการ เช่น การให้ผู้เรียนได้รับข้อมูล และความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่สอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ให้เกิดการพัฒนาทักษะ และให้เกิดเจตคติที่พึงปรารถนา จุดมุ่งหมายแต่ละประการจะได้บรรลุผล เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำเร็จได้ต้องอาศัยวิธีการสอนแต่ละแบบที่เหมาะสม

สมเดช มุ่งเมือง ได้ให้ความเห็นต่อไปอีกว่า

"ครูจะต้องใช้เทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาประเภทต่าง ๆ

ประกอบการสอนของครูจะต้องมีความเข้าใจในตนเองมีเจตคติทางบวกต่อตนเอง

นำความสามารถของตนเองออกมาใช้อยู่เสมอ และพร้อมจะยอมรับและมองเห็น

คุณค่าของผู้อื่นอีกด้วย"⁷⁵

เจตคติต่อนักเรียน

องค์ประกอบการเรียนการสอนดังกล่าวประกอบด้วย ครูผู้สอนนักเรียน และวิธีการสอน ถ้าครูผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อการสอน นักเรียนก็จะได้รับผลการถ่ายทอดวิชา ความรู้ เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นครูจึงควรใช้จิตวิทยาในการสอนเพื่อผลการสอน คือ นักเรียนจะได้มีส่วนร่วมกิจกรรม มีการร่วมแสดงความคิดเห็นทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนจะไม่เกิดความเบื่อหน่าย และมีความรู้สึกจำใจเข้าซากกับชั้นเรียนทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ครูจะต้องเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวางแผนการใช้กิจกรรม ในบทเรียนให้เหมาะสม เป็นการช่วยกระตุ้นการเรียนการสอน ของครูและนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนอย่างราบรื่น

ครูจะต้องเป็นผู้ให้ความสนใจและสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนระดับอาชีวศึกษา เพราะนักเรียนเหล่านี้อยู่ในสภาพสังคมที่เป็นสิ่งล่อแหลมไม่สุ่มทางไม่ดี ครูจะต้องรู้จักให้ความอบอุ่นต่อปัญหาของนักเรียน หาแนวทางช่วยแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนพบแสงสว่างของปัญหา เมื่อทำที่ที่ครูออกมาต่อนักเรียนผู้เป็นศิษย์ ด้วยความจริงใจได้ เช่นนี้ ศิษย์ก็จะมีความรู้สึกเคารพ รู้สึกว่าคุณที่พึ่งมีผู้ที่จะช่วยแก้ไขปัญหาคเรียน และปัญหาชีวิตเขาได้ ความรู้สึกว่าคุณเป็นพ่อที่สองของพวกเขา นุชนาฏ อุซชิน ได้กล่าวว่า ครูควรมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนดังนี้ สนใจศึกษารวมชาติ และความแตกต่างในตัวศิษย์แต่ละคน เพื่อนำมาเป็นข้อสังเกตในการปฏิบัติต่อศิษย์ ให้ความสนใจ เอาใจใส่อย่างเท่าเทียมกัน"⁷⁶

เหล่านี้จะทำให้ศิษย์เกิดความไว้วางใจ เชื่อใจ ได้รับความไว้วางใจจากศิษย์ เป็นการขจัดช่องว่าง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักเรียนไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่างครูกับศิษย์อย่างได้ผล ครูจะต้องพยายามค้นหาความสนใจ ความสามารถและความถนัด ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อหาทางส่งเสริม แนะนำการเลือกวิชาและอาชีพแก่นักเรียนให้ เหมาะสม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่มีความรู้สึกเอนเอียง ชาติความยุติธรรม ครูพึงนึกถึงเสมอ ว่าศิษย์ทุกคนมีความแตกต่างกันในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านจิตใจ ด้านสมองสติปัญญา ด้านความ พร้อม และฐานะทางสังคมเหล่านี้ครูจะเป็นผู้ที่เสียสละต่อสิ่งเหล่านี้ เสียสละอุทิศเวลาต่อการ เรียนการสอน การเอาใจใส่พยายามให้ศิษย์ได้บรรลุผลความสำเร็จ การติดตามผล ซึ่งทำให้ ความรู้สึกเช่นนี้จะมึนน้อยมากในอาชีพอื่นยกเว้นจะมีเฉพาะอาชีพเดียวก็คือ อาชีพครู สมกับที่ พุทธทาสภิกขุ ได้กล่าววยกย่องการเป็นครูว่า "เป็นอาชีพที่แปลกกว่าอาชีพอื่น ๆ คือเป็นอาชีพ ที่ได้บุญกุศลด้วย และเป็นบุญที่เห็น โดยตรง ผิดกับกรรมกรแบกหาม ถ้าจะได้บุญก็ได้บุญทางอ้อม คือ ทำให้โลกสะอาดสวยงามครบถ้วนขั้นเท่านั้น"⁷⁷ ดังจะเห็นได้ว่า ถ้าครูมีจิตใจความเป็นครู ที่แท้จริง ย่อมจะเห็นความสำคัญของศิษย์ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และ สติปัญญา ตลอดจนความสามารถของศิษย์ที่จะนำเอาความรู้ และวิชาไปประกอบอาชีพต่อไป ข้างหน้า นั่นคือ ความสุขใจของการเป็นครู และเจตคติที่ครูพึงมีต่อนักเรียนควรเป็นเจตคติที่ เป็นทางบวกให้มากที่สุด ครูพึงคิดว่าบทบาทของตนเอง คือ การสอนคนทำอย่างไรให้คนเหล่านี้ ได้ประสบผลนั้นเปลี่ยอย่างสมบูรณ์ที่สุด นอกจากความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพแล้ว ครูยังต้องให้ความสำคัญของคุณธรรม และจริยธรรม เพื่อเขาเหล่านี้จะนำไปปฏิบัติในชีวิต ประจำวันในสังคมให้เขาได้เป็นผู้นำของครอบครัวและสังคมที่เขามีส่วนร่วมได้อย่างดีไม่เอารอด เอาเปรียบหรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนบนความทุกข์ของผู้อื่น สิ่งทั้งหลายที่กล่าวมานี้เป็นเจตคติ หรือความคิดเห็นที่ครูพึงต้องการให้ศิษย์ของตนได้ประสบความสำเร็จแต่อย่างไรก็ตาม J. M. Stephens กล่าวว่า "เจตคติเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของบุคคล ครูที่มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพและ ต่อศิษย์ย่อมมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ผลทางวิชาการของศิษย์ด้วย"⁷⁸ นอกจากนี้ ครูยังต้อง เข้าใจธรรมชาติของนักเรียน จะต้องทำตนให้รื่นเรริงยิ้มแย้ม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อสร้าง บรรยากาศในการเรียนการสอนแก่ศิษย์ และร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความเต็มใจ สดใส เป็นต้น

เจตคติต่อการคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู

ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ครูเป็นปุณฺนิยบุคคล ที่เปรียบเสมือนเป็นบิดาที่สองของนักเรียน เป็นที่พึ่งคราวมีปัญหา เป็นเสมือนพี่คอยดูแลน้อง เป็นเสมือนบิดาที่เอาใจใส่ทะนุบำรุงรักษาบุตร ด้วยความรักห่วงใย และเอาใจใส่ ตั้งแต่บุตรยังเล็กจนกระทั่งบุตรโตเป็นผู้ใหญ่มีอาชีพการงาน มีหน้า มีตาในสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่ และภาระของครูที่พึงปฏิบัติต่อศิษย์เมื่อศิษย์ประสบผลสำเร็จ ก็เป็นเพียงความพอใจ และภูมิใจของครูที่มีต่อศิษย์ ดังที่กล่าวแล้วว่าครูมิได้มุ่งหวังว่าจะได้รับการตอบแทน เมื่อศิษย์ประสบผลสำเร็จ ครูมิได้หวังในยศหรือตำแหน่ง หน้าที่ หลังจากศิษย์ประสบผลสำเร็จในชีวิต แต่ในทรรศนะของครูมุ่งหวังว่าจะทำอย่างไรให้ศิษย์ก้าวหน้าไปในอนาคตแห่งอาชีพ และความเป็นอยู่ที่ดีในสังคม

โดยเฉพาะโรงเรียนอาชีวศึกษา ครูที่ทำหน้าที่การสอนย่อมจะต้องมุ่งเน้นในเรื่องของทฤษฎีหรือเนื้อหาวิชา การฝึกปฏิบัติงาน เพื่อหาประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ เพื่อเขาจะได้มีส่วนร่วมในสังคมประเทศชาติได้เป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้เป็นภาระความรับผิดชอบของครู ที่จะใช้ปัญญาในการคิดค้นหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของตน นอกเหนือจากนี้ครูต้องแสดงบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย ตลอดจนการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม ให้ศิษย์ได้รู้จักใช้วิจารณญาณในการเลือกรับวัฒนธรรมตะวันตกแต่ในสิ่งที่ดีงามแล้วนำมาดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสม ครูจะเป็นผู้สอดแทรกวัฒนธรรมที่ดีเหล่านั้นลงไปในวิชาขณะทำการสอน การนำเอานวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามามีบทบาทแทนครู อาจมีผลทางบวกและทางลบก็ได้ จึงขึ้นอยู่กับการใช้วิจารณญาณของครู

สิปพนธ์ เกศทัต กล่าวว่่า

..... ในโลกปัจจุบันและในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว..... ซึ่งวิชา
 ความรู้ใหม่ ๆ ก็เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การซักถามหาความจริงตามเหตุ และ
 การทำนายอนาคต จึงเป็นหัวใจของการศึกษา....ครูมิใช่ผู้ออกสั่งจรรยาธรมอันไม่
 เปลี่ยนแปลงแต่ครูเป็นผู้ชี้แนะอภิปราย เป็นผู้วิเคราะห์อดีตเพื่อตอบปัญหาอันมีผลส่งไป
 ในอนาคต.....⁷⁹

คำกล่าวของ ลิปปเนท์ เกดทัต ย่อมหมายความว่า การเรียนการสอนของครูจะต้องทันสมัยต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เครื่องไม้เครื่องมือและอุปกรณ์ต้องทันสมัยครูต้องเป็นผู้นำในการสอน การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อค้นหาความเป็นจริงเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาในปัจจุบันซึ่งวิทยาการกำลังเจริญก้าวหน้าไปโดยไม่หยุดยั้ง บทบาทและฐานะของครูเป็นตัวจักรสำคัญในการกำกับการเรียนการสอนเพื่อการสร้างสรรค์ และพัฒนาคนให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของสังคมใหม่ และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแก่เยาวชน คือ มุ่งหวังให้เยาวชนเป็นคนดี เป็นพลเมืองที่ดี และเป็นกำลังสำคัญของชาติในการพัฒนาบ้านเมือง ครูจะต้องส่งเสริมลักษณะดังกล่าวให้นักเรียน โดยตรง E.A.Krung กล่าวว่

.... มุ่งที่จะฝึกเยาวชนเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดี มีความรู้ ความคิด รู้จักใช้เหตุผลและวิจารณ์ญาณได้ดี และถูกต้อง รู้จักหน้าที่ของตนเองที่มีต่อครอบครัวและประเทศชาติ รู้จักให้สิทธิทางที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นสมาชิกของสังคมประชาธิปไตย...^{๘๐}

จากการมุ่งหวังนอกจากนี้แล้ว ท้าย ดันหยง ยังมีความคาดหวังต่อลูกศิษย์ในอนาคตอีกว่า

1. ช่วยให้ผู้ศิษย์เกิดประสบการณ์ในทางสร้างสรรค์ประสบการณ์ ย่อมประกอบด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะซึ่งผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง ปรับตัวเข้ากับภาวะของสังคมได้อย่างดี
2. ช่วยให้ผู้ศิษย์เกิดความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งต่อสังคมมนุษย์
3. ช่วยให้ผู้ศิษย์สามารถแสดงบทบาทในสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและแบบเนียนสอดคล้องกับค่านิยมในสังคม
4. ช่วยให้ผู้ศิษย์เข้าใจทัศนคติทางสังคม (social norm) และสามารถปฏิบัติตามทัศนคติเหล่านั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะก่อให้เกิดความสงบสุข ในสังคม
5. ช่วยให้ผู้ศิษย์ได้เกิดแนวคิดเจตคติ และหลักการที่จะแก้ปัญหาสังคมด้วย หลักแห่งปัญญา (method of intelligence) และหลักเหตุผล โดยปราศจากซึ่งนิสัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คดีโกงทุจริต มัวเมา มีโมหะ โทสะ โทตร้ายาทารุณ และชาตมฺนุษยธรรม^{๘1}

ความมุ่งหวังดังกล่าวที่มีต่อศิษย์เหล่านี้ จะต้องอาศัยเจตคติของครูเป็นหลักในการถ่ายทอดสู่ศิษย์ เพราะฉะนั้นครูต้องเป็นคนทันสมัยต่อเหตุการณ์ มองและวิเคราะห์ปัญหาในมุมกว้าง และที่สำคัญคือ ต้องประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจมาใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

น้อมจิตร ชูสุวรรณ กล่าวถึง อาชีพครูว่า

.....ต้องเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน ต้อง เป็นผู้ที่อ่านข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ รวมทั้งเอกสาร งานค้นคว้า และที่สำคัญต้องประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจ ของครูมาใช้กับเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้.^{๘2}

ฉะนั้น เจตคติต่อความคาดหวังของครู จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะพัฒนา ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ครูต้องการ เจตคติของครูเหล่านี้ จะประสบผลสำเร็จประการใดนั้นจะต้องอาศัยตัวนักเรียน เป็นองค์ประกอบด้วยเช่นกัน

บุคคล โดยทั่ว ๆ ไปมักมีความคิดเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูง และครูเป็นผู้มีเกียรติยศน่าเคารพนับถือกันเป็นส่วนมาก ชินดา รัชพลเมือง ได้ศึกษาเจตคติของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยไทยบางแห่งที่มีต่ออาชีพครูพบว่า "นักศึกษาส่วนใหญ่เชื่อว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญต่อประเทศชาติ ครูเป็นผู้ทรงไว้ด้วยคุณวุฒิมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ และบุคลิกภาพดี รู้จักวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนทั่วไป"^{๘3} จะเห็นได้ว่าครูมีบทบาทสำคัญในหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ และในปีเดียวกัน

ทองศรี อันทุพัฒน์ ได้ศึกษาเจตคติต่ออาชีพของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศ สรุปจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สถานภาพและบทบาทของอาชีพครู ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านสภาพทางสังคมของอาชีพครู กลุ่มตัวอย่างประชากร มีความเห็นว่า อาชีพครู เป็นอาชีพที่มีเกียรติแก่การภาคภูมิใจ ครูเปรียบเสมือนบิดาคนที่สองของ นักเรียนนอกจากนี้ครูยังมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการ เป็นแบบอย่างแก่เยาวชนใน บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบงานสอนการถ่ายทอดวัฒนธรรมของชาติให้แก่แก่เรียน และบุคคลในสังคม สร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่แก่เรียน ฝึกให้แก่นักเรียนตนเองและ สังคมได้อย่างมีเหตุผล อบรมกลมเกลียว คีลธรรมจรรยาบรรณและความประพฤติ ของนักเรียน^{๘๔}

ด้วยเหตุผลดังกล่าวการเรียนการสอนของครู ครูจะต้องใช้ปัญญาจูงใจให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออกครูต้องมีอารมณ์เยือกเย็น สุขุมรอบคอบเข้าใจในธรรมชาติ ของความต้องการของมนุษย์โดยเฉพาะนักเรียนจากผลการวิจัยสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่สุดท้าย เกี่ยวกับครูและการสอนของครูของ F.W. Hart ใน เรื่องคุณสมบัติและคุณ ลักษณะของครู โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

ครูจะต้องมีความสามารถที่จะชักจูงใจนักเรียน ให้เกิดความสนใจในวิชาของตน มีความฉลาดรอบรู้ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความคิด ครูต้องสนใจในตัวนักเรียน ให้ความร่วมมือกับนักเรียน สามารถควบคุมอารมณ์ยอมรับความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น มีวิธีการสอนที่เข้าใจง่าย^{๘๕}

ผลการวิจัยนี้เกิดความสอดคล้องในเรื่องบุคลิกภาพ การเรียนการสอน ตลอดจน สภาพสภาพการเป็นครู ดังที่ C.W. Oden ได้ศึกษาบุคลิกภาพลักษณะของการเป็นครูที่ได้รับการ ประเมินว่าเป็นผู้มีประสิทธิภาพในการสอนจากนักเรียน ครู ครูใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำเมือง ผลการศึกษาพบว่า "ครูที่มีประสิทธิภาพเป็นคนสุขุม เยือกเย็นมีความสามารถ ในการตอบสนองดี ทะเยอทะยาน เคร่งขรึม ทำงานວ່องไว และรักษาเอกลักษณ์ของความเป็น ครูไว้"^{๘๖} ผลการวิจัยดังกล่าวจะส่งผลต่อการเป็นผู้มีอาชีพครูที่ดี และนอกจากนี้แล้ว ครูที่ดี จะต้องมีความเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนต่อศิษย์ ดังผล เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิจัยของ นพพร พานิชสุข ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่ออาชีพครู พบว่า

นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการจะเป็นครูที่ดีในอนาคต และเมื่อจบแล้วจะออกไปประกอบอาชีพครู นอกจากนี้ นักศึกษายังส่วนมากมีความเห็นว่าอาชีพครู เป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคมไทย⁸⁷

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹พรสิริ อิงคชัยโชติ, "แนวความคิดทางด้านการศึกษาและความพึงพอใจ ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารการศึกษาในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานดี ในกรุงเทพมหานคร," วิทยานินธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2527, หน้า 96.

²ตาต ประทีปะเสน, โรงเรียนกุลสตรีวังหลังกับแหลมมโค (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 12-19.

³เสวี พงศ์พิศ, "คาทอลิกกับสังคมไทย ตั้งแต่สมัยพระนารายณ์จนถึงปัจจุบัน," สถาบันไทยคดีศึกษา (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525), หน้า 84.

⁴วิภา เลค, "ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของครูใหญ่โรงเรียนคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร," วิทยานินธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526, หน้า 40.

⁵ประทีป ม. โกลมมาศ, การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ, 2532), หน้า 29.

⁶มานะ รัตนโกเศศ, "โรงเรียนคาทอลิกเพื่อคุณภาพชีวิต," การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ, 2532), หน้า 27.

⁷สุเทพ ทองมังกร, "การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนและสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร," วิทยานินธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529, หน้า 21.

⁸Broom and Selznick, Sociology (New York : Harper and Rows), pp. 18-19.

⁹ภิญโญ สาร, หลักการบริหาร (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 283.

¹⁰Levinson, "Role Personality and Social Structure in Organizational Setting," Selected Reading and Projects in Social Psychology (New York : Random House, 1971,) p. 11.

¹¹ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2525), หน้า 767.

¹²สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514), หน้า 28.

¹³ทิตยา สุวรรณะชัย, "สังคมวิทยา," วิทยาศาสตร์สังคม (สำนักวิจัยสถาบันแห่งชาติ พัฒนบริหารศาสตร์, 2517), หน้า 157-196.

¹⁴Bloom และ Zelznick, op. 18-19.

¹⁵โสภา ชูนิกุลชัย และอรทัย ชื่นมนุชย์, จิตวิทยาสังคม (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515), หน้า 129.

¹⁶Parsons, The Social System (New York : The Free Press, 1951), p. 4.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁷ Sarbin, Handbook of Social Psychology (Massachusetts : Adison-Wesley Publishing, 1954), p. 239.

¹⁸ คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 139.

¹⁹ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, ประมวลข้อคิดเห็นจากรายงานวิจัย และ สื่อมวลชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กองส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษา, 2517), หน้า 39.

²⁰ จัญญ มลิินทร์, งานของคุรุสภา (กรุงเทพมหานคร : กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา, 2526), หน้า 18.

²¹ นิรนาม, "รายงานการประชุมสภาครูอาเขียนครั้งที่ 6 เรื่องวิชาชีพครูของกลุ่ม อาเขียน," มติชนรายวัน ปีที่ 2 ฉบับที่ 26 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2527), หน้า 9-10.

²² จักรสิน พิเศษสาทร, "ครูทุกวันนี่เป็นปูชนียบุคคลอยู่หรือ," วิทยาสาร ปีที่ 12 ฉบับที่ 27 (มีนาคม 2519), หน้า 18.

²³ เฉลิม อยู่เวียงชัย, "บทบาทของครูยุคร่วมสมัย," คุรุบริทัศน์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 9 (เมษายน 2519), หน้า 55-56.

²⁴ ทวีป อภิลิทธิ์, "มาตรฐานวิชาชีพครู," ประชากรศึกษา, ปีที่ 8 ฉบับที่ 28 (มกราคม 2520), หน้า 17-19.

²⁵ ธีรยุทธ เส็นวงศ์ ณ อยุธยา และประติพันธ์ อุปรนัย, เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสอนประถมศึกษา หน่วยที่ 11-15 (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช, 2524), หน้า 212.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²⁶ เตโช สวานานนท์, "สัมภาษณ์ อธิบดีกรมการฝึกหัดครู," ครูปริทัศน์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 8 (ธันวาคม 2527), หน้า 18-26.

²⁷ กองบรรณาธิการ, "สัมภาษณ์ ดร. ก่อ สวัสดิพานิชย์," วิทยาสาร, ปีที่ 10 ฉบับที่ 12 (เมษายน-มิถุนายน 2524), หน้า 8-15.

²⁸ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา "การศึกษากับการเปลี่ยนแปลงสังคม," วารสารครูศาสตร์, ปีที่ 12 ฉบับที่ 5 (มิถุนายน 2516), หน้า 1-6.

²⁹ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, "ปฐมนิเทศคน ภาพหลอนของความเลือน," วิทยาสาร, ปีที่ 8 ฉบับที่ 7 (มกราคม 2516), หน้า 8-12.

³⁰ คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 3.

³¹ โสภา ปาลบุตร, "ครูเปรียบเสมือนกระจกเงาของนักเรียน," วิทยาสาร, ปีที่ 12 ฉบับที่ 31 (มิถุนายน 2525), หน้า 31.

³² สนิท สมักรการ, "ผู้นำความเปลี่ยนแปลง," วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 (มกราคม 2510), หน้า 15.

³³ Asian Institute for Teacher Educator, "General Report," Teacher Education in Asia : A Regional Survey (Bangkok : UNESCO Regional for Education in Asia, 1972), pp. 112-113.

³⁴ สุจิต เพียรชอบ, "บทบาทของครูในสังคม," วารสารครูศาสตร์, ปีที่ 6 ฉบับที่ 13 (กันยายน 2514), หน้า 108-110.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁵ คณะกรรมการวางแผนงานปฏิรูปการศึกษา, การปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 294.

³⁶ Stephens, Educational Psychology (New York : Henry Holt and Company, 1959), pp. 459-460.

³⁷ เจลีย์ว บุรีภักดิ์, รายงานผลการวิจัยลักษณะครูที่ดี (โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520), หน้า 425.

³⁸ ก่อ สวัสดิพานิชย์, "ลักษณะครูที่ดี 4 ประการ," วิทยาสาร, ปีที่ 8 ฉบับที่ 11 (มีนาคม 2513), หน้า 19-20.

³⁹ คณะกรรมการวางแผนงานปฏิรูปการศึกษา, การปฏิรูปการศึกษา (ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 294.

⁴⁰ Thurstone, "Attitude can be Measured," Reading in Attitude Theory and Measurement (New : York Wiley and Sons, 1967), pp. 77-89.

⁴¹ Cater V. Good, Dictionary of Education (New York : McGraw-Hill Book Co., 1959), p. 48.

⁴² สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 226.

⁴³ ยุพดี ปานบุบผา, "ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตฝึกสอนสาขาวิชาสังคมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 12.

⁴⁴ สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 22-23.

⁴⁵ ไพบุลย์ อินทรวีชา, หลักและวิธีวัดเจตคติ (กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2517), หน้า 47.

⁴⁶ David E. Edward, General Psychology (New York : The McMilland Co. Ltd., 1968), pp. 200-202.

⁴⁷ Chester A. Insko, Theory of Attitude Change (New York : Appleton Century Crofts, 1967), pp. 12-13.

⁴⁸ Carolyn W. Sherif, Attitude : Ego Involvement and Change (New York : John Wiley and Sons Inc., 1967), p. 115.

⁴⁹ Chester A. Insko, Theory of Attitude Change (New York : Appleton Century Crofts, 1967), p. 199.

⁵⁰ H.H Remmerse, Introduction to Opinions Attitude Measurement (New York : Harper and Brothers Publishers, 1954), pp. 6-7.

⁵¹ ทวีป อภิสัทธ์, "มาตรฐานวิชาชีพครู," ประชาศึกษาม ปีที่ 13 ฉบับที่ 9 (มิถุนายน 2519), หน้า 16-17.

⁵² Carter V. Good, Dictionary of Education (New York : McGraw-Hill, 1973), p. 514.

⁵³ ชินดา รัชกุลเมือง, "การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไทยบางแห่งที่มีต่อวิชาชีพครู," วารสารสังรมศาสตร์, ปีที่ 8 ฉบับที่ 13 (มีนาคม 2524), หน้า 59-60.

⁵⁴ ศิริชัย กาญจนวาสี, "ทัศนคติต่อวิชาชีพครูผลิตครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า 48.

⁵⁵ Hoyle, The Role of the Teacher (London : Routledge and Kegan Paul Ltd., 1969), p. 95.

⁵⁶ วิจิตร ศรีสะอาด, "หน่วยที่ 1 วิชาชีพศึกษาศาสตร์," เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2523), หน้า 235.

⁵⁷ วาสนี ศรีสมัย, "อาชีพชั้นสูงที่ถูกมองข้าม," มิตรครู, ปีที่ 8 ฉบับที่ 26 (กุมภาพันธ์ 2517), หน้า 18-20.

⁵⁸ คณะกรรมการวางแผนปฏิรูปการศึกษา, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526), หน้า 139.

⁵⁹ จรุง มิลินทร์, งานของครุสภา (กรุงเทพมหานคร : กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการครุสภา, 2526), หน้า 16.

⁶⁰ นิรนาม, "รายงานประชุมสภาครุอาเชียครั้งที่ 6 เรื่องวิชาชีพครูของกลุ่มอาเชีย," มติชนรายวัน, ปีที่ 3 ฉบับที่ 18 (พฤศจิกายน 2527), หน้า 4.

⁶¹ ธวัช ชะอุ่ม, "พัฒนาการของอาชีพครูในประเทศไทย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520, หน้า 145-150.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁶² ก่อ สวัสดิทานิชย์, วิทยากรย์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 13 (เมษายน-มิถุนายน 2524), หน้า 18-21.

⁶³ James R. Marks, "Handbook of Educational Supervision," A Guide for the Practitioner (Allyn and Bacon Inc., 1979), p. 875.

⁶⁴ สมณ อมรวิวัฒน์, "คุณธรรมเช่นใดในตัวครู," วารสารการศึกษา, ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (มีนาคม-เมษายน 2522), หน้า 1-3.

⁶⁵ เจลีย์ว บุรีภักดิ์, รายงานผลการวิจัยลักษณะครูดี (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำราจ, 2520), หน้า 425.

⁶⁶ วิจิตร ศรีสะอาด, "แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา," วารสารครูศาสตร์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 7 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2514), หน้า 19.

⁶⁷ จันท์ ชุ่มเมืองปัก, "เปิดเทอมนี้จะปรับปรุงการสอนอย่างไร," ศูนย์ศึกษา, ปีที่ 6 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2508), หน้า 21.

⁶⁸ Jum C. Nunnally, Tests and Measurements (New York : McGraw-Hill Book Co Inc., 1959), p. 312.

⁶⁹ ช่ม ภูมิภาค, จิตวิทยาการเรียนการสอน (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516), หน้า 155-156.

⁷⁰ Francis D. Curtis, Science in Daily Life (Boston : Ginn and Company, 1955), pp. 1-5.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁷¹ วิจิตร ศรีสะอ้าน, "หน่วยที่ 1 วิชาชีวะศึกษาศาสตร์," เอกสารการสอนชุดวิชา
พื้นฐานการศึกษา, (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2523), หน้า 47-48.

⁷² สุมานัน รุ่งเรืองธรรม, กลวิธีการสอน (โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2522), หน้า 2.

⁷³ สังัด อุทรนันท์, การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ ม.ป.ท., 2523, หน้า 23.

⁷⁴ สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์, 2523), หน้า 137.

⁷⁵ สมเดช มุ่งเมือง, "พัฒนาชาติ : พัฒนาการศึกษารองครู," มิตรครู, ปีที่ 9 ฉบับที่ 13 (สิงหาคม 2525), หน้า 16-18.

⁷⁶ นุชนาฏ อุษชิน, "ทรรศนะของครูสังคมศึกษาต่อสถานภาพและบทบาทของอาชีพครูในอนาคต," วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529, หน้า 30.

⁷⁷ พุทธทาสภิกขุ, การศึกษาคืออะไร? (กรุงเทพมหานคร : สำนักศึกษารวมบุชา, 2509), หน้า 115.

⁷⁸ J.M Stephens, Educational Psychology (New York : Henry Holt Co., 1959), pp. 459-460.

⁷⁹ สิปปนนท์ เกตุทัต, "การจัดการศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม," สารพัฒนาหลักสูตร, ปีที่ 9 ฉบับที่ 13 (กุมภาพันธ์ 2526), หน้า 46.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸⁰E.A. Krung, The Secondary School Curriculum (New York : Harper and Brothers, 1960), p. 300.

⁸¹หทัย ดันหยง, การสอนสังคมในโรงเรียนมัธยม คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก, 2525, หน้า 25-26.

⁸²น้อมจิตร์ ชูสุวรรณ, "คุณธรรมนิยมของครูสังคมศึกษา," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522, หน้า 20.

⁸³ชนิดา รัชผลเมือง, ผลงานการวิจัยทางการศึกษา (เล่ม 2) เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษา และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, กรุงเทพฯ 2526.

⁸⁴ทองศรี อินทพันธุ์, ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, 2526, หน้า 58.

⁸⁵F.W. Hart, Teachers and Teaching by Ten Thousand High School Seniors (New York : The Macmillan Company, 1954), p. 49.

⁸⁶C. W. Oden, "Personality Profiles of Successful Inner-City Teachers and the Appropriateness of the Response of Pre-Service Teacher of Similar and Differing Profiles to Stimulate Inner-City Classroom Situations," Dissertation Abstracts. 1972.

⁸⁷นพพร พานิชสุข, ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อวิชาชีพครู วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, หน้า 36.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸⁸ คณะกรรมการดำเนินงานติดตามพัฒนาการฝึกหัดครู, การติดตามผลการฝึกหัดครู
กรรมการฝึกหัดครู, 2520, หน้า 142.

⁸⁹ ส่องศรี ชมภูวงศ์, รายงานผลการวิจัยเรื่อง ทักษะคติของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่มี
ต่อวิชาชีพครู กรรมการฝึกหัดครูนครศรีธรรมราช, 2524, หน้า 29.

⁹⁰ อุทุมพร ทองอุไทย, รายงานการวิจัยเรื่องทักษะคติต่อวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522, หน้า 84.

⁹¹ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ, ลักษณะครูที่ดี (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ
2520), หน้า 48.

⁹² ศิริชัย กาญจนวาสี, ทักษะคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า 28.

⁹³ Charles W. Hadaway, "Factor Influencing High School Seniors
to Choose or Not Choose Teaching Profession," Review of Education
Research (New York : McMillan Co. Ltd., 1958), p. 21.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสถานภาพอาชีพครู ลักษณะการเป็นครู กระบวนการเรียนการสอน นักเรียน และความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเป็นลำดับขั้น คือ

1. การกำหนดประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครู-อาจารย์ที่นับถือศาสนาคาทอลิกและศาสนาพุทธที่กำลังปฏิบัติงานสอนระดับ ปวช. ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2533 จำนวนทั้งสิ้น 500 คน ถือเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่างตามข้อมูลในตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงรายชื่อโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก และจำนวนประชากร
ครู-อาจารย์ ในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	เขต	จำนวนครู
1	โรงเรียนโยนออฟอาร์คพันธิษยการ	ดุสิต	37
2	โรงเรียนเซนต์จอห์นอาชีวศึกษา	จตุจักร	165
3	โรงเรียนเซนต์จอห์นเทคนิค	จตุจักร	32
4	โรงเรียนดอนบอสโก	บางกะปิ	30
5	โรงเรียนสาธิตประดิษฐ์พันธิษยการ	ยานนาวา	31
6	โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชย์	ยานนาวา	72
7	โรงเรียนสหพาณิชย์แผนกพันธิษยการ	พระโขนง	33
8	โรงเรียน Holy Infant Jesus	พระโขนง	25
9	โรงเรียนเซนต์จอห์นเทคโนโลยี	จตุจักร	55
10	โรงเรียนวิริยพาณิชย์	ยานนาวา	20
รวม			500

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดเจตคติต่ออาชีพครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดัดแปลงมาจากผลงานการวิจัยการสร้างแบบวัดเจตคติต่ออาชีพครู ที่กองวิชาการทบวงมหาวิทยาลัยและ ผศ.ดร.เยาวดี รวงชัยกุล และอาจารย์ ศิริชัย กาญจนวาสิ ได้จัดทำขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2523 ลักษณะของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็นสองตอน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (check list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่ออาชีพครูเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีการของ Likert โดยจัดลำดับ 5 ระดับ ตั้งแต่ เห็นด้วยมากที่สุด จนกระทั่ง เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 56 ข้อ ประกอบไปด้วย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อสถานภาพอาชีพครูจำนวน 13 ข้อ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อลักษณะการเป็นครูจำนวน 12 ข้อ
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอนจำนวน 11 ข้อ
4. แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคตินักเรียนจำนวน 10 ข้อ
5. แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูจำนวน 10 ข้อ

หลักเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการวัดเจตคติ คือ

ให้	5	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มีเจตคติดีมากที่สุดหรือเห็นด้วยมากที่สุด
ให้	4	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มีเจตคติดีหรือเห็นด้วยมาก
ให้	3	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มีเจตคติปานกลางหรือเห็นด้วยปานกลาง
ให้	2	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มีเจตคติน้อยหรือเห็นด้วยน้อย
ให้	1	คะแนน	เมื่อตอบว่า	มีเจตคติน้อยที่สุดหรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร วารสาร ผลงานการวิจัย หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเจตคติต่ออาชีพครู ตลอดจนขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านแบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามประกอบการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขเพิ่มเติมให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) พร้อมแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยยึดหลักเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติอย่างน้อย ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

3.1 เป็นบุคคลที่มีงานเขียน งานวิจัยด้านการศึกษาและการฝึกหัดครู

3.2 เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในด้านการฝึกหัดครู

3.3 เป็นบุคคลที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร. นาดยา บิลันธานนท์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. รศ.ปรกรณ์ ผลาหาญ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ดวงพร ชินสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
4. ผศ. ยี่งศักดิ์ นิตยฤกษ์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏ ธนบุรี
5. ผศ. ผ่องพรรณ รัชตะพานาลัย ภาควิชาครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยฯ แล้วไปทดลองใช้กับครูอาจารย์ผู้สอนในระดับ ปวช. ที่โรงเรียนกิตติพาณิชย์ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพาณิชย์การ และ โรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพฯ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากรเป้าหมายรวมทั้งสิ้น 3 โรงเรียน ๆ ละ 10 ท่าน รวมจำนวน 30 ท่าน แล้วนำมาคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เจตคติต่ออาชีพครูมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของ Cronbach's Alpha คือ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 0.82 ซึ่งนับว่ามีความเชื่อมั่นสูงพอ เป็นแบบสอบถามเจตคติต่ออาชีพครูของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิกฉบับนี้ได้นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัว และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โดยแนบเอกสารประกอบการพิจารณา คือ โครงการวิทยานิพนธ์และแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
2. นำหนังสือแนะนำตัวและหนังสือขุมัติเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและไปรับคืนด้วยตนเองทุกโรงเรียน
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประมาณ 3 สัปดาห์
4. จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ไปสู่กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายทั้งสิ้น 500 ฉบับ เมื่อวันที่ 15 เดือน กรกฎาคม ปี 2533 ได้รับคืนมา 490 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.80 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ พบว่า มีฉบับที่ไม่สมบูรณ์ 11 ฉบับ แบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จริงมีเพียง 479 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.60 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพทั่ว ๆ ไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าร้อยละ (percentage)
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) เกี่ยวกับเจตคติ 5 ด้าน คือ เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน เจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู นำมาแจกแจงความถี่ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์แปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ละด้าน ดังนี้

4.56 - 5.00	หมายถึง	มีเจตคติระดับที่ดีมาก
3.56 - 4.55	หมายถึง	มีเจตคติระดับดี
2.56 - 3.55	หมายถึง	มีเจตคติระดับปานกลาง
1.56 - 2.55	หมายถึง	มีเจตคติระดับน้อย
1.00 - 1.55	หมายถึง	มีเจตคติระดับน้อยที่สุด

การกระจายความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามจะนำมาคำนวณค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3. การเปรียบเทียบเจตคติหรือความคิดเห็นระหว่างครูที่นับถือศาสนาพุทธและครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกทั้งสองกลุ่มให้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ในแต่ละด้าน

การนำเสนอข้อมูล

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นมาเสนอในรูปแบบตาราง และบรรยายประกอบ

เชิงอรรถ

¹ เขาวดี รวงชัยกุล, "ประสิทธิภาพของเครื่องมือวัดผลการศึกษา," เอกสารประกอบการวิชา 412620 มุขฐานการวิจัยทางพฤติกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522, หน้า 5.

² ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525), หน้า 41.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา "การศึกษาเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร" ซึ่งผู้วิจัยเสนอผลวิจัยออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และเจตคติของครูที่นับถือ ศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกเกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพครูของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่ออาชีพครู 5 ด้าน คือเจตคติต่อ สถานภาพอาชีพครู ลักษณะการเป็นครู กระบวนการเรียนการสอน นักเรียนและความคาดหวัง ที่มีต่ออาชีพครู

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เปรียบเทียบ เจตคติ 5 ด้าน คือ เจตคติต่อสถานภาพ ลักษณะการเป็นครู กระบวนการเรียนการสอน นักเรียน และความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ระหว่างครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนา คาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบเกี่ยวกับระดับเจตคติ 5 ด้าน คือ เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ลักษณะการเป็นครู กระบวนการเรียนการสอน นักเรียน และ ความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และเจตคติของครูที่นับถือ ศาสนาพุทธ และ ครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก

ตารางที่ 1
การนับถือศาสนาของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
คาทอลิก	196	40.92
พุทธ	283	59.08

ตารางที่ 1 แสดงการค้นพบว่า ครูที่นับถือศาสนามาธอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 40.92 และครูที่นับถือศาสนาพุทธที่สอนอยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 59.08

ตารางที่ 2

เจตคติของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนามาธอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความตั้งใจที่จะมาประกอบอาชีพครู

เจตคติเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะมาประกอบอาชีพครู	ครูพุทธ N = 283		ครูคาทอลิก N = 196	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คิดมาก่อน	156	55.12	108	55.10
ไม่คิดมาก่อน	127	44.88	88	44.90

ตารางที่ 2 แสดงการค้นพบว่าเจตคติเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะมาประกอบอาชีพครูของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนามาธอลิก ครูที่นับถือศาสนาพุทธ จำนวนทั้งสิ้น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

238 คน คิดมาก่อนที่จะมาประกอบอาชีพครู 156 คน คิดเป็นร้อยละ 55.12 และไม่คิดมาก่อนที่จะมาประกอบอาชีพครู จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 44.88 กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก จำนวนทั้งสิ้น 196 คน คิดมาก่อนที่จะมาประกอบอาชีพครู 108 คน คิดเป็นร้อยละ 55.10 และไม่คิดมาก่อนที่จะมาประกอบอาชีพครู 88 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90

ตารางที่ 3

เจตคติของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
คาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพ

เจตคติเกี่ยวกับความต้องการ เปลี่ยนแปลงอาชีพ	ครูพุทธ N = 283		ครูคาทอลิก N = 196	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	158	55.83	99	50.52
ไม่ต้องการ	125	44.17	97	49.48

ตารางที่ 3 แสดงการค้นพบว่า เจตคติเกี่ยวกับความต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ครูที่นับถือศาสนาพุทธจำนวนทั้งสิ้น 283 คน ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพ 158 คน คิดเป็นร้อยละ 55.83 และไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 44.17 กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกจำนวนทั้งสิ้น 196 คน ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพ 99 คน คิดเป็นร้อยละ 50.52 และไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพ 97 คน คิดเป็นร้อยละ 49.48

ตารางที่ 4

เจตคติของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
คาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู

เจตคติเกี่ยวกับความต้องการ เปลี่ยนแปลงอาชีพ	ครูพุทธ N = 283		ครูคาทอลิก N = 196	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีญาติพี่น้อง เป็นครู	51	18.02	41	21.03
เคยมีครูที่เคารพรักและต้องการ เอาอย่าง	89	31.45	63	32.31
หาอาชีพอื่นทำไม่ได้	21	7.42	22	11.28
เห็นคุณค่าของอาชีพนี้	146	51.59	100	51.28
ได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัว	40	14.13	29	14.87
เรียนมาทางครู	110	38.87	67	34.36
เคยประกอบอาชีพครูมาก่อน	37	13.07	23	11.79

ตารางที่ 4 แสดงการค้นพบว่า เหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ครูที่นับถือศาสนาพุทธทั้งสิ้น 283 คน มีญาติพี่น้องเป็นครู 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.02 เคยมีครูที่เคารพรักและต้องการเอาอย่าง 89 คน คิดเป็นร้อยละ 31.45 หาอาชีพทำไม่ได้ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.42 เห็นคุณค่าของอาชีพนี้จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 51.59 ได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัวจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.13 เคยเรียนมาทางครูจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 38.87 และเคยประกอบอาชีพครูมาก่อนจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 13.07 กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ที่เคยมีญาติพี่น้องเป็นครู จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 21.03 เคยมีครูที่เคารพรัก และต้องการเอาอย่างจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.31 หาอาชีพอื่นทำไม่ได้จำนวน 22 คน คิดเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ 11.28 เห็นคุณค่าของอาชีพนี้จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 51.28 ได้อยู่ใกล้ชิด
ครอบครัวจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 114.87 เคยเรียนมาทางครู 67 คน คิดเป็นร้อยละ
34.36 และเคยประกอบอาชีพครูมาก่อนจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.79

ตารางที่ 5

เปรียบเทียบเจตคติเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ
กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก
ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติเกี่ยวกับสถานภาพของครู	ครูพุทธ n = 283		ครูคาทอลิก n = 196	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความตั้งใจที่มาประกอบอาชีพครู				
คิดมาก่อน	156	55.12	108	55.10
ไม่คิดมาก่อน	127	44.88	88	44.90
ความต้องการเปลี่ยนแปลง				
ต้องการ	158	55.83	99	50.52
ไม่ต้องการ	125	44.17	97	49.48
เหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู				
ญาติพี่น้องเป็นครู	51	18.02	41	21.03
เคยมีที่เคารพรักและต้องการ				
เอาบางอย่าง	89	31.45	63	32.31
หาอาชีพอื่นทำไม่ได้	21	7.42	22	11.28
เห็นคุณค่าของอาชีพนี้	146	51.59	100	51.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เจตคติเกี่ยวกับสถานภาพของครู	ครูพุทธ n = 283		ครูคาทอลิก n = 196	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัว	40	14.13	29	14.87
เรียนมาทางครู	110	38.87	67	34.36
เคยประกอบอาชีพครูมาก่อน	37	13.07	23	11.79

ตารางที่ 5 เมื่อสอบถามเจตคติเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ครูที่นับถือศาสนาพุทธกับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ต่างก็คิดมาก่อนแล้วว่า จะประกอบอาชีพนี้มี ร้อยละ 55.12 และ 55.10 ตามลำดับ ส่วนความต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพหากกระทำได้ ปรากฏว่า ต่างก็ต้องการและไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพนี้มีจำนวนใกล้เคียงกัน ในครูทั้งสองกลุ่ม ร้อยละ $55.83 > 44.17$ และร้อยละ $50.52 > 49.48$ ตามลำดับ

สำหรับเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู ครูทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่เห็นคุณค่าของอาชีพนี้ ร้อยละ 51.59 และ 51.28 นอกจากนี้ก็เป็นเพราะเรียนมาทางครู มีร้อยละ 38.87 และ 34.36 และเคยมีครูที่เคารพรักและต้องการเอาอย่างบ้าง มีร้อยละ 31.45 และ 32.31 ใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่ออาชีพครู 5 ด้าน คือ เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ลักษณะการเป็นครู กระบวนการเรียนการสอน นักเรียน และความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 6

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู	ครูพุทธ n = 283		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. อาชีพครูต้องมีอุดมการณ์	4.55	0.66	๓
2. อาชีพครูต้องมีความอดทนและเสียสละ	4.71	0.55	ดีมาก
3. อาชีพครูต้องมีเกียรติได้รับการยกย่อง ในสังคม	4.01	0.98	๓
4. อาชีพครูได้รับผลตอบแทนทางจิตใจ อย่างคุ้มค่า	3.67	0.96	๓
5. อาชีพครูช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ มีคุณภาพ	4.57	0.66	ดีมาก
6. อาชีพครูช่วยแก้ไข้ปัญหาและพัฒนาสังคม	4.24	0.80	๓
7. อาชีพครูสร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ ทัดเทียมกับอาชีพอื่น	3.14	1.16	ปานกลาง
8. อาชีพครูต้องได้รับการฝึกอบรมมาก่อน	4.14	0.92	๓
9. อาชีพครูต้องเป็นผู้มีใจรัก	4.52	0.69	๓
10. อาชีพครูควรประดับด้วยคุณธรรม	4.54	0.67	๓
11. อาชีพครูได้แสดงความเป็นผู้นำ	4.04	0.88	๓
12. อาชีพครูมีความมั่นคง	3.36	1.02	ปานกลาง
13. อาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้ความไว้ วางใจในการอบรมสั่งสอนเยาวชน	4.33	0.71	๓
รวม	4.14	0.96	๓

ตารางที่ 6 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ (S.D) ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร มีเจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู คือ อาชีพครูต้องมีอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ย 4.55 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 อาชีพครูต้องมีความอดทนและเสียสละ ค่าเฉลี่ย 4.71 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก อาชีพครูต้องมีเกียรติได้รับการยกย่องในสังคม ค่าเฉลี่ย 4.01 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 อาชีพครูได้รับผลตอบแทนทางจิตใจอย่างคุ้มค่า ค่าเฉลี่ย 3.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 อาชีพครูช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ค่าเฉลี่ย 4.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 อาชีพครูช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ค่าเฉลี่ย 4.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 อาชีพครูสร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น ค่าเฉลี่ย 3.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อาชีพต้องได้รับการฝึกอบรมมาก่อน ค่าเฉลี่ย 4.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.92 อาชีพครูต้องเป็นผู้มีใจรัก ค่าเฉลี่ย 4.52 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ส่วนอาชีพครูออร์ปด้วยคุณธรรม ค่าเฉลี่ย 4.54 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 อาชีพครูได้แสดงความเป็นผู้นำค่าเฉลี่ย 4.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 อาชีพครูมีความมั่นคงค่าเฉลี่ย 3.36 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง กับอาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้ความไว้วางใจในการอบรมสั่งสอนเยาวชน ค่าเฉลี่ย 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยรวม 4.14 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม 0.96 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 7

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อสถานภาพการเป็นครู	ครูพุทธ n = 283		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. ครูต้องมีความรู้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	4.58	0.61	ดีมาก
2. ครูต้องค้นคว้าแสวงหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4.72	0.53	ดีมาก
3. ครูต้องมีสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตดี	4.56	0.58	ดีมาก
4. ครูต้องมีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้	4.52	0.65	ดี
5. ครูต้องมีความประพฤติดีและเป็นแบบอย่างได้	4.57	0.62	ดีมาก
6. ครูต้องมีเหตุผลรับฟังความรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.52	0.63	ดี
7. ครูต้องให้ความเป็นธรรมต่อศิษย์	4.76	0.45	ดีมาก
8. ครูต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน	4.77	0.51	ดีมาก
9. ครูต้องมีจรรยาบรรณของการเป็นครู	4.72	0.50	ดีมาก
10. ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	4.40	0.69	ดี
11. ครูต้องมีความเข้าใจในหลักจิตวิทยา	4.45	0.65	ดี
12. ครูต้องมีเชี่ยวชาญ ไหวพริบ	4.46	0.67	ดี
รวม	4.59	0.61	ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอ้างอิงเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเจตคติต่อลักษณะการเป็นครู คือ ครูต้องมีความรู้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง ค่าเฉลี่ย 4.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ครูต้องค้นคว้าแสวงหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ ได้ค่าเฉลี่ย 4.72 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ครูต้องมีสุขภาพทางกายและทางจิตดี ค่าเฉลี่ย 4.56 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ครูต้องมีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ค่าเฉลี่ย 4.52 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ครูต้องมีความประพฤติดีและเป็นแบบอย่างได้ค่าเฉลี่ย 4.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ครูต้องมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 4.52 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 ครูต้องให้ความเป็นธรรมต่อศิษย์ ค่าเฉลี่ย 4.76 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ครูต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน ค่าเฉลี่ย 4.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ครูต้องมีจรรยาบรรณของการเป็นครู ค่าเฉลี่ย 4.72 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ครูต้องมีความเข้าใจในหลักจิตวิทยา ค่าเฉลี่ย 4.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 และครูต้องมีไหวพริบ โดยมีความเฉลี่ย 4.46 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยรวม 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม 0.61 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ตารางที่ 8

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน	ครูพุทธ n = 283		เกณฑ์	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	
1. ครูต้องมีใจรักในการสอน	4.70	0.52	ดีมาก	4.64	0.58	ดีมาก
2. ครูต้องสอนเฉพาะวิธีที่ตนถนัดเท่านั้น	3.67	1.04	ด	3.61	1.17	ด
3. ครูต้องมีการเตรียมการสอนอย่างดี	3.64	0.55	ด	4.54	0.75	ด
4. ครูต้องรู้จักเทคนิควิธีการสอน	4.56	0.56	ดีมาก	4.53	0.68	ด
5. ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	4.50	0.59	ด	4.48	0.67	ด
6. ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.32	0.78	ด	4.28	0.82	ด
7. ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	4.40	0.68	ด	4.37	0.71	ด
8. ครูต้องให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.41	0.64	ด	4.34	0.69	ด
9. ครูต้องพัฒนาปรับปรุงการสอนอยู่ตลอดเวลา	4.58	0.58	ด	4.52	0.69	ด
10. ครูต้องสามารถสร้างและเลือกใช้อุปกรณ์การสอนได้	4.26	0.75	ด	4.27	0.81	ด
11. ครูต้องรู้จักหลักการวัดและการประเมินผลเรียนการสอน	4.41	0.67	ด	4.41	0.74	ด
รวม	4.41	0.71	ด	4.36	0.81	ด

ตารางที่ 8 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน คือ ครูต้องมีใจรักในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ครูต้องสอนเฉพาะวิธีที่ตนถนัด เท่านั้น มีค่าเฉลี่ยเพียง 3.67 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04 เรื่องการเตรียมการสอนครู ต้องมีการเตรียมการสอนอย่างดีมีค่าเฉลี่ย 3.64 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ครูต้องรู้จัก เทคนิคและวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 ในเรื่องการกระตุ้น นักเรียน ครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้รู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีค่าเฉลี่ยถึง 4.50 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของ นักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยถึง 4.32 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 ส่วนในด้าน มนุษยสัมพันธ์ ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยถึง 4.40 และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.68 ในเรื่องความคิดเห็นครูต้องให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ย 4.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 อยู่ในเกณฑ์ดี ครูต้องพัฒนาปรับปรุงการสอนอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยถึง 4.58 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ครูต้องสามารถสร้างและเลือกใช้อุปกรณ์ การสอนได้ มีค่าเฉลี่ยถึง 4.26 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 ครูต้องรู้จักหลักการวัด และประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยรวม 4.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 9

เจตคติต่อนักเรียน ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อนักเรียน	ครูพุทธ n = 283		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. ครูต้องรักนักเรียน	4.25	0.72	๗๘
2. ครูต้องเข้าใจนักเรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคน	4.31	0.72	๗๘
3. ครูต้องปฏิบัติตนให้รื่นเริง เมื่อได้ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน	4.08	0.76	๗๘
4. ครูต้องเป็นที่ปรึกษาของนักเรียน	4.47	0.62	๗๘
5. ครูต้องสนใจพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน	4.16	0.79	ดีมาก
6. ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.19	0.78	๗๘
7. ครูต้องสนใจที่จะมีความใกล้ชิดกับนักเรียน	3.98	0.81	๗๘
8. ครูต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน	4.12	0.78	๗๘
9. ครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการเรียน	4.71	0.31	ดีมาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เจตคติต่อนักเรียน	ครูพุทธ n = 283		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
10. ครูต้องชี้ให้นักเรียนเห็นความมึนเมาและพากเพียร ซึ่งเป็นรากฐานการประกอบอาชีพ	4.57	0.64	ดีมาก
รวม	4.27	0.75	ดี

ตารางที่ 9 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเจตคติต่อนักเรียน คือ ครูต้องรักนักเรียน มีค่าเฉลี่ยถึง 4.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี ในเรื่องความเข้าใจครูต้องเข้าใจนักเรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนมีค่าเฉลี่ยถึง 4.31 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 ครูต้องปฏิบัติตนให้รื่นเริงเมื่อได้ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี เรื่องความสนใจครูต้องสนใจพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียนมีค่าเฉลี่ยถึง 4.16 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 ครูต้องเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.47 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 นอกนั้น ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของความแตกต่างระหว่างบุคคลมีค่าเฉลี่ยถึง 4.19 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี ครูต้องสนใจที่จะมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.98 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 และครูต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยถึง 4.12 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 ครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการเรียนมีค่าเฉลี่ยถึง 4.71 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก นักเรียนเห็นความที่มึนเมาและพากเพียร ซึ่งเป็นรากฐานการประกอบอาชีพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.57 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

เจตคติต่อนักเรียน ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยรวม 4.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 ระดับเจตคติ อยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 10

เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู	ครูพุทธ n = 283		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. อาชีพครูทำให้เข้าสังคม เพราะมีโอกาส ได้รู้จักคนจำนวนมาก	3.49	0.89	ปานกลาง
2. อาชีพครูทำให้สะดวกในการติดต่อกับ บุคคลอื่นเพราะมีลูกศิษย์มาก	3.43	0.86	ปานกลาง
3. อาชีพครูทำให้มีช่องทางหารายได้พิเศษ ได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น	2.44	1.04	น้อย
4. อาชีพครูทำให้มีอำนาจในการปกครอง และอิทธิพลเหนือนักเรียน	2.76	1.14	ปานกลาง
5. อาชีพครูทำให้มีโอกาสเจริญก้าวหน้า ดีกว่าอาชีพอื่น	2.52	0.98	น้อย
6. อาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อใน ชั้นสูง ๆ ได้ง่าย	3.23	1.05	ปานกลาง
7. อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนไปประกอบ อาชีพอื่นได้ง่ายกว่า	2.43	1.02	น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู	ครูพุทธ n = 283		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
8. อาชีพครูทำให้มีเวลาว่างมากตอนปิดเทอม	3.09	1.06	ปานกลาง
9. อาชีพครูทำให้ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ มากกว่าอาชีพอื่น	2.66	0.90	ปานกลาง
10. อาชีพครูเป็นที่สนใจและยอมรับเมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่น	3.21	1.01	ปานกลาง
รวม	2.92	1.07	ปานกลาง

ตารางที่ 13 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ดังนี้ อาชีพครูทำให้เข้าสังคม เพราะมีโอกาสได้รู้จักคนจำนวนมาก มีค่าเฉลี่ยถึง 3.49 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และอาชีพครูทำให้สะดวกในการติดต่อกับบุคคลอื่นเพราะมีลูกศิษย์มากมีค่าเฉลี่ย 3.43 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในเรื่องรายได้ อาชีพครูทำให้มีช่องทางหารายได้พิเศษได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น มีค่าเฉลี่ย 2.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04 อาชีพครูทำให้มีอำนาจในการปกครองและอิทธิพลเหนือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยถึง 2.76 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.14 ในเรื่อง โอกาสเจริญก้าวหน้าอาชีพครูทำให้มีโอกาสเจริญก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น มีค่าเฉลี่ย 2.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์น้อย ในเรื่อง โอกาสศึกษาต่ออาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในชั้นสูง ๆ ได้ง่ายมีค่าเฉลี่ย 3.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05 อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้ง่ายกว่ามีค่าเฉลี่ย 2.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์น้อย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในเรื่อง เวลาอาชีพครูทำให้มีเวลาว่างมากตอนปิดเทอมมีค่าเฉลี่ย 3.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.06 ในเรื่องค่าตอบแทนอาชีพครูทำให้ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ มากกว่าอาชีพอื่น มีค่าเฉลี่ย 2.66 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 นอกจากนั้น อาชีพครูเป็นที่สนใจ และยอมรับเมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่น มีค่าเฉลี่ย 3.21 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยรวม 2.92 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.07 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตารางที่ 11

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. อาชีพครูต้องมีอุดมการณ์	4.42	0.78	ต่ำ
2. อาชีพครูต้องมีความอดทนและเสียสละ	4.60	0.68	ต่ำมาก
3. อาชีพครูต้องมีเกียรติได้รับการยกย่อง ในสังคม	3.96	0.96	ต่ำ
4. อาชีพครูได้รับผลตอบแทนทางจิตใจ อย่างคุ้มค่า	3.77	1.01	ต่ำ
5. อาชีพครูช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มี คุณภาพ	4.50	0.14	ต่ำ
6. อาชีพครูช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	4.19	0.79	ต่ำ
7. อาชีพครูสร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ ทัดเทียมกับอาชีพอื่น	3.18	1.18	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
8. อาชีพครูต้องได้รับการฝึกอบรมมาก่อน	4.24	0.90	ดี
9. อาชีพครูต้องเป็นผู้มีใจรัก	4.54	0.71	ดี
10. อาชีพครูควรปรับตัวของคุณธรรม	4.53	0.71	ดี
11. อาชีพครูได้แสดงความเป็นผู้นำ	4.03	0.96	ดี
12. อาชีพครูมีความมั่นคง	3.23	1.11	ปานกลาง
13. อาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้ความไว้วางใจในการอบรมสั่งสอนเยาวชน	4.39	0.73	ดี
รวม	4.12	0.99	ดี

ตารางที่ 11 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ดังนี้ อาชีพครูต้องมีอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ย 4.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 อยู่ในเกณฑ์ดี อาชีพครูต้องมีความอดทน และเสียสละมีค่าเฉลี่ยถึง 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ในด้านความมีเกียรติ อาชีพครูต้องมีเกียรติได้รับการยกย่องในสังคม ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยถึง 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 อาชีพครูได้รับผลตอบแทนทางจิตใจอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย 3.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01 ในด้านการพัฒนาอาชีพครูช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพมีค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 อยู่ในเกณฑ์ดี นอกจากนี้อาชีพครูช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม มีค่าเฉลี่ยถึง 4.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 ในด้านความก้าวหน้าอาชีพครูสร้างความก้าวหน้าในชีวิต ได้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น มีค่าเฉลี่ย 3.18 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.18 ระดับเจตคติอยู่ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์ปานกลาง อาชีพครูต้องได้รับการฝึกอบรมมาก่อน มีค่าเฉลี่ยถึง 4.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 อาชีพครูต้องเป็นผู้มีใจรัก มีค่าเฉลี่ยถึง 4.54 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 และอาชีพครูควรปรับตัวด้วยคุณธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 ในด้านความเป็นผู้นำอาชีพครูได้แสดงความเป็นผู้นำมีค่าเฉลี่ย 4.43 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 อาชีพครูมีความมั่นคง มีค่าเฉลี่ย 3.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นอกจากนี้ อาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้ความไว้วางใจในการอบรมสั่งสอนเยาวชน มีค่าเฉลี่ยถึง 4.39 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 อยู่ในเกณฑ์ดี

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยรวม 4.12 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 12

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. ครูต้องมีความรู้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	4.49	0.69	ดี
2. ครูต้องค้นคว้าแสวงหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4.65	0.68	ดีมาก
3. ครูต้องมีสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตดี	4.56	0.60	ดีมาก
4. ครูต้องมีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้	4.62	0.60	ดีมาก
5. ครูต้องมีความประพฤติดี และเป็นแบบอย่างได้	4.67	0.57	ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
6. ครูต้องมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.55	0.64	ดี
7. ครูต้องให้ความเป็นธรรมต่อศิษย์	4.73	0.55	ดีมาก
8. ครูต้องมีความรับผิดชอบต่อนักที่การงาน	4.76	0.55	ดีมาก
9. ครูต้องมีจรรยาบรรณของการเป็นครู	4.73	0.53	ดีมาก
10. ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	4.42	0.69	ดี
11. ครูต้องมีความเข้าใจในหลักจิตวิทยา	4.56	0.65	ดีมาก
12. ครูต้องมีเชี่ยวชาญ ไหวพริบ	4.53	0.64	ดี
รวม	4.61	0.62	ดีมาก

ตารางที่ 12 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ในด้านเจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ครูต้องมีความรู้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์ บ้านเมือง มีค่าเฉลี่ย 4.49 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีครูต้อง ค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูง 4.65 และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.68 ในด้านสุขภาพครูต้องมีสุขภาพทางกาย และสุขภาพทางจิตดีมีค่าเฉลี่ยถึง 4.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ครูต้องมีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 4.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ในด้านความประพฤติ ครูต้องมีความประพฤติดี และเป็นแบบอย่างได้มีค่าเฉลี่ย 4.67 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ระดับ เจตคติอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ในลักษณะของเหตุผลครูต้องมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มี ค่าเฉลี่ย 4.55 และค่าเฉลี่ย 0.64 ในลักษณะของความเป็นธรรม ครูต้องให้ความเป็นธรรม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อศิษย์ มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.73 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ครูต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานที่มีค่าเฉลี่ย 4.76 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ในลักษณะของจรรยาบรรณ ครูต้องมีจรรยาบรรณของการเป็นครูได้ค่าเฉลี่ยสูง 4.73 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ครูต้องมีความตั้งใจในหลักจิตวิทยามีค่าเฉลี่ย 4.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ต่อบุคคลทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 4.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 และครูต้องมีเชี่ยวชาญไหวพริบ มีค่าเฉลี่ย 4.53 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 อยู่ในเกณฑ์

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครูของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ในลักษณะต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.61 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ตารางที่ 13

เจตคติต่อกระบวนการเรียน การสอน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. ครูต้องมีใจรักในการสอน	4.64	0.58	ดีมาก
2. ครูต้องสอนเฉพาะวิธีที่ตนถนัดเท่านั้น	3.61	1.17	ด
3. ครูต้องมีการเตรียมการสอนอย่างดี	4.54	0.75	ดีมาก
4. ครูต้องรู้จักเทคนิควิธีการสอน	4.53	0.68	ดีมาก
5. ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	4.48	0.67	ดี
6. ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.28	0.82	ดี

ตารางที่ 16 (ต่อ)

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
7. ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	4.37	0.71	๑๑
8. ครูต้องให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.34	0.69	๑๑
9. ครูต้องพัฒนาปรับปรุงการสอนอยู่ตลอดเวลา	4.52	0.69	๑๑
10. ครูต้องสามารถสร้างและเลือกใช้ อุปกรณ์การสอนได้	4.27	0.81	๑๑
11. ครูต้องรู้จักหลักการวัดและการประเมิน ผล การเรียนการสอน	4.41	0.74	๑๑
รวม	4.36	0.81	๑๑

ตารางที่ 13 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้ ครูต้องมีใจรักในการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.64 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ครูต้องสอนเฉพาะวิธีที่ตนถนัดเท่านั้น มีค่าเฉลี่ย 3.61 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17 ในด้านการเตรียมการสอน ครูจะต้องมีการเตรียมการสอน ครูจะต้องมีการเตรียมการสอนอย่างดี มีค่าเฉลี่ย 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 เรื่องเทคนิคการสอนครูต้องรู้จักเทคนิควิธีการสอน มีค่า 4.53 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 อยู่ในเกณฑ์ดี ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติมมีค่าเฉลี่ย 4.48 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ระดับเจตคติที่อยู่ในเกณฑ์ดี ในด้านความแตกต่างของนักเรียน ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ย 4.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

0.82 ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 อยู่ในเกณฑ์ นอกนั้นครูต้องพัฒนาปรับปรุงการสอนอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ย 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ครูต้องสามารถสร้างและเลือกใช้อุปกรณ์การสอนได้ค่าเฉลี่ย 4.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ในด้านการวัดและประเมินผล ครูต้องรู้จักหลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย 4.41 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 อยู่ในเกณฑ์

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยรวม 4.36 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม 0.81 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์

ตารางที่ 14

เจตคติต่อนักเรียน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อนักเรียน	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. ครูต้องรักนักเรียน	4.26	0.74	ดี
2. ครูต้องเข้าใจนักเรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคน	4.34	0.70	ดี
3. ครูต้องปฏิบัติตนให้รื่นเริง เมื่อได้ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน	4.12	0.83	ดี
4. ครูต้องเป็นที่ปรึกษาของนักเรียน	4.50	0.66	ดี
5. ครูต้องสนใจพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งในและนอกเวลาเรียน	4.20	0.81	ดี
6. ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.25	0.78	ดี

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เจตคติต่อนักเรียน	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
7. ครูต้องสนใจที่จะมีความใกล้ชิดกับนักเรียน	4.11	0.78	๓๔
8. ครูต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน	4.17	0.75	๓๔
9. ครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการเรียน	4.50	0.69	๓๕
10. ครูต้องชี้ให้นักเรียนเห็นความมีมานะอดทนและพากเพียร ซึ่งเป็นรากฐานการประกอบอาชีพ	0.51	0.70	๓๕
รวม	4.30	0.76	๓๕

ตารางที่ 14 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อนักเรียน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ครูต้องรักนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.26 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 อยู่ในเกณฑ์ดี ในเรื่องความช่วยเหลือ ครูต้องเข้าใจนักเรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคน มีค่าเฉลี่ย 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 ครูต้องปฏิบัติตนให้ร่าเริง เมื่อได้ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.12 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี และครูต้องเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนได้ค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 ในด้านพฤติกรรมของนักเรียน ครูต้องสนใจพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 อยู่ในเกณฑ์ดี ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ค่าเฉลี่ย 4.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 ครูต้องสนใจที่จะมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.11 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

0.78 ครูต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านมีค่าเฉลี่ย 4.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี และครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการเรียนได้ ค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ในด้านการชี้แนะครูต้องชี้ให้นักเรียนเห็นความ มีมานะอดทนและพากเพียรซึ่งเป็นรากฐานการประกอบอาชีพมีค่าเฉลี่ย 0.51 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.70 อยู่ในเกณฑ์ดี

เจตคติต่อนักเรียน ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยรวม 4.30 และค่าเบี่ยง เบนมาตรฐาน 0.76 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 15

เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
1. อาชีพครูทำให้เข้าสังคม เพราะมีโอกาส ได้รู้จักคนจำนวนมาก	3.55	1.01	ปานกลาง
2. อาชีพครูทำให้สะดวกในการติดต่อกับ บุคคลอื่นเพราะมีลูกศิษย์มาก	3.42	0.97	ปานกลาง
3. อาชีพครูทำให้มีช่องทางรายได้ พิเศษได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น	2.57	1.11	ปานกลาง
4. อาชีพครูทำให้มีอำนาจในการปกครอง และอิทธิพลเหนือนักเรียน	2.86	1.15	ปานกลาง
5. อาชีพครูทำให้มีโอกาสเจริญก้าวหน้า ดีกว่าอาชีพอื่น	2.59	1.10	ปานกลาง

ตารางที่ 15 (ต่อ)

เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู	ครูคาทอลิก n = 196		เกณฑ์
	$\bar{X}$	S.D	
6. อาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในชั้นสูง ๆ ได้ง่าย	3.22	1.02	ปานกลาง
7. อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยน ไปประกอบอาชีพอื่น ได้ง่ายกว่า	2.45	1.03	น้อย
8. อาชีพครูทำให้มีเวลาว่างมากตอนปิดเทอม	2.99	1.12	ปานกลาง
9. อาชีพครูทำให้ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ มากกว่าอาชีพอื่น	2.60	0.93	ปานกลาง
10. อาชีพครูเป็นที่สนใจและยอมรับเมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่น	3.17	1.00	ปานกลาง
รวม	2.94	1.11	ปานกลาง

ตารางที่ 15 แสดงการค้นพบว่า ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานครในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู อาชีพครูทำให้เข้าถึงสังคม เพราะมีโอกาสได้รู้จักคนจำนวนมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อาชีพครูทำให้สะดวกในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพราะมีลูกศิษย์มาก ค่าเฉลี่ย 3.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97 ในด้านรายได้ อาชีพครูทำให้มีช่องทางหารายได้พิเศษได้ง่ายกว่าอาชีพอื่นมีค่าเฉลี่ย 2.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อาชีพครูเข้าใหม่มีอำนาจในการปกครองและอิทธิพล เหนือนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 2.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.15 อาชีพครูทำให้มีโอกาสเจริญ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น มีค่าเฉลี่ย 2.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.10 และอาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในชั้นสูง ๆ ได้ง่าย มีค่าเฉลี่ย 3.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 ในด้านการเปลี่ยนการประกอบอาชีพ อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ง่ายกว่า มีค่าเฉลี่ย 2.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.03 มีระดับเจตคติอยู่บนเกณฑ์น้อย มีเวลาว่างมาก ตอนเปิดเทอมมีค่าเฉลี่ย 2.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 และในเรื่องสวัสดิการ อาชีพครูทำให้ได้รับค่าสวัสดิการต่าง ๆ มากกว่าอาชีพอื่น มีค่าเฉลี่ย 2.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93 ระดับเจตคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นอกจากนี้อาชีพครูเป็นที่สนใจและยอมรับเมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่นมีค่าเฉลี่ย 3.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยรวม 2.94 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม 1.11 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบเจตคติ 5 ด้านคือ เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ลักษณะการเป็นครู กระบวนการเรียนการสอนนักเรียน และความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ระหว่างครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 16 (ต่อ)

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
12. อาชีพครูมีความมั่นคง	3.36	1.02	ปานกลาง	3.23	1.11	ปานกลาง
13. อาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้ความไว้วางใจในการอบรมสั่งสอนเยาวชน	4.33	0.71	ดี	4.39	0.73	ดี
รวม	4.14	0.96	ดี	4.12	0.99	ดี

ตารางที่ 16 แสดงการค้นพบว่า โดยส่วนรวมครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ทั้งที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคาทอลิกมีเจตคติที่ดีต่อสถานภาพอาชีพครู ($\bar{X}$ = 4.14 และ 4.12) โดยเฉพาะพบว่าอาชีพครูต้องมีความอดทนและเสียสละต้องเป็นผู้มีใจรักในอาชีพนี้ ต้องกอร์ปด้วยคุณธรรม มีส่วนช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และต้องมีอุดมการณ์ แต่มีประเด็นหนึ่งที่ครูทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยปานกลางที่ว่าอาชีพครูสร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น

ตารางที่ 17

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อลักษณะ
การเป็นครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
1. ครูต้องมีความรู้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	4.58	0.61	ดีมาก	4.49	0.69	ดี
2. ครูต้องค้นคว้าแสวงหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4.72	0.53	ดีมาก	4.65	0.68	ดีมาก
3. ครูต้องมีสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตดี	4.56	0.58	ดีมาก	4.56	0.60	ดีมาก
4. ครูต้องมีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้	4.52	0.65	ดี	4.62	0.60	ดีมาก
5. ครูต้องมีความประพฤติดีและเป็นแบบอย่างได้	4.57	0.62	ดีมาก	4.67	0.57	ดีมาก
6. ครูต้องมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.52	0.63	ดี	4.55	0.64	ดี
7. ครูต้องให้ความเป็นธรรมต่อศิษย์	4.76	0.45	ดีมาก	4.73	0.55	ดีมาก
8. ครูต้องมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน	4.77	0.51	ดีมาก	4.76	0.55	ดีมาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
9. ครูต้องมีจรรยาบรรณของการเป็นครู	4.72	0.50	ดีมาก	4.73	0.53	ดีมาก
10. ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	4.40	0.69	ดี	4.42	0.69	ดี
11. ครูต้องมีความเข้าใจในหลักจิตวิทยา	4.45	0.65	ดี	4.56	0.65	ดีมาก
12. ครูต้องมีเชาวน์ปัญญาไหวพริบ	4.46	0.67	ดี	4.53	0.64	ดี
รวม	4.59	0.61	ดีมาก	4.61	0.62	ดีมาก

ตารางที่ 17 แสดงการค้นพบว่า ครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ต่างก็มีเจตคติต่อลักษณะการเป็นครูโดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่ม โดยส่วนใหญ่มีเจตคติต่อลักษณะการเป็นครู คือ ครูต้องมีความรู้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง ครูต้องแสวงหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอครูควรต้องมีสุขภาพร่างกายและสุขภาพทางจิตดี ครูต้องมีความประพฤติดี และเป็นแบบอย่างได้ ต้องให้ความเป็นธรรมต่อศิษย์ ต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน มีจรรยาบรรณของการเป็นครู อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก กับต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป มีเชาวน์ไหวพริบ และมีความเข้าใจในหลักจิตวิทยาอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 18

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
1. ครูต้องมีใจรักในการสอน	4.70	0.52	ดีมาก	4.64	0.58	ดีมาก
2. ครูต้องสอนเฉพาะวิธีที่ตนถนัดเท่านั้น	3.67	1.04	ด	3.61	1.17	ด
3. ครูต้องมีการเตรียมการสอนอย่างดี	4.64	0.55	ดีมาก	4.54	0.75	ด
4. ครูต้องรู้จักเทคนิควิธีการสอน	4.56	0.56	ดีมาก	4.53	0.68	ด
5. ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	4.50	0.59	ด	4.48	0.67	ด
6. ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.32	0.78	ด	4.28	0.82	ด
7. ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	4.40	0.68	ด	4.37	0.71	ด
8. ครูต้องให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.41	0.64	ด	4.34	0.69	ด
9. ครูต้องพัฒนาปรับปรุงการสอนอยู่ตลอดเวลา	4.58	0.58	ดีมาก	4.52	0.69	ด

ตารางที่ 18 (ต่อ)

เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
10. ครูต้องสามารถสร้างและเลือกใช้อุปกรณ์การสอนได้	4.26	0.75	๓	4.27	0.81	๓
11. ครูต้องรู้จักหลักการวัดและการประเมินผลเรียนการสอน	4.41	0.67	๓	4.41	0.74	๓
รวม	4.41	0.71	๓	4.36	0.81	๓

ตารางที่ 18 แสดงการค้นพบว่า เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกัน คือครูทั้งสองกลุ่มมีเจตคติที่ดี ต่อบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแสดงบทบาทของครูในเรื่องกระบวนการเรียนการสอนทุกข้อ แต่มีประเด็นหนึ่งที่มีค่า $\bar{X}$ ต่ำกว่าทุกข้อ คือ ครูต้องสอนเฉพาะวิชาที่ตนถนัดเท่านั้น ทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธกับคาทอลิก ต่างก็มีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน คือ $(3.67 > 3.61)$

ตารางที่ 19

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านเจตคติต่อนักเรียนของครู
ที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อนักเรียน	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
1. ครูต้องรักนักเรียน	4.25	0.72	ดี	4.26	0.74	ดี
2. ครูต้องเข้าใจนักเรียนและ พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ แก่นักเรียนทุกคน	4.31	0.72	ดี	4.34	0.70	ดี
3. ครูต้องปฏิบัติตนให้วันเร่งมือ ต้องร่วมกิจกรรมกับนักเรียน	4.08	0.76	ดี	4.12	0.83	ดี
4. ครูต้องเป็นที่ปรึกษาของ นักเรียน	4.47	0.62	ดีมาก	4.50	0.66	ดี
5. ครูต้องเข้าใจพฤติกรรมของ นักเรียนทั้งในและนอกเวลา เรียน	4.16	0.79	ดี	4.20	0.81	ดี
6. ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของ ความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.19	0.78	ดี	4.25	0.78	ดี
7. ครูต้องสนใจที่จะมีความ ใกล้ชิดกับนักเรียน	3.98	0.81	ดี	4.11	0.78	ดี
8. ครูต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการ ของนักเรียนทุกด้าน	4.12	0.78	ดี	4.17	0.75	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

เจตคติต่อนักเรียน	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
9. ครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้เห็น ความสำคัญของการเรียน	4.71	0.31	ดีมาก	0.45	0.69	ด
10. ครูต้องชี้ให้นักเรียนเห็น ความมีมานะอดทนและพาก เพียร ซึ่งเป็นรากฐานการ ประกอบอาชีพ	4.57	0.64	ดีมาก	4.51	0.71	ด
รวม	4.27	0.75	ก	4.30	0.76	ด

ตารางที่ 19 แสดงการค้นพบว่า ครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนา
คาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสองกลุ่ม ต่างก็มี
เจตคติต่อนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีในทุก ๆ ข้อ ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 20

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D ด้านเจตคติต่อความคาดหวัง
ที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนา катоลิก
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

เจตคติต่อนักเรียน	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
1. อาชีพครูทำให้เข้าสังคมเพราะ มีโอกาสได้รู้จักคนจำนวนมาก	3.49	0.89	ปานกลาง	3.55	1.01	ปานกลาง
2. อาชีพครูทำให้สะดวกในการ ติดต่อกับบุคคลอื่นเพราะมี ลูกศิษย์มาก	3.43	0.86	ปานกลาง	3.42	0.97	ปานกลาง
3. อาชีพครูทำให้มีช่องหารายได้ พิเศษได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น	2.44	1.04	น้อย	2.57	1.11	ปานกลาง
4. อาชีพครูทำให้มีอำนาจในการ ปกครองและอิทธิพลเหนือ นักเรียน	2.76	1.14	ปานกลาง	2.86	1.15	ปานกลาง
5. อาชีพครูทำให้มีโอกาสเจริญ ก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น	2.52	0.98	น้อย	2.59	1.10	ปานกลาง
6. อาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษา ต่อในชั้นสูง ๆ ได้ง่าย	3.23	1.05	ปานกลาง	3.22	1.02	ปานกลาง
7. อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยน ไปประกอบอาชีพอื่นได้ง่ายกว่า	2.43	1.02	น้อย	2.45	1.03	น้อย
8. อาชีพครูทำให้มีเวลาว่างมาก ตอนปิดเทอม	3.09	1.06	ปานกลาง	2.99	1.12	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น | ก่อนนำไปใช้ | ระเบียบขั้นตอนการคัด

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น | อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

เจตคติต่อนักเรียน	ครูพุทธ n = 283			ครูคาทอลิก n = 196		
	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D	เกณฑ์
9. อาชีพครูทำให้ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ มากกว่าอาชีพอื่น	2.66	0.90	ปานกลาง	2.60	0.93	ปานกลาง
10. อาชีพครูเป็นสิ่งที่สนใจและยอมรับเมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่น	3.21	1.01	ปานกลาง	3.17	1.00	ปานกลาง
รวม	2.92	1.07	ปานกลาง	2.94	1.11	ปานกลาง

ตารางที่ 20 แสดงการค้นพบว่า ครูที่นับถือศาสนาพุทธกับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานครต่างก็มี เจตคติที่ดีต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ในข้อที่ว่า อาชีพครูทำให้เข้าสังคมเพราะมีโอกาสได้รู้จักคนจำนวนมาก อาชีพครูทำให้สะดวกในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพราะมีลูกศิษย์มากในข้อที่ว่าอาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในชั้นสูง ๆ ได้ง่าย ตลอดจนอาชีพครูทำให้มีเวลาว่างมากตอนปิดเทอม และอาชีพครูเป็นที่สนใจและยอมรับเมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่น ๆ ค่อนข้างใกล้เคียงกัน และครูทั้งสองกลุ่มต่างก็แสดงความคิดเห็นต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ค่อนข้างต่ำใกล้เคียงกัน ในข้อที่ว่าอาชีพครูมีช่องทางรายได้พิเศษได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น อาชีพครูทำให้มีโอกาสรับสวัสดิการต่าง ๆ มากกว่าอาชีพอื่น

ตอนที่ 4 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบเกี่ยวกับระดับเจตคติ 5 ด้าน คือ เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน เจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูในส่วนนี้ผู้ทำการวิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คาทอลิก ในกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน โดยยึดเกณฑ์การวิเคราะห์ ตามที่อ้างไว้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย	4.56 - 5.00	หมายถึง	มีเจตคติระดับที่ดีมาก
	3.56 - 4.55	หมายถึง	มีเจตคติระดับดี
	2.56 - 3.55	หมายถึง	มีเจตคติระดับปานกลาง
	1.56 - 2.55	หมายถึง	มีเจตคติระดับน้อย
	1.00 - 1.55	หมายถึง	มีเจตคติระดับน้อยที่สุด

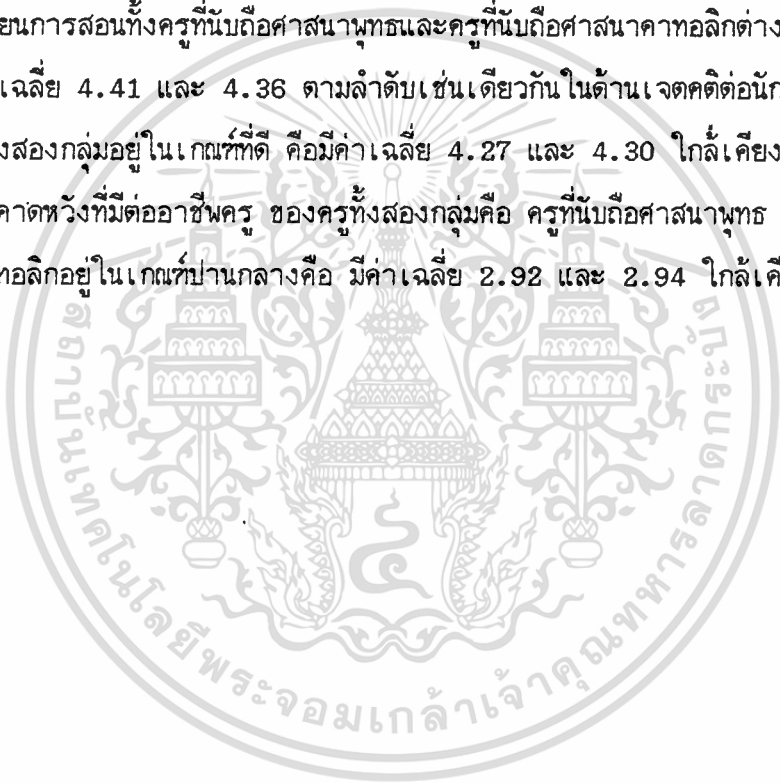
ตารางที่ 21

สรุปการเปรียบเทียบเกี่ยวกับระดับเจตคติต่ออาชีพครู 5 ด้าน ของครูโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อความ	ครูพุทธ		เกณฑ์	ครูคาทอลิก		เกณฑ์
	n = 283			n = 196		
	$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	
1. เจตคติต่อสถานภาพ อาชีพครู	4.14	0.96	ดีมาก	4.12	0.99	ดีมาก
2. เจตคติต่อลักษณะการ เป็นครู	4.59	0.61	ดีมาก	4.61	0.62	ดีมาก
3. เจตคติต่อกระบวนการ เรียนการสอน	4.41	0.71	ดีมาก	4.36	0.81	ดีมาก
4. เจตคติต่อนักเรียน	4.27	0.75	ดีมาก	4.30	0.76	ดีมาก
5. เจตคติต่อความ คาดหวังที่มีต่ออาชีพครู	2.92	1.07	ปานกลาง	2.94	1.11	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 แสดงการค้นพบว่า ทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนา
 คาทอลิก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีเจตคติต่อ
 สถานภาพอาชีพครู อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14 และ 4.12 ตามลำดับ ในด้าน
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก มีค่าเฉลี่ย 4.61
 มากกว่าครูที่นับถือศาสนาพุทธ คือ 4.59 ทั้งสองกลุ่มต่างก็อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ด้านเจตคติต่อ
 กระบวนการเรียนการสอนทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธและครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกต่างก็อยู่ใน
 เกณฑ์ดี คือมีค่าเฉลี่ย 4.41 และ 4.36 ตามลำดับเช่นเดียวกันในด้านเจตคติต่อนักเรียน
 เจตคติของครูทั้งสองกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ดี คือมีค่าเฉลี่ย 4.27 และ 4.30 ใกล้เคียงกัน ส่วน
 เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูทั้งสองกลุ่มคือ ครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่
 นับถือศาสนาคาทอลิกอยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ มีค่าเฉลี่ย 2.92 และ 2.94 ใกล้เคียงกัน

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่ออาชีพครู 5 ด้าน ด้านเจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ด้านเจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ด้านเจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านเจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ของครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาระดับเจตคติต่ออาชีพครูของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูอาจารย์ที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคาทอลิก ที่กำลังปฏิบัติงานที่สอนระดับ ปวช. ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2533 จำนวนทั้งสิ้น 500 คน โดยไม่มีการกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามวัดเจตคติต่ออาชีพครู ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาตำราเอกสารงานวิจัยทฤษฎีต่าง ๆ มาปรับใช้และได้ดัดแปลงมาจากผลงานการวิจัย การสร้างแบบวัดเจตคติต่ออาชีพครูที่กองวิชาการทบวงมหาวิทยาลัย และ ผศ.ดร. เขาวดี รวงชัยกุล และอาจารย์ ศิริชัย กาญจนวาสิ ได้จัดทำขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2523 ลักษณะของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็นสองตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (check - list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติ ที่มีต่ออาชีพครูเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยทำการตรวจสอบคุณภาพ 2 ด้าน คือ

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบ แก้ไขให้เกิดความเที่ยงตรง จำนวน 5 ท่าน ก่อนที่จะนำไปให้ตอบแบบสอบถาม

2. ความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดลองใช้กับครูอาจารย์โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ ซึ่งไม่ใช่ประชากรเป้าหมาย จำนวน 30 ท่าน แล้วนำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยวิธีของ Crobach's Alpha ผลปรากฏว่า แบบสอบถามเจตคติต่ออาชีพครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก มีความเที่ยงถึง 0.82 ผู้วิจัยได้ไปแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 500 ฉบับ ได้รับคืน 490 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.80 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ พบว่า มีฉบับที่ไม่สมบูรณ์ 11 ฉบับ แบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้มีจริงเพียง 479 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.60 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากสอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพทั่ว ๆ ไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าร้อยละ (percentage)
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า rating scale เกี่ยวกับเจตคติ 5 ด้าน คือ เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน เจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูนำมาแจกแจงความถี่ หาค่ามัธยิมเลขคณิต (arithmetic mean) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์แปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน ดังนี้

4.56 - 5.00 หมายถึง มีเจตคติระดับดีมาก

3.56 - 4.55 หมายถึง มีเจตคติระดับดี

2.56 - 3.55 หมายถึง มีเจตคติระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.56 – 2.55 หมายถึง มีเจตคติระดับน้อย

1.00 – 1.55 หมายถึง มีเจตคติระดับน้อยที่สุด

การกระจายความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม จะนำมาคำนวณหา ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

3. การเปรียบเทียบเจตคติหรือความคิดเห็นระหว่าง ครูที่นับถือศาสนาพุทธและ ครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ทั้งสองกลุ่มได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ในแต่ละด้าน

3.1 เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู

3.2 เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู

3.3 เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน

3.4 เจตคติต่อนักเรียน

3.5 เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู

สรุปผลการวิจัย

จากการตอบแบบสอบถามของครูอาจารย์โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ใน เขตกรุงเทพมหานคร สรุปข้อมูลที่ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การนับถือศาสนาของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขต กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ครูจะนับถือศาสนาพุทธมากกว่าคาทอลิก (ร้อยละ 59.21 > 40.79)

เมื่อสอบถามเจตคติของครูเกี่ยวกับการประกอบอาชีพครู ส่วนใหญ่ทั้งครู ที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาคาทอลิก ต่างก็คิดมาก่อนแล้วว่าจะประกอบอาชีพนี้

ส่วนความต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพหากกระทำได้ ปรากฏว่า ต่างก็ต้องการ และไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพนี้มีจำนวน ใกล้เคียงกัน ในครูทั้งสองกลุ่ม

สำหรับเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู ครูทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่เห็นคุณค่าของ อาชีพนี้ร้อยละ 51.59 และ 51.28 ตามลำดับ นอกนั้นก็เพราะเรียนมาทางครู เคยมีครู ที่เคารพรักและต้องการเอาอย่างบ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เจตคติต่ออาชีพครู ครูที่นับถือศาสนาพุทธและครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก มีเจตคติในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู

โดยส่วนรวมครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกทั้งสองกลุ่ม มีเจตคติที่ดีต่อ สถานภาพอาชีพครู โดยต่างก็เห็นว่า อาชีพครูต้องมีความอดทน เสียสละ เป็นผู้มีใจรักในอาชีพกรับด้วยคุณธรรม มีความเป็นผู้นำ แต่มีประเด็นหนึ่งที่ครูทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยปานกลางที่ว่า อาชีพครูสร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น

2.2 เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู ปรากฏว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีเจตคติที่ดีมาก โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับลักษณะการเป็นครู คือ ครูต้องทันต่อเหตุการณ์ ต้องค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ มีสุขภาพทางกาย และทางจิตดี มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างได้ ครูต้องมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ให้ความเป็นธรรมต่อศิษย์ มีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป ครูต้องมีเชี่ยวชาญ ไหวพริบและมีความเข้าใจในหลักจิตวิทยา

2.3 เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ทั้งสองกลุ่ม ต่างก็มีเจตคติในเกณฑ์ที่ดีมากต่อบทบาทหน้าที่ ๆ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน คือ ครู ต้องมีใจรักในการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี รู้จักใช้เทคนิควิธีการสอน ต้องกระตุ้นนักเรียนให้รู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น พัฒนาปรับปรุงการสอนตลอดเวลา สามารถเลือกสร้างและใช้อุปกรณ์การสอนได้ดี และต้องรู้จักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

แต่มีประเด็นหนึ่งที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ต่ำกว่าทุกข้อ คือ ครูต้องสอนเฉพาะวิชาที่ตนถนัดเท่านั้น ครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกทั้งสองกลุ่ม ต่างก็มีเจตคติใกล้เคียงกัน คือ $(3.67 > 3.61)$

2.4 เจตคติต่อนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีเจตคติที่ดีมากต่อนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก กับพฤติกรรมที่ครูพึงปฏิบัติต่อนักเรียน ในเรื่องความรักความเข้าใจ และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ครูต้องปฏิบัติตนร่าเริง เป็นที่ปรึกษาและสนใจพฤติกรรมของนักเรียนทั้ง ในและนอกเวลาเรียน ครูต้องส่งเสริมพัฒนาการของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนทุกด้าน และกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการเรียน ต้องชี้แนะให้นักเรียนเห็นความมีมานะอดทน และพากเพียร ซึ่งเป็นรากฐานในการประกอบอาชีพ

2.5 เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูผลการวิจัย พบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีเจตคติต่อความคาดหวังต่ออาชีพครูค่อนข้างต่ำ คือ อาชีพครูทำให้เข้าสังคมง่าย เพราะมีโอกาสได้รู้จักคนจำนวนมาก ทำให้สะดวกในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพราะมีลูกศิษย์มาก อาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในชั้นสูง ๆ ได้ง่าย ทำให้มีเวลาว่างมากตอนเปิดเทอม และอาชีพครูเป็นที่สนใจยอมรับ เมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่น งานวิจัยนี้ยังพบอีกว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูน้อยในประเด็นที่ว่า อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้ง่ายกว่า อาชีพครูมีช่องทางหารายได้พิเศษง่ายกว่าอาชีพและมีโอกาสเจริญก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น

ผลการวิจัยเจตคติต่ออาชีพครู ด้านสถานภาพอาชีพครู ด้านลักษณะการเป็นครู ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านเจตคติต่อนักเรียน และด้านต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู พบว่า ทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธ และคาทอลิกต่างก็มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ในแทบทุกด้าน ยกเว้น ในด้านความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ครูทั้งสองกลุ่มต่างก็มีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางใกล้เคียงกันคือ (2.94 > 2.92)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยมีสาระที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. สถานภาพ และเจตคติเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพการนับถือศาสนาของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ ทองมังกร ที่พบว่า "ครูส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด"¹ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกเพิ่งจะมีการขยายตัวเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง แต่เดิมโรงเรียนเอกชนคาทอลิกจัดการศึกษาในระดับสามัญเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูอาชีวศึกษาคาทอลิกมีจำนวนน้อยในสายอาชีวศึกษา

เจตคติของครูเกี่ยวกับการประกอบอาชีพครู ครูที่นับถือศาสนาพุทธ และ ศาสนาคาทอลิก ส่วนใหญ่ต่างก็คิดมาก่อนแล้วว่าจะประกอบอาชีพครู สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นุชนาฏ อุชชิน ที่พบว่า "ครูส่วนใหญ่คิดและตั้งใจมาก่อนที่จะมาประกอบอาชีพครู"² และหากมีความสามารถเปลี่ยนแปลงอาชีพได้ ครูที่นับถือศาสนาพุทธและครูที่นับถือศาสนา катоอลิก ส่วนใหญ่ ต้องการและไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพในระดับใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเอกชนในปัจจุบันมีการจูงใจ และตอบแทนครู อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากจึงทำให้ครูรู้สึกมีความมั่นคงในอาชีพมากขึ้น จึงไม่คิดหาทางขยับขยายอาชีพครูไปสู่อาชีพอื่น ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สันัน รัตนวงศ์ ที่พบว่า "แม้ว่าจะมีโอกาสเลือกประกอบอาชีพอื่น แต่ก็ยังตั้งใจประกอบอาชีพครู"³ และด้วยเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า ทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนา катоอลิกต่างก็มีเจตคติต่อคุณค่าของอาชีพครูค่อนข้างสูง รองลงมาต่างก็มีความคิดเห็นว่า เรียนมาทางครู และทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนา катоอลิก ต่างก็มีความเห็นว่า เคยมีครูที่เคารพรัก และต้องการเอาอย่างบ้าง เป็นเหตุผลรองลงมาเป็นลำดับ

2. เจตคติต่อสถานภาพของอาชีพครู เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน เจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ผู้วิจัยและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ และข้อสมมติฐาน ในการทำวิจัยทั้งห้าด้าน ดังนี้

2.1 เจตคติต่อสถานภาพของอาชีพครู ผลการวิจัย พบว่า เจตคติของครูทั้งสองกลุ่มต่างก็ให้ความคิดเห็นว่าอาชีพครูต้องมีความอดทนและเสียสละ อยู่ในระดับสูงมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สันัน รัตนวงศ์ ที่พบว่า "อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความเสียสละ มีความอดทนต่อศิษย์"⁴ นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยยังพบว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพครูจะต้องมีใจรัก กอปรไปด้วยคุณธรรม มีเกียรติ ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่า ได้รับผลตอบแทนทางจิตใจอย่างคุ้มค่า และจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมมาก่อน เพราะอาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้ความไว้วางใจในการอบรมสั่งสอนเยาวชน ดังผลงานการวิจัยของ ชนิดา รักษ์พลเมือง ที่ทำการวิจัยทัศนคติของครูที่มีต่ออาชีพครู พบว่า "วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ มีคุณธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม"⁵

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจตคติของครูต่อสถานภาพอาชีพครู ในประเด็นที่ว่า อาชีพครูสร้างควมก้าวหน้าในชีวิตได้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น ผู้วิจัย พบว่า เจตคติของครูที่นับถือศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกมีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงกับสมมติฐานว่า ครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิก ต่างก็มีเจตคติต่อสถานภาพอาชีพครูไม่แตกต่างกัน แต่เจตคตินี้ไม่เหมือนกับประเด็นอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในด้านสถานภาพอาชีพครูที่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงมาก เกือบทุกประเด็น อาจเป็นเพราะว่าเจตคติของผู้ประกอบอาชีพครูถือครูเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมจะต้องรู้จัก สมณะของตนเอง จะต้องเป็นผู้อดทน เสียสละ ไม่หวังการตอบแทนทางด้านวัตถุมากไปกว่าการตอบแทนด้วยจิตใจ หวังจะเห็นความก้าวหน้าแห่งอาชีพของศิษย์ และการที่ศิษย์เป็นบุคคลดีในอนาคต เป็นประเด็นความพอใจสูงสุดของครู ด้วยเหตุของความศักดิ์สิทธิ์ สถานภาพของความเป็นครูในทางสังคมจึงช่วยค่าความไม่พอใจอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาทางเศรษฐกิจ ผู้ประกอบอาชีพครูไม่มีคำว่าร่ำรวย คือครูมีความพึงพอใจต่อสถานภาพทางสังคมจนรู้สึกพอใจที่จะเก็บเอาเรื่องอื่นของชีวิตมีความสำคัญน้อยลงไป⁶ ซึ่งเสมือนหนึ่งว่าอาชีพครูไม่ได้สร้างควมก้าวหน้าในชีวิตได้ทัดเทียมอาชีพอื่น ในอดีตเมื่อก้าวถึงครู หรืออาชีพครู ดูเหมือนทุก ๆ คนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน บิดามารดา ผู้ปกครอง รวมถึงบุคคลโดยทั่ว ๆ ไป ก็จะได้ภาพรวมที่ใกล้เคียงกันว่า ความเป็นผู้มีกิริยา มารยาทงดงาม มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม มีความเป็นผู้นำที่เปรียบพร้อมด้วยความเสียสละอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ "ครูในอดีตจึงได้รับการยกย่องจากสังคมว่า ปุชนิยบุคคล"⁷ คือ บุคคลที่ควรกราบไหว้ หมายถึง ครูคนนั้นต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม เยวชนสามารถเอาเป็นแบบอย่างได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสถานภาพอาชีพครูสามารถที่จะสร้างคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุดของชาติ จึงดูต่างไปจากอาชีพอื่น ๆ เป็นอาชีพที่ค่อนข้างลำบาก เพราะต้องสอนคน แต่ผลตอบแทนของครู คือมีความสุขมากที่สุดถ้าลูกศิษย์ของครูได้ดำเนินชีวิตในอนาคตตามเป้าหมายของครูที่สั่งสอนเอาไว้หาใช้ค่าตอบแทนอันเป็นวัตถุไม่ จักรสิน นิเศษสาทร กล่าวถึงพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแก่คณะครูอาวุโส เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2516 ตอนหนึ่งว่า ครูหวังผลตอบแทนเป็นยศศักดิ์ควมร่ำรวยหรือประโยชน์ทางวัตถุเป็นที่ตั้งไม่ได้ ผลได้ส่วนสำคัญเป็นผลทางใจ ซึ่งผู้เป็นครูแท้จริงพึงพอใจและภูมิใจกว่าข้าวของ เงินทองและยศศักดิ์⁸

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรณินี้เองทั้งสืบ อีกทั้งหาเงืให้ตัดแลงเงืหา และต้องอ้างถึงเงืเจ้าของเอกสารทศครั้งพืมีการบวไปใช้

2.2 เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู จากสมมติฐาน ครูที่นับถือศาสนาพุทธและครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกมีเจตคติต่อลักษณะการเป็นครูไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มต่างก็มีเจตคติต่อลักษณะการเป็นครูอยู่ในเกณฑ์ดีมากใกล้เคียงกัน คือ ครูต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำงาน ต้องเป็นผู้ให้ความเป็นธรรมต่อศิษย์ ต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้มีความประพฤติดี ต้องแสวงหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ โลกในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคสารสนเทศ The world of information ครูจึงจำเป็นต้องก้าวทัน การพัฒนาการในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ ก็ตาม ฐานะความเชื่อถือของครูจะมีมากขึ้นแต่ ไทนก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของครูที่จะทำให้น่าเชื่อถือ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจลลิว บุรีภักดี และคณะ ที่พบว่า ลักษณะของครูที่ดีต้องประพฤติดี เป็นแบบอย่าง ได้ ครูที่มีคนชอบมากที่สุด คือครูที่ตั้งใจสอน เป็นกันเอง ตรงต่อเวลา ยุติธรรม เสียสละและมีเมตตาธรรม¹⁰

2.3 เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน อันหมายถึง เจตคติที่ครูพึงมีต่อประเด็นต่าง ๆ เช่น ความมีใจรักในการสอน การสอนในวิชาที่ตนถนัด การเตรียมการสอน การรู้จักใช้เทคนิควิธีการสอน การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม การคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน การมีมนุษยสัมพันธ์ การให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น การพัฒนาปรับปรุงการสอน การรู้จักประเมินผลการเรียนการสอน เหล่านี้เป็นต้น

ผลการวิจัย พบว่า ครูทั้งสองกลุ่ม คือ ครูที่นับถือศาสนาพุทธ กับครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกต่างก็ให้มีเจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน ในประเด็นต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ดีและดีมากก็คือ ประเด็นที่ว่า ครูจะต้องมีใจรักในการสอน หมายถึง ครูจะต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ก่อนที่จะมาเป็นครู ครูต้องเห็นความสำคัญ ซึ่งจะต้องมีใจรักการสอนต้องเสียสละอดทน เป็นอย่างสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัย ของ สุมน อมรวิวัฒน์ พบว่า ลักษณะของครูต่อการเรียนการสอนที่ดี คือ มีความรักในการสอน รู้จักรับผิดชอบ ชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมีคุณธรรมดี มีบุคลิกดี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกคน¹¹ อาจกล่าวได้ว่ากระบวนการเรียนการสอนของครูจะให้ประสิทธิภาพต้องขึ้นอยู่กับ เจตคติของครูที่มีต่ออาชีพครู อุปสรรคที่สำคัญที่สุดต่อการเรียนการสอนของครูอย่างมีประสิทธิภาพก็คือ เจตคติของครูต่อกระบวนการสอนนั่นเอง¹² การพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจเป็นหลักสำคัญต่อการถ่ายทอดวิชา ความรู้ในการเรียนการสอน การถ่ายทอดประสบการณ์แก่นักเรียน ครูจึงต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์¹³ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากประเด็นที่ว่าครูจะต้องมีใจรักการสอน เป็นประเด็นที่เจตคติของครูทั้งสองกลุ่ม ได้มีเจตคติอยู่ในระดับเกณฑ์ที่ดีมาก ใกล้เคียงกันจนเป็นที่น่าสังเกต และอีกประเด็นหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน มีข้อสังเกตว่า เจตคติของครูที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนา คาทอลิกทั้งสองกลุ่มให้เจตคติใกล้เคียงกันอยู่ในเกณฑ์น้อยทุกประเด็นจนเป็นที่น่าสังเกตก็คือ ครู ต้องสอนเฉพาะวิชาที่ตนถนัดเท่านั้น อาจเป็นเพราะว่าเจตคติของครูมุ่งที่จะให้ครูสามารถทำ การสอนได้ทุก ๆ วิชา ซึ่งจะเป็นการเหมาะสำหรับเด็กระดับชั้นประถม เพราะครูในระดับ ประถมต้องเปรียบเสมือน พ่อแม่คนที่สอง จะต้องดูแลใกล้ชิดความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่จะ ถ่ายทอดสู่เด็กเรียนก็ไม่จำเป็นต้องเตรียมค้นคว้า ผิดกับระดับชั้นสูง ครูจำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในวิชานั้น ๆ จึงมีการสอนหมุนเวียนเป็นรายชั่วโมง หรือให้นักเรียน ได้พบกับครูผู้เชี่ยวชาญจริง ในสาขาวิชานั้น ๆ และเป็นการลดความซ้ำซากจำเจ เพราะฉะนั้นผู้ที่สอนในวิชาที่ตนถนัดก็ควร จะติดตามและใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทต่าง ๆ มาประกอบการสอน¹⁴ เพื่อก่อให้เกิดความสนใจการเรียนแก่นักเรียน

2.4 เจตคติต่อนักเรียน วัตถุประสงค์ของการวิจัย ก็คือ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ เจตคติของครู และสมมติฐาน ก็คือ ครูทั้งสองกลุ่ม ทั้งที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนา คาทอลิก มีเจตคติต่อนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกัน

จากประเด็นต่าง ๆ ในเรื่องเจตคติต่อนักเรียน ได้แก่ ครูต้องรักนักเรียน ต้อง เข้าใจนักเรียน ครูต้องปฏิบัติตนให้รู้เรื่อง เป็นที่ปรึกษาของนักเรียน ครูต้องสนใจพฤติกรรมของ นักเรียน ต้องสนใจที่จะมีความใกล้ชิด มุ่งส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนทุกด้าน กระตุ้นให้นักเรียน เห็นความสำคัญของการเรียน ชี้แนะให้นักเรียนมีความอดทน มานะพากเพียร ซึ่งเป็นรากฐาน ของการประกอบอาชีพ เหล่านี้เป็นต้น จากผลการวิจัยว่า ครูทั้งสองกลุ่มต่างก็มีเจตคติที่ดี ต่อนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเกือบทุกข้อ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและ สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ครูทั้งสองกลุ่ม จะมีเจตคติต่อนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

โดยส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติต่อนักเรียนในทุก ๆ ข้อ เพราะฉะนั้นองค์ ประกอบของการเรียนการสอน จึงมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีระหว่าง ครู นักเรียน และวิธี การสอน เพราะฉะนั้นครูจึงจำต้องมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน นักเรียนจึงจะได้ผลการถ่ายทอดวิชา

ความรู้เป็นอย่างดี ครูจึงต้องมีเจตคติต่อนักเรียน สนใจธรรมชาติ ความแตกต่างของนักเรียน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ละคน ให้ความสนใจ ความรัก ความเอาใจใส่อย่างเท่าเทียมกัน¹⁵ เหล่านี้ทำให้ศิษย์ไว
 เนื้อเชื่อใจ เป็นการขจัดช่องว่างระหว่างครูกับศิษย์อย่างได้ผล ดังนั้นเจตคติเป็นบุคลิกอย่างหนึ่งของ
 ของบุคคล หากครูมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพและต่อศิษย์แล้ว ย่อมมีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลทางวิชา
 การของศิษย์ด้วย¹⁶ มากไปกว่านั้นอีกคือครูต้องเข้าใจธรรมชาติของนักเรียน มีจิตใจ مطمئنว่าเร
 ามิมนุษยสัมพันธ์อันดีกับศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ด้วยความเต็มใจสดใส

2.5 เจตคติต่อความคาดหวังต่ออาชีพครู ผลการวิจัย พบว่า ครูทั้ง 2 กลุ่ม
 คือ ครูที่นับถือศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกต่างก็มีเจตคติต่อความคาดหวัง
 ที่มีต่ออาชีพครู ค่อนข้างน้อยใกล้เคียงกันในทุก ๆ ประเด็น เช่น คาดหวังไว้ว่าอาชีพครูทำให้
 เข้าสังคมง่าย อาชีพครูทำให้สะดวกในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพราะมีลูกศิษย์มาก อาชีพครูทำ
 ให้มีอำนาจปกครองเหนือศิษย์ อาชีพครูทำให้มีโอกาสศึกษาต่อในชั้นสูง ๆ ได้ง่าย อาชีพครูทำ
 ให้มีเวลาว่างมากในตอนปิดเทอม อาชีพครูเป็นที่สนใจและยอมรับ เมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพ
 อื่น นอกจากนี้อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้ง่ายกว่า

ประเด็นที่น่าสังเกตยิ่ง เพราะเหตุว่าค่าเฉลี่ย ทั้งสองกลุ่ม อยู่ในเกณฑ์น้อย
 ใกล้เคียงกัน เช่นเดียวกับประเด็นที่ว่า อาชีพครูทำให้มีช่องทางหารายได้พิเศษ ได้ง่ายกว่า
 อาชีพอื่น ๆ ก็เช่นกัน และมีโอกาสเจริญก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น ความคิดเห็นของประเด็น
 ดังกล่าวของครูทั้งสองกลุ่มค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์น้อยใกล้เคียงกัน

ในประเด็นที่ว่า อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนไป ประกอบอาชีพอื่นได้ง่ายกว่า
 เจตคติของกลุ่มครูทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน ว่าไม่เป็นจริง อาจเป็นเพราะ
 ว่า ครูคิดว่า ก่อนจะมาประกอบอาชีพครู ครูส่วนใหญ่อาจได้ศึกษาเล่าเรียนทางครูโดยตรง
 หรือไม่ก็มีความคิดว่า เมื่อตนยึดอาชีพครูแล้ว ครู คือ ปุชนิยบุคคล¹⁷ อาชีพครู แปลกกว่า
 อาชีพอื่น คือเป็นอาชีพที่ได้บุญกุศล และเป็นบุญที่เห็นโดยตรง ผิดกับอาชีพกรรมกร หรืออาชีพอื่น
 ถ้าจะได้นุญก็ได้บุญทางอ้อม คือทำให้โลกสะดวกสบายครบถ้วนขั้นเท่านั้น¹⁸ ถ้าครูมีเจตคติที่ดีต่อ
 อาชีพครูแล้วย่อมมีจิตใจผ่องแผ้วอยู่กับความยินดีที่จะทำให้ศิษย์ของตน ได้ดี ได้ดีในอนาคตจนไม่
 สามารถจะเบี่ยงเบนไปอาชีพอื่นได้ นอกจากอาชีพครู ถึงแม้ตนเองจะมีความลำบากยากเย็นสัก
 เพียงใดแต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมใน
 ปัจจุบันดำเนินไปอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมมีแนวโน้มสู่แบบธุรกิจเพิ่มมากขึ้นในอนาคต เจตคติ
 ที่มีต่ออาชีพครูอาจเปลี่ยนแปลง คล้อยตามทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ในปัจจุบันที่ดำเนินไป
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างรวดเร็ว สภาพสังคมมีแนวโน้มสู่แบบธุรกิจเพิ่มมากขึ้นในอนาคต เจตคติที่มีต่ออาชีพครูอาจเปลี่ยนแปลงไปได้บ้าง ภาพปชชนียบุคคล แมพิมพ์หรือพิมพ์ของชาติจะไม่ปรากฏให้เห็นอีกต่อไปแล้วแต่จะเป็นบุคลิกในอาชีพครูคล้ายคลึงกับอาชีพอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทวีปอภิสิทธิ์ พบว่า ภาพพจน์ของครูที่เปรียบพร้อมด้วยคุณธรรม และจรรยาบรรณในอาชีพครู เช่น สมัยก่อนเริ่มจะเลือนลางแต่กลับจะเป็นนักธุรกิจเด่นชัดขึ้น¹⁹ แนวคิดและทฤษฎีที่จะนำมาเปลี่ยนแปลงเจตคติของครูเช่นนี้จะต้องอาศัยแรงจูงใจ²⁰ จึงจะสามารถทำให้หยุดสมองไหลได้

ในประเด็นที่ว่าอาชีพครูทำให้มีช่องทางหารายได้พิเศษได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น ๆ ก็เช่นกัน สภาพเศรษฐกิจบีบรัดครุมากขึ้น ทำให้ครูต้องดิ้นรนหารายได้มาจุนเจือชีวิตในครอบครัวมากขึ้น ทำให้ความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู เริ่มล้นคลอน เริ่มจะหาอาชีพเสริม เช่น สอนพิเศษหรือค้าขาย หารายได้เล็ก ๆ น้อย ตลอดจนการหวังรวยโดยเล่นฉลากเบอร์ต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อสิ่งและความจำเป็นเหล่านี้ได้เข้ามาครอบงำ ก็จะทำให้อาชีพครู ซึ่งแต่ก่อน ๆ คาดหวังว่าจะต้องเป็นบุคลิกของบุคลิก สมที่ประชาชนให้ความเคารพยกย่อง สรรเสริญว่าเป็นบุคคลที่เป็นตัวอย่างแก่สังคมของตนได้เริ่มจืดจางลง ทำให้สังคมมีเจตคติที่ไม่ดีต่ออาชีพครู ครูมักถูกวิจารณ์ไปในแง่ที่ไม่ดี มีคุณภาพต่ำ ซาดความรับผิดชอบ เพราะสังคมมองเห็นครูเป็นรูปธรรมเด่นชัดขึ้น จึงถูกเพ่งเล็ง ซึ่งดูไม่เป็นการยุติธรรมสำหรับครู สอดคล้องกับการศึกษาของ ธวัช ชะอุ่ม พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อเจตคติต่ออาชีพครู ก็คือ ปัญหาด้านฐานะเศรษฐกิจของครู²¹ และการตอบสนองเศรษฐกิจที่จำเป็นเช่นนี้ ครูจึงเป็นอาชีพที่สามารถจะหารายได้พิเศษได้มากกว่า เพราะมีโอกาสรู้จักลูกศิษย์และผู้ปกครองต่าง ๆ มากมาย แต่ก็ไม่เป็นความจริงที่จะหารายได้พิเศษ ได้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น อาจเป็นเพราะว่าอาชีพครูมีจรรยาบรรณ มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคมได้ จึงไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาเสริมในอาชีพพิเศษได้ ด้วยว่าคุณธรรมและจรรยาบรรณที่ฝังจิตใจครูอย่างแนบแน่นคอยจะเตือนตนอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ทงศิริ อินทพันธุ์ ที่พบว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติแก่การภาคภูมิใจ²² ด้วยความภาคภูมิใจในอาชีพครูจึงทำให้ครูเห็นความสำคัญด้านอื่นลดน้อยลงไป บทบาทของอาชีพครูมีความสำคัญในการเป็นแบบอย่าง ถ้ายกทอดวัฒนธรรม สร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่นักเรียนและสังคม²³ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ครูไม่มีช่องทางหารายได้พิเศษได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น ๆ ความคาดหวังว่าอาชีพครูน่าจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้ามากกว่าอาชีพอื่น ๆ นั้น จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูทั้งสองกลุ่มต่างก็ให้อेกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นต่อประเด็นดังกล่าวค่อนข้างต่ำเป็นส่วนใหญ่ ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพครูมั่นคงถาวร ถึงแม้จะผิดเคืองด้านเศรษฐกิจ แต่ครูก็มีความภูมิใจ เพราะได้รับความไว้วางใจจากศิษย์และสังคม²⁴ ให้เป็นบุคคลเสมือนบิดาคนที่สองของศิษย์²⁵ ผู้วิจัยมีความคิดว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นอาชีพชั้นสูงเช่นแพทย์ ทนายความ หรือวิศวกร อาชีพชั้นสูงหมายถึง ต้องได้รับการฝึกฝนอบรมโดยเฉพาะ²⁶ จากเหตุผลดังกล่าวเหล่านี้ ย่อมทำให้ครูอดภาคภูมิใจในอาชีพไม่ได้ ยิ่งไปกว่านั้น อาชีพครู เป็นผลตอบแทนกันเป็นบุญกุศลโดยตรงซึ่งผิดกับอาชีพอื่น เพียงให้ความสุข หรือโอกาสโดยทางอ้อมเท่านั้น²⁷ เพราะฉะนั้นโอกาสที่อาชีพครูจะเจริญก้าวหน้าดีกว่า ย่อมขึ้นอยู่กับครูจะยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งอาชีพได้มากน้อยแค่ไหน เป็นความก้าวหน้า ความเจริญทางด้านจิตใจมากกว่าที่จะเห็นเป็นรูปธรรม เหมือนกับอาชีพอื่น ๆ

3. เจตคติทั้งห้าด้านของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขต

กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคาทอลิกต่างก็มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูในแทบทุกด้าน คือ เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน และเจตคติต่อนักเรียน ยกเว้น ในด้านความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ครูทั้งสองกลุ่มมีเจตคติอยู่ในเกณฑ์น้อยใกล้เคียงกัน จนเป็นที่น่าสังเกต จะเห็นได้ว่าเจตคติต่ออาชีพครูด้านอื่น เจตคติของครู ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยใกล้เคียงกัน ส่วนเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ อาชีพครูทำให้เข้าสังคมง่าย เพราะได้มีโอกาสรู้จักคนจำนวนมาก ทำให้สะดวกในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพราะมีลูกศิษย์มาก อาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในชั้นสูงได้ง่าย เพราะจะได้นำมาเพื่อประกอบการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งเป็นผลต่อนักเรียน เป็นการเพิ่มพูนความรู้และยกระดับเศรษฐกิจของครูด้วย นอกจากนี้อาชีพครูทำให้เป็นที่ยอมรับ เมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่น ต่างก็ให้เกียรติอาชีพครู เพราะถือว่าอาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง²⁸ ความคาดหวังต่ออาชีพครูที่ทำให้ครูมีโอกาสเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้ง่ายกว่า ทำให้มีช่องทางหารายได้พิเศษได้ง่ายกว่า และมีโอกาสเจริญก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น ครูทั้งสองกลุ่มมีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ที่น้อยส่วนใหญ่นี้ให้ความเห็นต่ำมาก ใกล้เคียงกัน อาจจะทำให้เห็นว่าอาชีพครูไม่เหมือนอาชีพอื่น เพราะครูจะต้องผลิตทรัพยากรของชาติให้มีคุณภาพ ผลผลิตของอาชีพครู คือ คนหรือเยาวชน ถ้าเยาวชน

ของชาติมีประสิทธิภาพก็หมายถึง ความภูมิใจ ความยินดี ความปรารถนา จะนำเอาวัตถุมงคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสวจนวิเสสาหรับการใ้ใช้งานเพื่อการศึษาเท่านั้น ไม่นอญูาตใ้เนาใ้ประยไ้ขนด้านการค้า

ไม่ว่างรณใ้ใดๆทั้งสิ้น อึ่กั้ทั้งห้ามมิใ้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใ้

เปลี่ยนกับความรู้สึกเช่นนี้หาได้ไม่ การมีจรรยาบรรณและรักษาจรรยาบรรณของครูดูจะถือ
รักษาความเค็ม ส่งผลต่อเจตคติที่มีต่ออาชีพครูเป็นอย่างมาก ครูจะได้รับการตราหน้าว่าเป็น
ปุษนียบุคคล เป็นผู้มีเกียรติ ได้รับการยกย่อง สรรเสริญ สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวจูงใจให้ครูไม่
พึงพอใจ ปรับหรือยกระดับเศรษฐกิจของตนให้ทัดเทียมต่ออาชีพอื่น ๆ โดยวิธีที่ผิดจรรยาบรรณครู

สรุป

ในการจัดการศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสัมพันธ์กันทั้งสามด้าน คือ ครู นักเรียน
และวิธีการสอน ครูจึงมีบทบาทต่อการปฏิบัติงานการสอน เป็นอย่างยิ่ง หากครูในสถานศึกษาดี
มีมาตรฐานผลก็คือ นักเรียนจะมีประสิทธิภาพดีในอนาคต เหล่านี้ย่อมขึ้นอยู่กับครู เพราะอาชีพครู
มีบทบาทในเรื่องการเรียนการสอน การถ่ายทอดวัฒนธรรม คุณธรรม และแบบฉบับให้แก่เยาวชน
เพื่อเขาเหล่านั้น จะได้เติบโตใหญ่เป็นทรัพยากรของประเทศที่มีประสิทธิภาพที่สุด

ผู้บริหารจึงต้องตระหนักในเรื่องนี้ ถ้าหากครูที่เข้ามาทำการสอน ไม่มีเจตคติที่ดีต่อ
อาชีพครู จะเป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงต่อการบริหารการเรียนการสอน จะมีครูเข้าและลาออก
จากหน้าที่ในโรงเรียนบ่อยระหว่างปีการศึกษา อันจะเป็นปัญหาที่สำคัญในการจัดการเรียน
การสอน เพราะฉะนั้นในการสรรหาและคัดเลือกครูเข้าทำหน้าที่การสอน ผู้บริหารควรตระหนัก
ถึงความสำคัญโดยศึกษาระดับเจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู ต้องศึกษาถึงเจตคติต่อลักษณะการ
เป็นครู เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน เจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวัง
ที่มีต่ออาชีพครู จากผู้มาสมัครเข้าทำการสอนเป็นครู สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวชี้ให้ทราบว่า อะไร
เป็นตัวจูงใจให้เขาเข้ามาสู่สถานภาพอาชีพครู

เจตคติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ทั้งในแง่ที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมและเป็น
ผลอันเนื่องมาจากพฤติกรรมอีกด้วย จึงเป็นแนวทางให้ผู้บริหารได้ทราบถึงเจตคติของผู้ได้บังคับ
บัญชา เพื่อจะได้มีโอกาสชักจูงหรือปรับเปลี่ยนเจตคติที่ผิดของครูให้ถูกต้องแนวทางที่ควร เพื่อ
ผลดีของทั้งผู้บริหารและครูเอง อันส่งผลต่อเยาวชนที่จะเป็นทรัพยากรของชาติที่มีประสิทธิภาพ
ในอนาคต

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่า ระดับเจตคติต่ออาชีพครูด้านสถานภาพอาชีพครู ด้านลักษณะการเป็นครู และเจตคติต่อนักเรียน โดยส่วนรวมครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกทั้งสองกลุ่ม ต่างก็มีเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ด้านกระบวนการเรียนการสอน ครูที่นับถือศาสนาพุทธ และครูที่นับถือศาสนาคาทอลิกต่างก็มีเจตคติ อยู่ในเกณฑ์น้อยกว่าลักษณะด้านอื่น ๆ โกล้เคียงกัน ในด้านที่ว่าครูต้องสอนเฉพาะวิชาที่ตนถนัด และด้านความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า ครูทั้งสองกลุ่มต่างก็มีเจตคติ หรือมีความคิดเห็นต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครูอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูมีเจตติน้อยในเรื่องที่ว่า อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนแปลงไปประกอบอาชีพได้ง่ายกว่า มีช่องทางหารายได้พิเศษง่ายกว่าอาชีพอื่น และมีโอกาสก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบของการจัดการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับครูเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะนอกจากครูที่ได้ผ่านการสรรหาคัดเลือกมาอย่างดีแล้ว ใช่ว่าจะเป็นครูที่ดี ในอนาคตผู้บริหารควรพิจารณาและพัฒนาเจตคติของครูที่มีต่ออาชีพครูให้ครูเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ในการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุครูในสถาบันการศึกษาเอกชน นอกจากจะเน้นในเรื่องวิชาการ ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ และบุคลิกภาพภายนอกแล้ว ควรเน้นในด้านเจตคติต่ออาชีพครูด้วย เพื่อจะได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูมาเป็นครู เพราะล้าหลังแต่ความรู้ดี ความสามารถดี อย่างเดียวนั้น ก็ไม่สามารถจะเป็นครูที่ดีได้

2. หน่วยงานหรือสถานการศึกษาที่ผู้บริหารมองการณ์ไกลมักจะสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาต่อให้กับผู้อยู่ได้บังคับบัญชาเมื่อมีโอกาส เพื่อจะได้เพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์นำมาถ่ายทอดต่อนักเรียน ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เป็นผู้ทันสมัยและในเวลาเดียวกัน เป็นการช่วยยกฐานะทางด้านเศรษฐกิจของครู ช่วยการปรับวุฒิไปในตัว

3. ควรหาวิธีการจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม อันเกิดจากเจตคติต่าง ๆ ที่ครูมีอาชีพครูให้อยู่ในเส้นทางที่ถูกต้อง มิฉะนั้น ครูก็จะเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่ออาชีพครูอันจะส่งผลที่ไม่ดีต่อโรงเรียนหรือนักเรียน และรวมถึงผู้บริหารด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ปรับปรุงการคัดเลือกครูเข้ามาทำการสอน ให้เป็นผู้มีคุณธรรม และสติปัญญาดี รวมทั้งปรับปรุง เกียรติภูมิและรายได้ของครู เพื่อเป็นการ เสริมแรง ให้ได้ครูตามที่ต้องการ

ผู้ที่มีอาชีพเป็นครู

ผลของการวิจัยนี้ เป็นแนวทาง ให้ครู ได้ยึดถือ เป็นหลัก ในการปฏิบัติ เพื่อความเจริญก้าวหน้า ในอาชีพ และความพึงพอใจ ในชีวิตของการเป็นครู

1. ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตน เพื่อหาทางแก้ไข ข้อบกพร่อง และปัญหาต่าง ๆ ตามแต่สภาพภาพอาชีพครูพึงมี
2. ควรจะมีความเชื่อมั่นและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู อันจะส่งผลให้เกิดความตั้งใจในการทำงาน เพื่อจะได้อุทิศตน ให้แก่การสอน และอาชีพครูอย่างแท้จริง
3. ครูยอมรับว่าตน เริ่มล้าสมัย หากไม่ตื่นตัวหรือกระตือรือร้นทางวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ จึงควรมินัดที่จะ ได้รับมอบหมาย ให้ เข้าร่วมหรืออบรมทางวิชาการอยู่เสมอ
4. ครู ควร เป็นผู้กระตือรือร้น แนะนำ และสนับสนุน ให้นักเรียน รู้จักการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง ให้ ใช้ความคิด ได้อย่างอิสระและมีเหตุผล โดยนำประโยชน์ จากข่าวสาร สื่อมวลชน มาประยุกต์ใช้
5. นอกจากบทบาทที่ครู เป็นผู้ ให้ความรู้แล้ว อีกบทบาทหนึ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ก็คือ จรรยาบรรณครู ครูต้อง เป็นตัวอย่างที่ดี ให้แก่นักเรียน ได้ยึดถือปฏิบัติตามได้
6. ครูต้อง ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่จะชักจูง ให้ เจตคติของครู ได้โอนเอน ไปตาม เศรษฐกิจ หรือความจริงที่เป็นอยู่ โดยการ ทำลายจรรยาบรรณอาชีพครู โดยประพฤตินอกกลุ่มนอกทางทั้ง ๆ ที่สังคมกำลังมอง พังครูกูอยู่
7. ครูควรมีความพอใจ ในสภาพสังคมของครู และเกิดความพึงพอใจต่อสภาพภาพอาชีพครูที่เป็นอยู่จนรู้สึกพอใจที่จะ เก็บเอา เรื่องอื่นของชีวิต มีความสำคัญน้อยลงไป
8. ครูควรมียึดมั่น ในเกียรติภูมิ และจรรยาบรรณอันดีงามอย่างยิ่ง เปรียบเสมือนเกลือรักษาความเค็มของมัน ได้ทุกสภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยนี้เป็นการสำรวจเจตคติต่ออาชีพครู ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร แต่เพียงเขตเดียว หากจะได้ภาพรวมระดับเจตคติต่ออาชีพของครูควรจะทำการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาถึงเจตคติต่ออาชีพครู ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ทุกภาคทั่วประเทศ เพื่อศึกษาสรุปเป็นเจตคติของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาทุกภาคทั่วประเทศ
2. ควรมีการทำวิจัยในเรื่องเดียวกันกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิกทั่วประเทศ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกัน

เชิงอรรถ

¹สุเทพ ทองมังกร, "การศึกษาตามคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนและสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529, หน้า 123.

²นุชนาฏ อุชชิน, "ทรรศนะของครูสังคมศึกษาต่อสถานภาพและบทบาทของอาชีพครูในอนาคต," วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529, หน้า 51.

³สนั่น รันตวงศ์, "ทัศนะต่อวิชาชีพครูของครูบรรจุใหม่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช," ปรกฏการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526, หน้า 101.

⁴สนั่น รันตวงศ์, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁵ชนิด รัชพลเมือง, "การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษา ในมหาวิทยาลัยไทยบางแห่งที่มีต่อวิชาชีพครู," วารสารสังคมศาสตร์, ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 (มีนาคม - เมษายน 2524), หน้า 59-60.

⁶นิรนาม, "รายงานการประชุมสภาครูอาเซียนครั้งที่ 6 เรื่องวิชาชีพครูของกลุ่มอาเซียน," มติชนรายวัน, ปีที่ 26 (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2527), หน้า 9-10.

⁷นาวิ รังสิวารักษ์, "ความจำเป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ โดยการออกใบมาตรฐานวิชาชีพครู," ครูปริทัศน์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 9 (กันยายน - ตุลาคม 2527), หน้า 22-26.

⁸นุชนาฏ อุชชิน, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 22.

⁹ ก่อ สวัสดิพาณิชย์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 24.

¹⁰ เจลีย์ว บุรีภักดี และคณะ, ลักษณะครูที่ดี (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520), หน้า 27.

¹¹ สุมน อมรวิวัฒน์, "คุณธรรมเช่นโนโนตัวครู," วารสารการศึกษา, ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (มีนาคม - เมษายน 2522), หน้า 1-3.

¹² ชม ภูมิภาค, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 33-35.

¹³ วิจิตร ศรีสอาน, "หน่วยที่ 1 วิชาชีพศึกษาศาสตร์," เอกสารและสอนชุดวิชา พื้นฐานการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532, หน้า 47-48.

¹⁴ สมเดช มุ่งเมือง, "พัฒนาชาติ : พัฒนาการศึกษาศาสตร์," มิตรครู, ปีที่ 9 ฉบับที่ 13 (สิงหาคม - กันยายน 2525), หน้า 16-18.

¹⁵ นุชนาฏ อุษชิน, "ทรรณะของครูสังคมศึกษาต่อสถานภาพและบทบาทของอาชีพครูในอนาคต," วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2529, หน้า 36.

¹⁶ J.M Stephens, Educational Psychology (New York : Henry Holt Co., 1959), pp. 459-460.

¹⁷ พุทธทาสภิกขุ, การศึกษาคืออะไร? (กรุงเทพมหานคร : สำนักศึกษารวมบุชา, 2509), หน้า 45.

¹⁸ พุทธทาสภิกขุ, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁹ ทวีป อภิลิทธิ์, "มาตรฐานวิชาชีพครู," ประชาการศึกษา, ปีที่ 8 ฉบับที่ 28 (มกราคม - มีนาคม 2520), หน้า 17-19.

²⁰ David E. Edward, General Psychology (New York : The McMillan Co., 1968), pp. 200 - 203.

²¹ ธวัช ชะอุ่ม, "พัฒนาการของอาชีพครูในประเทศไทย," วิทยานินธ์ปริญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520, หน้า 145-150.

²² ทนงศรี อินทพันธุ์, "ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา," วิทยานินธ์ปริญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526, หน้า 58.

²³ ทนงศรี อินทพันธุ์, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

²⁴ นุชนาฏ อุษชิน, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 22.

²⁵ ทนงศรี อินทพันธุ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 58.

²⁶ ชม ภูมิภาค, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 34.

²⁷ พุทธทาสภิกขุ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 45.

²⁸ ทวีป อภิลิทธิ์, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

บรรณานุกรม

ก้อ สวัสดิพานิชย์. "ลักษณะครูที่ดี 4 ประการ." วิทยาสาร ปีที่ 8 ฉบับที่ 11 (มีนาคม 2531), หน้า 19-20.

คณะกรรมการดำเนินงานติดตามพัฒนาการฝึกหัดครู. การติดตามผลการฝึกหัดครู. กรมการฝึกหัดครู, 2520.

คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม.

กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

จักรสิน พิเศษสาทร. "ครูทุกวันนี้ยังเป็นปูชนียบุคคลอยู่หรือ." วิทยาสาร ปีที่ 12 ฉบับที่ 27 (มีนาคม 2519).

จรรยา มิลินทร์. งานของครูสภา. กรุงเทพมหานคร : กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2526.

จันทร์ ชุมเมืองปัก. "เปิดเทอมนี้จะปรับปรุงการสอนอย่างไร." ศูนย์ศึกษา ปีที่ 6 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2508).

เฉลิม อยู่เวียงชัย. "บทบาทของครูยุคร่วมสมัย." ครูปริทัศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 9 (เมษายน 2519).

เฉลียว บุรีภักดิ์. รายงานผลการวิจัยลักษณะครูที่ดี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520.

เฉลียวบุรีภักดิ์ และคณะ. ลักษณะครูที่ดี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520. ข้อควรระวังในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนิดา รักรัณผลเมือง. "การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไทยบาง
แห่งที่มีต่อวิชาชีพครู." วารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 13 (มีนาคม 2524).

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

เดโช สนวนานนท์. "สัมภาษณ์อธิบดีกรมการฝึกหัดครู." ครูปริทัศน์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 8 (ธันวาคม
2527).

ถนอม มากะจันทร์. ทฤษฎีการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

ทองศรี อินทพัฒน์. ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ทวีป อภิลิทธิ์. "มาตรฐานวิชาชีพครู." ประชากรศึกษา ปีที่ 8 ฉบับที่ 28 (มกราคม 2520).

ธีรยุทธ์ เส้นวงศ์ ณ อยุธยา และประดินันท์ อูปรมย์. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรร
สอนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2524.

ธวัช ชะอุ่ม. "พัฒนาการของอาชีพครูในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2520.

นุชนาฏ อุษชิน. "ทรรศนะของครูสังคมศึกษาต่อสถานภาพและบทบาทของอาชีพครูในอนาคต."
วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นพพร พานิชสุข. "ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อวิชาชีพรู." วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

นิรนาม. "รายงานการประชุมสภาครุอาเขียนครั้งที่ 6 เรื่องวิชาชีพรูของกลุ่มอาเขียน."
มติชนรายวัน ปีที่ 2 ฉบับที่ (พฤศจิกายน 2527).

นาวี รังสิวารักษ์, "ความจำเป็นในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพรู โดยการออกใบมาตรฐานวิชาชีพรู." ครูปริทัศน์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 9 (กันยายน 2527).

ประคอง กรรณสูตร. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ปรีดา พัฒนถาบุตร. "รายงานการประชุมวิชาการเรื่องครูศึกษากับอนาคตของประเทศไทย."
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (9 กรกฎาคม 2527).

ประทีป ม.โกมลมาศ. การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร :
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ, 2331.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. "การศึกษากับการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย."
วารสารครุศาสตร์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (12 เมษายน-มิถุนายน, 2527).

ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน. "ปฐนียบุคคล ภาพหลอนของความเลือน." วิทยาสาร, ปีที่ 8 ฉบับที่ 7
(มกราคม 2516).

ไพบูลย์ อินทรวินา. หลักและวิธีวัดเจตคติ (กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, 2517).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พุทธทาสภิกขุ. การศึกษาคืออะไร. กรุงเทพมหานคร : สำนักศึกษารวมบุชา, 2509.

พรสิริ อิงคชัยโชติ. "แนวความคิดทางด้านการศึกษา และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารการศึกษา ในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานดี ในกรุงเทพมหานคร."

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

ภิญโญ สาธร. หลักการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

มานะ รัตน์โกเศศ. "โรงเรียนอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ." การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ, 2532.

มารุต บุณาค. "กสนเปิดกสนประชุมสามัญประจำปี และการสัมมนาทางวิชาการครั้งที่ 12."

รายงานประจำปีสมาคมโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย, 2531.

ยุพดี ปานบุบผา. "ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตฝึกสอนสาขาวิชาสังคมศึกษา." วิทยานิพนธ์

ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

เยาวดี รางชัยกุล. "ประสิทธิภาพของเครื่องมือวัดผลการศึกษา." เอกสารประกอบการเรียน

วิชา 412620 มลฐานการวิจัยทางพฤติกรรม, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษร

เจริญทัศน์, 2525.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. "หน่วยที่ 1 วิชาชีพศึกษาศาสตร์." เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐาน

การศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2523.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเชียร อธิโนบุญวัฒน์. "ครูกับการพัฒนาประเทศ : ความหวังใหม่ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน."

มิตรครู, (พฤศจิกายน 2525).

วิภา เลค. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของครูใหญ่โรงเรียนคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

วาลิน ศรีสมัย. "อาชีพชั้นสูงที่ถูกลืม." มิตรครู, ปีที่ 8 ฉบับที่ 26 (กุมภาพันธ์ 2517).

ศิริชัย กาญจนวาสี. ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สังัด อุทรานนท์. การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ ม.ป.ป., หน้า 23.

สังศรี ชมภูมวงศ์. รายงานผลการวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีต่อวิชาชีพครู.

กรมการฝึกหัดครู นครศรีธรรมราช, 2524.

สุจจริต เพียรชอบ. "บทบาทของครูในสังคม." วารสารครุศาสตร์, ปีที่ 6 ฉบับที่ 13

(กันยายน 2514).

สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สุเทพ ทองมังกร. "การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน และสภาพที่เป็นจริง

ของนักเรียนโรงเรียนคาทอลิกในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย,

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ประมวลข้อคิดเห็นจากรายงานวิจัยและสื่อมวลชน
เพื่อการปฏิรูปการศึกษา. กองส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษา, 2517.

สนธิ สัมครการ. "ผู้นำความเปลี่ยนแปลง." วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 13
กลุ่มที่ 13 (กุมภาพันธ์ 2526).

สุมานิน รุ่งเรืองธรรม. กลวิธีการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2522.

โสภา ชูพุกุชัย และอรทัย ชื่นมนุชย์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2515.

โสภา ปาลบุตร. "ครูเปรียบเสมือนกระจกเงาของนักเรียน." วิทยาคาร, ปีที่ 12 ฉบับที่
31 (มิถุนายน 2525).

สมเดช มุ่งเมือง. "พัฒนาชาติ : พัฒนาการศึกษามองครู." มิตรครู, ปีที่ 9 ฉบับที่ 13
(สิงหาคม 2525).

สมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์, 2523.

เสรี พงศ์พิศ. "คาทอลิกกับสังคมไทยตั้งแต่สมัยพระนารายณ์จนถึงปัจจุบัน." สถาบันไทยคดี
ศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

หทัย ตันหยง. การสอนสังคมในโรงเรียนมัธยม. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ นิษณุโลก, 2525.

อุทุมพร ทองอุไทย. รายงานการวิจัยเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพครู. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2522.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- David, Edward E. General Psychology. New York : The Mcmilland Co. Ltd,. 1986.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Co., 1959.
- Hadaway, Charles W. "Factor Influencing High School Seniors to Choose or Not Choose Teaching profession." Review of Education Research. 1958.
- Hart W. F. Teachers and Teaching by Ten Thousand High School Seniors. New York : The Macmillan Company, 1954.
- Insko, Chester A. Theory of Attitude Change. New York : Appleton Century Crofts, 1967.
- Krung E. A. The Secondary School Curriculum. New York : Harper and Brothers, 1960.
- Marks James R. "Handbook of Educational Supervision." a Guide for the Practitioner New York : Allyn and Bacon Inc. 1979.
- Nunnally Jum C. Tests and Measurements. New York : McGraw-Hill Book Co., Inc., 1959.

Oden W. C. "Personality profiles of Successful Inner-City Teachers and the Appropriateness of the Response of Pre-Service Teacher of Similar and Differing Profiles to Stimulate Inner-City Classroom Situations." Dissertation Abstracts. 1972.

Sherif W. Caroly Attitude : Ego Involvement and Change. New York : John Wiley and Sons Inc., 1967.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 01 /2533

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นายสมพงษ์ กิจสำเริง

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของนายสมพงษ์ กิจสำเริง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อ และโครงการวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร. เมธี บิลันธานานนท์

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. อรพวรรณ ตันบรรจง

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.กร่าง ไพรวรรณ

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

รศ.ดร. เมธี บิลันธานานนท์

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. อรพวรรณ ตันบรรจง

กรรมการ

ดร.กร่าง ไพรวรรณ

กรรมการ

รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์

กรรมการ

ผศ. ประเชิญ ไทแจ่มจันทร์

กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2533

(คุณหญิงวนิดา ฐปะเดมิย์)

ประกาศ บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ตามคำสั่งคณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิตที่ 01/2533 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ของ นายสมพงษ์ กิจสำเร็จ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัดนี้ หัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ของ นายสมพงษ์ กิจสำเร็จ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพครูของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการแล้วเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2533

ให้นักศึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา แก่ไข โครงการตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิตและดำเนินการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ตามแนวทางที่คณะกรรมการได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไปให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2533

(นายเมธี บิลันธานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1507.3/ร.53

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 มีนาคม 2533

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ดวงพร ชินสมบูรณ์

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยในการตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชั้นนายสมพงษ์ กิจสำเริง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชั้นครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร"

บัณฑิตวิทยาลัย หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี ปิณฑานนท์)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 3267320 - 9 ต่อ 393

ที่ ทม 1507.3/ร ๓๓

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 มีนาคม 2533

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปกรณ์ พลาหาญ

ตัวบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยในการตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายสมพงษ์ กิจสำเริง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพรูของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร"

บัณฑิตวิทยาลัย หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี บิลันธานนท์)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 3267320 - 9 ต่อ 393

ที่ ทม 1507.3/ว.53

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 มีนาคม 2533

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ยั้งศักดิ์ นิตยฤกษ์

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยในการตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายสมพงษ์ กิจสำเริง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาศักดิ์ต่อวิชาชีพรูของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร"

บัณฑิตวิทยาลัย หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี ปิลันธนานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ 3267320 - 9 ต่อ 393

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1507.3/๗๒

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

21 พฤษภาคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ด้วยนายสมพงษ์ กิจล้ำเรือง เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาเจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร"

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนโชนออฟอาร์คมิชชันการ
2. โรงเรียนเซนต์จอห์นอาชีวศึกษา
3. โรงเรียนเซนต์จอห์นเทคนิคกรุงเทพ
4. โรงเรียนดอนบอสโก
5. โรงเรียนสาทรประดิษฐ์มิชชันการ
6. โรงเรียนอัสสัมชัญมิชชันการ
7. โรงเรียนสหพณิชย์แผนกมิชชันการ
8. โรงเรียน Holy Infant Jesus
9. โรงเรียนเซนต์จอห์นอาชีวศึกษารุงเทพ
10. โรงเรียนวิริยพณิชย์

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี ปิตันพานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 1007/01๐5

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๕ มิถุนายน 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ หรือครูใหญ่โรงเรียน

ด้วย นายสมพงษ์ กิจสำเร็จ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร-ลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเจตคติต่ออาชีพครู ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก ในเขตกรุงเทพมหานคร" มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลด้วย
ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเช็น แก้วยศ)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน

กองนโยบายและแผน

โทร. 2828654

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาเจตคติต่ออาชีพครู ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก
ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

- แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถาม เจตคติหรือความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่ออาชีพครู แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1	สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	4	ข้อ
ตอนที่ 2	เจตคติต่อสภาพอาชีพครู	13	ข้อ
	เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู	12	ข้อ
	เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน	11	ข้อ
	เจตคติต่อนักเรียน	10	ข้อ
	เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู	10	ข้อ
- ขอให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างจริงใจ โดยพิจารณาอย่างถ่องแท้ว่า ข้อความแต่ละข้อนั้นไปได้มากน้อยเพียงใด แล้ววงกลมในตอนที่ 1 ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านและตอนที่ 2 กาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละคำตอบ
- คำตอบแบบสอบถามทุกข้อของท่านจะถือเป็นความลับ และจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัยเท่านั้น ไม่ส่งผลต่อผู้บริหารและสภาวะในการทำงานของท่านแต่อย่างใด
- ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องตอบทุกข้อคำถาม การเว้นไว้ข้อใดข้อหนึ่ง จะส่งผลให้แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เจตคติต่ออาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคาทอลิก
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	
โปรดวงกลมรอบตัวเลขที่กำกับอยู่ท้ายข้อเลือกที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน ในแต่ละข้อ	
1. สถานภาพ	คาทอลิก.....1 พุทธ.....2
2. ความตั้งใจที่ท่านประกอบอาชีพครู	คิดมาก่อน.....1 ไม่เคยคิดเลย.....2
3. ถ้าท่านสามารถเปลี่ยนแปลงอาชีพได้ ท่านต้องการจะเป็นครูต่อไปหรือไม่	ต้องการ.....1 ไม่ต้องการ.....2
4. เหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพครู (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
	ญาติพี่น้องเป็นครู.....1
	เคยมีครูที่เคารพรักและต้องการเอาอย่างบ้าง.....2
	หาอาชีพอื่นทำไม่ได้.....3
	เห็นคุณค่าของอาชีพนี้.....4
	ได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัว.....5
	เรียนมาทางครู.....6
	เคยประกอบอาชีพครูมาก่อน.....7

ตอนที่ 2

เจตคติต่อสถานภาพของอาชีพครู เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน เจตคติต่อนักเรียน และเจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู

ข้อแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. กรุณาอ่านแต่ละข้ออย่างไตร่ตรองและรอบคอบ
2. อ่านทีละข้อความ แล้วพิจารณาในแต่ละข้อต่อไปนี้นำมาความคิดเห็นอย่างไรโปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
3. โปรดตอบทุกข้อ
4. ความคิดเห็นของท่าน

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู		5	4	3	2	1
1	อาชีพครูต้องมีอุดมการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
2	อาชีพครูต้องมีความอดทนและ เสียสละ	.....	.....	.....	.....	.....
3	อาชีพครูต้องมี เกียรติได้รับการยกย่อง ในสังคม	.....	.....	.....	.....	.....
4	อาชีพครู ได้รับผลตอบแทนทางจิตใจอย่างคุ้มค่า	.....	.....	.....	.....	.....
5	อาชีพครูช่วยพัฒนาทวิพยากรณ์มนุษย์ให้มีคุณภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
6	อาชีพครูช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม	.....	.....	.....	.....	.....
7	อาชีพครูสร้าง ความก้าวหน้า ในชีวิต ได้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น	.....	.....	.....	.....	.....
8	อาชีพครูต้อง ได้รับการฝึกอบรมมาก่อน	.....	.....	.....	.....	.....
9	อาชีพครูต้อง เป็นผู้ มีใจรัก	.....	.....	.....	.....	.....
10	อาชีพครู อร์บด้วยคุณธรรม	.....	.....	.....	.....	.....

เจตคติต่อสถานภาพอาชีพครู		5	4	3	2	1
11	อาชีพครูได้แสดงความเป็นผู้นำ	...	...	...	...	...
12	อาชีพครูมีความมั่นคง	...	...	...	...	...
13	อาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้ความไว้วางใจในการอบรม สั่งสอนเยาวชน	...	...	...	...	...
เจตคติต่อลักษณะการเป็นครู		5	4	3	2	1
1	ครูต้องมีความรู้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	...	...	...	...	...
2	ครูต้องค้นคว้าแสวงหาความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มเติม อยู่เสมอ	...	...	...	...	...
3	ครูต้องมีสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตดี	...	...	...	...	...
4	ครูต้องมีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้	...	...	...	...	...
5	ครูต้องมีความประพฤติและเป็นแบบอย่างได้	...	...	...	...	...
6	ครูต้องมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	...	...	...	...	...
7	ครูต้องให้ความเป็นธรรมต่อศิษย์	...	...	...	...	...
8	ครูต้องมีความรับผิดชอบต่อนักที่การงาน	...	...	...	...	...
9	ครูต้องมีจรรยาบรรณของการเป็นครู	...	...	...	...	...
10	ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	...	...	...	...	...
11	ครูต้องมีความเข้าใจในหลักจิตวิทยา	...	...	...	...	...
12	ครูต้องมีเชี่ยวชาญ ไหวพริบ	...	...	...	...	...
เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน		5	4	3	2	1
1	ครูต้องมีใจรักการสอน	...	...	...	...	...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้เพื่อการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจตคติต่อกระบวนการเรียนการสอน		5	4	3	2	1
2	ครูต้องสอนเฉพาะวิชาที่ตนถนัดทางนั้น	...	...	...	...	...
3	ครูต้องมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี	...	...	...	...	...
4	ครูต้องรู้จักเทคนิคการสอน	...	...	...	...	...
5	ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ..	...	...	...	...	...
6	ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคล ..	...	...	...	...	...
7	ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	...	...	...	...	...
8	ครูต้องให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	...	...	...	...	...
9	ครูต้องพัฒนาปรับปรุงการสอนอยู่ตลอดเวลา	...	...	...	...	...
10	ครูต้องสามารถสร้างและเลือกใช้อุปกรณ์การสอนได้	...	...	...	...	...
11	ครูต้องรู้หลักการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ..	...	...	...	...	...
เจตคติต่อนักเรียน		5	4	3	2	1
1	ครูต้องรักนักเรียน	...	...	...	...	...
2	ครูต้องเข้าใจนักเรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ แก่นักเรียนทุกคน	...	...	...	...	...
3	ครูต้องปฏิบัติตนให้รื่นเริงเมื่อได้ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน ..	...	...	...	...	...
4	ครูต้องเป็นที่ปรึกษาของนักเรียน	...	...	...	...	...
5	ครูต้องสนใจพฤติกรรมของนักเรียนทั้งใจและนอกเวลาเรียน ..	...	...	...	...	...
6	ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของความแตกต่างระหว่างบุคคล ..	...	...	...	...	...
7	ครูต้องสนใจที่จะมีความใกล้ชิดกับนักเรียน	...	...	...	...	...
8	ครูต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน	...	...	...	...	...
9	ครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการเรียน ...	...	...	...	...	...

เจตคติต่อนักเรียน		5	4	3	2	1
10	ครูต้องชี้ให้นักเรียนเห็นความมีมานะอดทนและพากเพียร ซึ่งเป็นรากฐานการประกอบอาชีพ	....	....	....	....	....
เจตคติต่อความคาดหวังที่มีต่ออาชีพครู		5	4	3	2	1
1	อาชีพครูทำให้เข้าสังคมได้ง่าย เพราะมีโอกาสได้รู้จักคนจำนวนมาก	....	....	....	....	....
2	อาชีพครูทำให้สะดวกในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพราะมีลูกศิษย์มาก	....	....	....	....	....
3	อาชีพครูทำให้มีช่องทางหารายได้พิเศษได้ง่ายกว่าอาชีพอื่น	....	....	....	....	....
4	อาชีพครูทำให้มีอำนาจในการปกครองและอิทธิพลเหนือนักเรียน	....	....	....	....	....
5	อาชีพครูทำให้มีโอกาสเจริญก้าวหน้าดีกว่าอาชีพอื่น	....	....	....	....	....
6	อาชีพครูทำให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในชั้นสูง ๆ ได้ง่าย	....	....	....	....	....
7	อาชีพครูทำให้มีโอกาสเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้ง่ายกว่า	....	....	....	....	....
8	อาชีพครูทำให้มีเวลาว่างมากตอนปิดเทอม	....	....	....	....	....
9	อาชีพครูทำให้ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ มากกว่าอาชีพอื่น	....	....	....	....	....
10	อาชีพครูเป็นที่สนใจและยอมรับเมื่ออยู่ในกลุ่มบุคคลอาชีพอื่น	....	....	....	....	....

ประวัติผู้วิจัย

นายสมพงษ์ กิจสำเร็จ เกิดเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2491 อำเภอเสนา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการศึกษา

- 2510 สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ
- 2520 สำเร็จ B-Com. จาก La Salle Taff Philippines.
- 2521 สำเร็จครุศาสตร์บัณฑิตจากวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการทำงาน

- 2511 โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ
- 2530 อาจารย์พิเศษเทคโนโลยีกรุงเทพ
- 2537 อาจารย์ใหญ่โรงเรียนกิตติพานิช ถึงปัจจุบัน